

యస్.వి.ఆర్.ఫిలిమ్స్

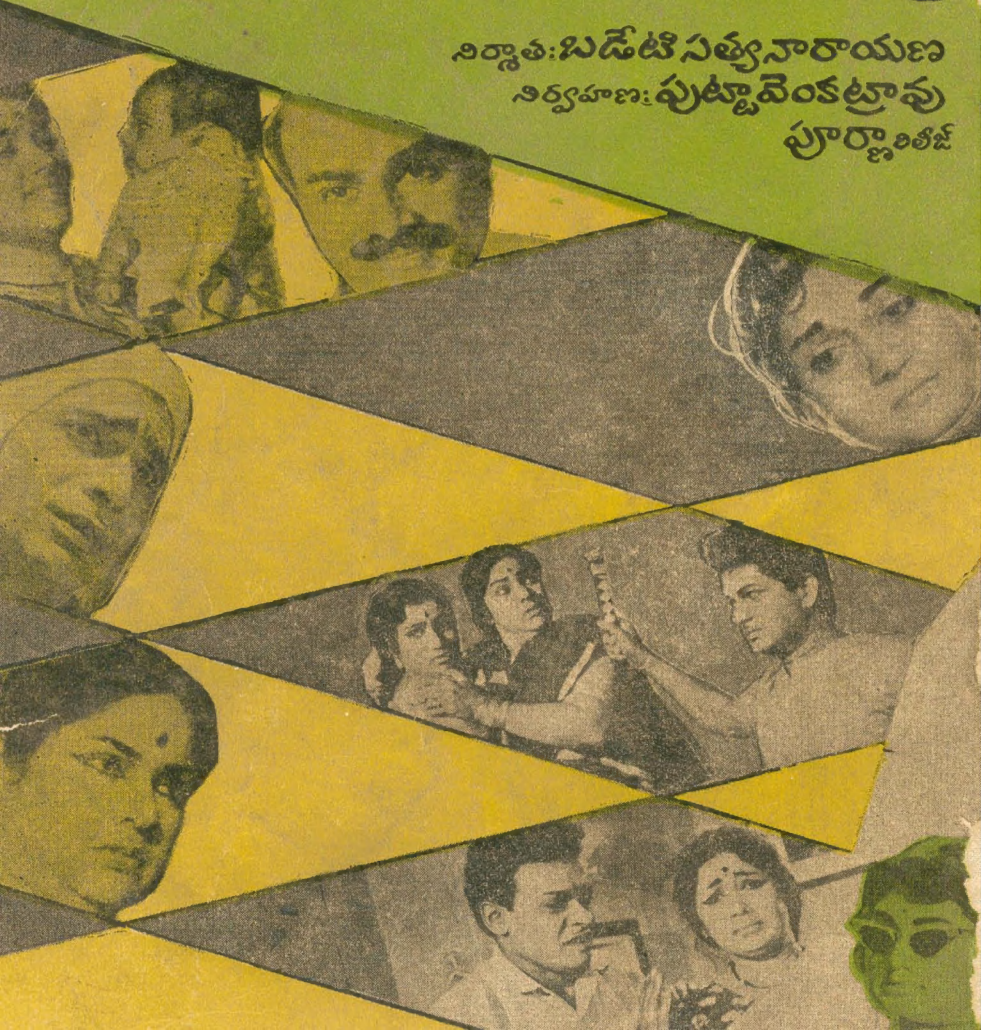
చదరంగం

సర్వకట్టం యస్.వి.రంగారావు

నిర్మాత: సి.డేటి సత్యనారాయణ

నిర్వహణ: పుట్టాచెంకట్రావు

పూర్వార్థితో

రేఖా కమలాక్షి పాల్వళ్ళ

పర్యవేక్షణ
రేఖా కమలాక్షి

మీ రాష్ట్రదేరామన్న

రాష్ట్రదేరామన్న పాల్వళ్ళ, రాష్ట్రదేరామన్న పాల్వళ్ళ
పాల్వళ్ళ, పాల్వళ్ళ, పాల్వళ్ళ

కిలు జీవితాంతం

సయోగపడుతుంది

హార్క్యులిస్ మీ సొత్తుకు

ంచి విలువైనది

శ్వమైన రకము, మితమైన

హార్క్యులిస్ టైసికిక్లో

శ్వమైనది ఎంతమాత్రము

శ్వము లేదు. ప్రపంచమంతటా

దేశాలలో ఎక్కువగా

రూపాదేదే ఇది

ఈష్ట ఏషియాలో మద్రాసు

మంచి సాదన సదుపాయాలు

గిన పెద్ద సైకిల్ ఫ్యాక్టరీలా

శ్రాతీయపు అర్హతలకు

గుర్తింపగా

హారుచేయబడింది

హార్క్యులిస్ ప్రపంచంలో పెద్ద

వైకిక్ల ఉత్పత్తిదారులైన ట్యూ

ఇన్ వెస్ట్ మెంట్స్ లిమిటెడ్,

యు కె వారి సౌజన్యంతో

అచ్చితముగా నిర్మింపబడినది

హార్క్యులిస్ -

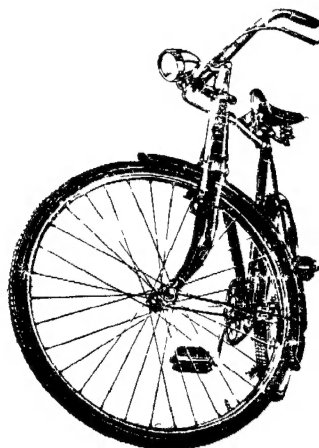
ఒక్క సైకిల్

కాదు జీవితకాలపు నేస్తము

అప్పుడు హార్క్యులిస్ కొన్నాడు

"హార్క్యులిస్ కొనడానికి కష్టపడి కూడా వెట్టాను ఆ 'హ' ఎంత మంచి పెట్టుబడి! ఎప్పుడూ ఇంట్లో నమ్మకమైన దాగిపోయింది."

వెల విశిష్టత బర్నిస్ తి మున్నిక అందము. అన్నిటా లోను హార్క్యులిస్ సొమ్ముకు మంచి విలువైనది.

హార్క్యులిస్ సైకిల్ మరియు హెబిల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ యు కె వారి రిజిస్టర్డ్ డిలీటర్లు ఇండియాలో తయారీ, టెస్ట్ సైకిల్స్ ఆఫ్ ఇండియా అంబియన్ మద్రాసు-53 ప్రొప్రైటర్స్ ట్యూబ్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ మద్రాసు 1 ఉపయోగించుటకు రిజిస్టరు కావలసింది. దిన్ని మొత్తముం శీతకాలంలో అదా చేయండి

YIC/H/7822 A

జ్యోతి

తొలిమాట

ఈసారి 'జ్యోతి' కి అందమైన
అలంకారాలుగా నలుగురు
ప్రముఖుల నాణ్యమైన కథలు.

కిడెంచి మేలెంచమన్నారు
కిడెంచి మేలెంచక పోవడంలోగల
పదుపాయాన్ని వివరించే ప్రత్యేక
రచన (71 పేజీ)

1883 లో జరిగిన ఒక ప్రపంచా
ద్భుత సంఘటనపై అసక్తికరమైన
వ్యాసం (105 పేజీ)

కథలు ఎలా రాయాలని ఎవరో
అడిగితే 'ఏముంది' ? కైమాక్కుతో
మొదలుపెట్టి చివరికంటూ రాసుకు
పోమ్మన్న కథకచక్రవర్తి ఓ హాస్రీ
పై ప్రత్యేక వ్యాసం (56 పేజీ)

మన నూత్న రాష్ట్రపతి, ఉప
రాష్ట్రపతి గురించి జ్యోతికరించిన
రాజకీయ శీర్షిక (10 పేజీ)

వెంకట రామమూర్తి

చిన్న దెబ్బ కూడా పుండు కాగలదు. బర్నాల్ తక్షణం ఉపయోగించండి.

మండనటువంటి
బర్నాల్
మూలంగా గాయం
త్వరగా మానుతుంది.

నేడే బర్నాల్ కొనండి—ఎప్పుడైనా అవసరం కలగొచ్చు!

25 గ్రా
మా 1 50
10 గ్రా
మా 0 90
పన్నెం
అదనం

బర్నాల్ మూలంగా గాయం ఈ విధంగా మానుతుంది:

సాధారణ మలం యొక్క రోగ నాశకతవ్వం దాని జీగుడు
బాధ్యంతో పుండులమూలంగా గాయం మీద దాని ప్రభావం
వెంటనే పడుతుంది. గాయానికి చీము పడితే అది మృతానికి
దాని సేపు పడుతుంది.

కానీ బర్నాల్ యొక్క రోగ నాశకతవ్వం పైనే పుండుల
మూలంగా, గాయం మీద వెంటనే ప్రభావం పడుతుంది—
గాయం త్వరగా మానుతుంది. మండనటువంటి బర్నాల్
ఎప్పుడూ బాధా రాయనవుతుంది.

కోతలు, కాల్పులు, పుండ్లు, గాయాలు,
దెబ్బలకు బర్నాల్ రాయండి.

బర్నాల్— బాప్ యొక్క రోగ నాశక పసుపు క్రిం

Shilpi B 1/67 Tel

మచిత్ర మాసపత్రిక

ఐడింగ్ హామ్ పెట పోస్టు

విజయవాడ-2

విడిప్రతి వెల

80 పైసలు

వీడాది చందా

9-50 రూపాయలు

నంపుటి 5

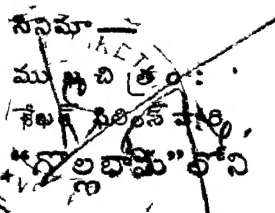
జూన్ 1967

సంచిక 6

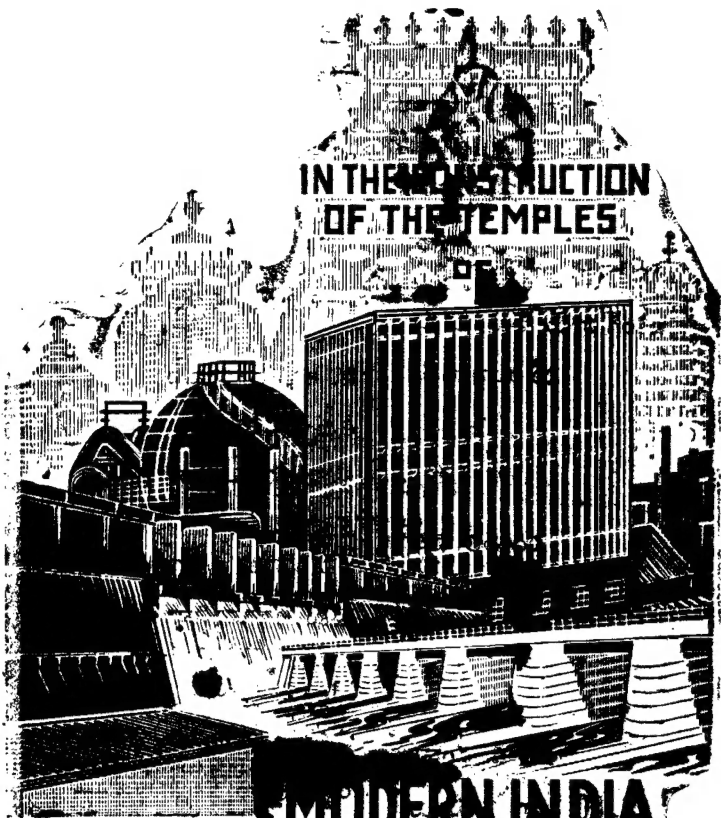
ఉత్తరాలు—	7
రాజకీయాలు—	10
పరిహారము—	
ద్వివేదల విశాలాక్షి	17
ప్రముఖుల హాస్యాలు—	
సి నాగేశ్వరరావు	33
తీరనివెతలే, తీయనిగాథలు—	
[సీరియల్]	
సి. అనందారామం	35
తీర్పు—బీనాదేవి	44
ఓ హెన్రీ—భ రా గో	56
వంతెన—	
భమిడిపాటి జగన్నాథరావు	61
నేను ఆశావాదినా ?	
నిరాశావాదినా ?—	
కె. వి. రామచంద్రమూర్తి	71
పగ్గం!—యం పి. సారథి	76
రామేశ్వరం పెళ్ళినా —	
బి గోపాలకృష్ణ	79
విడిపోయిన మంచుకెర—	
విజయకుమారి సాగర్	82
కథలాంటి జీవితం—	
బి. వి. యన్ అచ్యుతవల్లి	85
కిశోరప్రాయం (సీరియల్)	
విజయలక్ష్మి రామకృష్ణన్	97
క్రకటోవా—శేఖర్	102
సేనాపతి—	105

మేనేజింగ్ ఎడిటర్

వి. వి. రామవయ్య

ముద్రితము: శేఖర్ ప్రింట్స్ వారి ద్వారా

IN THE CONSTRUCTION
OF THE TEMPLES

MODERN INDIA

**DURGA
BRAND**

**PORTLAND
CEMENT**

MANUFACTURERS
**THE ANDHRA
CEMENT CO., LTD.,**
VIJAYAWADA-3

మే నెల 'జ్యోతి'లో మీరు ప్రచురించిన లింకన్ - కెనెడి చిత్రమైన పోలికలు నన్నెంతో ఆకర్షించినవి. ఇన్ని చక్కటి పోలికలు, ఎంతో విశదంగా ప్రచురించిన మీకు నా అభివందనములు. ఈ నెల - కథలలో 'జాలి గుండె', 'అందమైన పొరుగు' బాగున్నాయి. రచయిత్రులైన శ్రీమతులు ఆచట శారదాదేవి - కె. రామలక్ష్మి గారి కు నా అభినందనలు. 'ప్రముఖుల హాస్యాలు' బాగున్నాయి. 'పాట్ల కథలు' పాట్లు - డిట్టమైన నవ్వు వుట్టున్నాయి. చక్కని - చిక్కని కథలు - వివిధ రకాలైన కీర్తికలు మా కందిస్తున్న మిమ్మల్ని ఇంకొక సారి అభినందించగలగా ఉండేను.

డి. వి. గోపాలకృష్ణ,
చిత్రకొండ (ఓరిస్సా)

మీ పత్రికలో ప్రచురించిన శ్రీ జి. నరసింహారావుగారు రచించిన 'ప్రేమ-ధ్వేషం' అత్యద్భుతంగా

వుండి కథ చిన్నదిగా వున్నా రసవత్తరంగా వున్నది రచయితకు నా హృదయ పూర్వక అభివందనములు

జె. కృష్ణప్రసాద్, తణుకు

మేనెల సంచిక జ్యోతిలో రెండవ బహుమతి పొందిన కథలు రెండూ బాగున్నాయి

నీ అనందారామంగారి కొత్త సీరియల్ కొత్త రకంగా బాగుంది ఈ సంచికలోని 'నీవిల్ ఇంజనీర్ ప్రేమశీతం' కూడా బాగుంది

మీ జ్యోతి పత్రిక గురించి మాస్కో, న్యూగూర్క్ ల నుండి వచ్చిన పాఠక సోదరుల లేఖలు మా కెంతో అనందోత్సాహాలు కల్పించాయి

అందరి అభిమానాలను చూరగాని 'జ్యోతి' ఇంకా బాగా వృద్ధిలోకి వస్తుందనుటలో సందేహం లేదు

కుమారి ఎన్. సుగుణ,

సీతారాంపురం మైన్స్,
గుంటూరు జిల్లా.

జ్యోతి

బాధే ఆనందం

రవి ఉదయస్తాడు, అశ్విన్స్తాడు ప్రతిరోజూ. ఆశలు రేకెత్తుతాయి, అబ్బగారి పోతుంటాయి ప్రతివ్యక్తికి వెలుగు చీకట్లవలె ఆశ నిరాశలు విడువకుండా వెంటాడుతుంటాయి. అంతేనా జీవితం అని అనిపిస్తుంటుంది. కాదు ఉదయాస్తమయాలమధ్య వెలుగు, ఆశ నిరాశలతో కూడా జీవితంలో వుంటూనే వుంటాయి మహాన్నత శిఖరాలలో జనించిన నదులు సాగరంలో కలవక తప్పకపోయినా, దారిలో ఎన్నో ఎడారులను సస్య శ్యామలం చేస్తుంటాయి. ఎందరికో దప్పిక తీరుస్తుంటాయి. సుందరమైన చెట్లను పెంచుతుంటాయి. అట్లాగే ప్రతివ్యక్తి జీవితం కూడా ఎంతో కొంత మంచిచేస్తే ఎంత ఆనందముగా మారుతుంది ?

ఈలాంటి ఆలోచనలు మీ అందరికీలాగే నాకూ వస్తుండేవి. అరు బయట వెన్నెలో కూర్చున్నా, మా పూర్విపక్క కొండ ఎక్కి చూస్తున్నా, నది ఒడ్డున ఒంటరిగా నడుస్తున్నా, దిగజారుతున్న అరిక పరిస్థితి, క్రుంగ దీస్తున్న కుటుంబపు చీకాకులు అవసరమైతే అదుకోలేని మిత్రులు, ఈ పరిస్థితులలో ఏదైనా ఎలా చేయటం ? మనకు సాధ్యమా ? అని సంతయాలు భూతాలవలె వెంటాడుతున్నా, గంపెదాశతో గుంటూరు బయలుదేరా. ఎప్పుడో చదువుకున్న పరిచయాలు ఎటూ ఈ నగరంలో ఏమీ లేకుండా జీవించటం అని భయమేసేది. ఏ పనిలో నాకు సామర్థ్యమున్నదని రుజువు చేసుకోవటం ? కాళ్ళు వాచేలా తిరగా ఒక చోట గది అద్దెకు దొరికింది చేతిలోని పది రూపాయలు చెల్లించుకుని మిదాను ఇక తరువాత తిండి ? రెండు మూడు రోజులు గడిచాయి. మిత్రులు గని విస్తున్నారేగాని, అన్నం తిన్నావా ? మాంసం కొన్నా ? అన్నవాళే, లేరు అప్పటిగతే తిర్చటం ఎట్లా ? ఇలా మూడు రోజులు వుపవాసం గడిచినాయి తిరిగి ఇంటికి వెడదాం అనిపించింది. అని, తిరిగిపోతే పూళ్ళ వాళ్ళు ఏమంటారు. ఇలా అనుకుంటూ, గుండెచిక్కబట్టి కుంటూ, దగ్గరలో క్రొత్తగా పెట్టిన కాఫీ హోటల్ యజమానిని ఒక్క రూపాయి వర అప్పు పెట్టమని అడిగితే ఎగాదిగాచూసి సరేనన్నాడు అప్పు ఎ రోజుల వరకు గృహిణిగా అరకప్పు కాఫీ దొరుకుతుందని నమ్మకం దొరికింది ఆనందముగా ఒక అరకప్పు తెప్పించుకొని త్రాగుతుండగా ఎదురుగా కూర్చున్నాయన ఎగాదిగాచూస్తున్నాడు 'మీరేం చేస్తున్నారు' అని అడిగాడు 'ఏమి లేదు' న్నాను ఏం చదువుకున్నారంటే 'నా ఏ' అన్నాను 'పాపం' అన్నాడు కాని నా బిల్లు నేను ఇచ్చుకున్నాను లెండి పై వెళ్లు చెప్పకూడదూ అన్నాడు 'నాకది యిష్టమేగాని పిలలేరి ?

విజయసాంబుగారి 'సివిల్ ఇంజనీర్ ప్రేమగీతం' - చాల బావుంది ఉన్నవ విజయలక్ష్మిగారి సీరియల్ 'కిశోరప్రాయం' ఇంక్విస్టింగ్ గా వుంది. కె. రామలక్ష్మిగారి 'అందమైన పొరుగు' సరదాగా వుంది. ఇటువంటి రచనలందిస్తూ 'జ్యోతి'కి శోభ చేకూర్చే రచయిత, రచయిత్రులకు నా మనఃపూర్వక అభివందనలు.

ఇంకా మంచి, మంచి కథలందించి పాఠకులకు సంతోషము కల్గిస్తారని ఆశిస్తూ...

పి. ప్రభాకర్,
అనకాపల్లి.

మేనెల 'జ్యోతి'లో ప్రచురించిన పొట్టికథలు, కారణం, పరిశీలనాశక్తి ఎవరికప్పుడూ వారిది, తప్పిపోయిన, నష్టం, నెలకు తగిన తప్పు, మొదలగు పొట్టికథలు చాల బాగున్నవి. ఇలాగే పొట్టికథలు ఎక్కువగా ప్రచురిస్తారని ఆశించుచున్నాను. మేనెల 'జ్యోతి'లో ప్రారంభించిన కొత్త సీరియల్ చాల బాగున్నది. ఎక్కువగా ఛలోకులు మమ్మల్ని ఆకరించినవి. జాన్ జ్యోతి గురించి ఎప్పుడు ఫస్టు వస్తుందా అని ఎదురుచూస్తున్నాం.

షాజ్జి, కృష్ణవేణి,
రాజమండ్రి.

అన్నా. ముందు మా పెడితో ప్రారంభించండి. వాడుట్టి ఒడుదాయ్ అన్నాడు. చేతనైనంతవరకు చేస్తాను అని ప్రారంభించాను 1957 లో. ఆ సంవత్సరంలో 10 మంది. ఆ చాటోనుడి శక్తివంచన లేకుండా, మన అలసత్వంతో విద్యార్థులకు ఏం లోపం వస్తుందో ననే భయంతో నేటికి అలాగే శాయశక్తుల కృషిచేస్తున్నాను. విద్యార్థులు చెల్లించే చాట్లో వారి సౌకర్యాలు ముఖ్యంగా మాస్తూ వారికే లోపం రాకుండా చూస్తున్నాను. అందువలననే రెండు పెద్ద కేబినెట్లూ, పెద్ద లైబ్రరీ, ఫిలిం ప్రొజెక్టరు మొదలైన సామాగ్రి సుమారు ఒక లక్ష రూపాయల విలువగలవి ఏర్పాటు చేశా. మంచి జీతాలిచ్చి మంచి అధ్యాపకులను నియమిస్తూ, వసతికి హాస్టల్స్, క్రమశిక్షణకు భంగం లేకుండా, బాల బాలికలకు ఇంగ్లీషు - తెలుగు మీడియంలకు వేర్వేరు కళాశాలలు ఏర్పాటు చేశా. అందుకే ఈనాడు మూడు కాలేజీలలోను 1500 మంది సకల సౌకర్యాలతోను చదువుకోగలుగుతున్నారు. మొరందూ చూపుకున్న ఆదరణకు ఎలా ఋణం తీర్చుకోవాలో ఎప్పుడూ ఆలోచిస్తున్నాను ఎంత బాధపడి దీన్ని నిర్మించానో అంత అనందం ఈ రోజు కలుగుతుంది మి సహకారం సదా కోరుతున్నాను

సి. వి. ధన్, ఎం ఎ, ప్రిన్సిపాల్

రవి ట్యూటోరియల్ కాలేజి, బ్రాడీపేట, గుంటూరు-2.

డాక్టర్ జాకిర్ హుస్సేన్ ఆరోజులలో ఢిల్లీలోని జాతీయ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయానికి వైస్ ఛాన్సలర్ గా వుండేవారు పరిశుభ్రత కోసం ఆయన ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకునేవారు యూనివర్సిటీ లోని చిన్న, పెద్ద భవనాలన్నీ ఎంతో శుభ్రంగా అద్దంలాగ నిర్మలంగా వుండేవి మురికిని ఆయన సహించేవారు కాదు

ఒకసారి యూనివర్సిటీ ఆవరణలో తిరుగుతుండగా మానిపోయిన టోపీ ధరించిన ఒక హైస్కూలు విద్యార్థి డాక్టర్ జాకిర్ హుస్సేన్ కంటవద్దాడు వెంటనే వాడిని తన ఇంటికి తీసుకుపోయి, టోపీ తెల్లగా ఉత్తికి, ఇస్త్రీచేసి, వాడితలపై పెట్టి పంపించారు ఆ విద్యార్థి మళ్ళీ జన్మలో ఎప్పుడూ మురికిబట్టలు తొడగలేదు

ఇంకొకసారి యూనివర్సిటీ పంటకాలలో కిటికీల అద్దాలకు

మురికి పట్టివుంది వాటిని శుభ్రం చేయాలని డాక్టర్ హుస్సేన్ ఆదేశించారు ఆయన మర్నాడు వచ్చి చూస్తే ఇంకా అద్దాలు అలాగే వున్నాయట ఆయనకు ఎప్పుడూ రానంత విపరీతంగా కోపం వచ్చేసింది విడికిలి బిగించి మురికిపట్టిన అద్దాలన్నిటిని వరసగా బద్దలు కొట్టారు ఆ తరువాత పరిశుభ్రత విషయంలో అక్కడివారు ఎప్పుడూ అశ్రద్ధ చేయలేదట

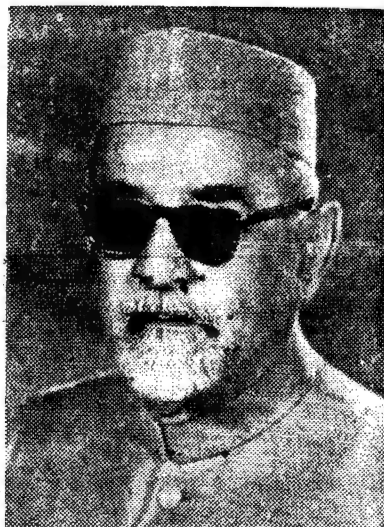
ఇండియాకు మూడవ రాష్ట్రపతి అయిన డాక్టర్ జాకిర్ హుస్సేన్ పరిశుభ్రతపై తనకున్నంత శ్రద్ధాసక్తులను ఇతర నాయకులకు కూడా కలిగించగలిగితే, ఢిల్లీనగరమే కాదు, దేశంలోని మిగిలిన నగరాలు కూడా అతిశాలంలో బాగుపడతాయి

ఆయన వైస్ ఛాన్సలర్ గా పనిచేసిన జాతీయ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయం—దీని అసలుపేరు జామియా మిలియా ఇస్లామియా — డాక్టర్ జాకిర్ హుస్సేన్ స్వయంగా

వ్యక్తులు * వార్తలు * వ్యాఖ్యలు

సావించినదే. ఆయన వశీ
కులు పశాను. ఉత్తర ప్రదేశ్ కు
చెందిన వారైనా ఆయన తండ్రి
హైదరాబాదు వచ్చి స్థిరపడి
లాయరు వృత్తిలో వుండేవారు.
హైదరాబాదు లోనే 1897 లో
జాకిర్ హుస్సేన్ జన్మించారు.
ఇటాలిలో, అలిఫుర్ లో విద్యా
భ్యాసం చేశారు.

ఆయన అలి
మర్ ముస్లిం
యూనివర్సిటీలో చదువు
కుంటున్న రోజు
లలోనే 1920
లో గాంధీగారి
సహాయ నిరాక
రణోద్యమం
ప్రారంభమైంది.
దానిలో జాకిర్
హుస్సేన్ చే
రారు. 1920
అక్టోబరు 29వ
తేదీన మరణం

దరితో కలిసి ఆయన అలి
ఫుర్ ముస్లిం యూనివర్సిటీలో చదు
వుకు స్వస్తిచెప్పి 'జామియా
మిలియా ఇస్లామియా' స్థాపించారు.
అప్పుడాయన ఎం. ఎ. చదువు
శుభ్యలో ఆగిపోయింది. తర్వాత
బెర్లిన్ వెళ్లి ఎకనామిక్సులో
పి.హెచ్.డి. డిగ్రీ సంపాదించి తిరిగి
వచ్చారు. అది 1926 వ సంవత్సరం.
నాటినుంచి 1947 వరకు తన యూని

వర్సిటీకి తానే వైస్ ఛాన్సలర్ గా
పనిచేశాడు.

1947 లో దేశం స్వతంత్రమైన
తర్వాత ప్రధాని నెహ్రూ, మాలానా
అజాద్ ల బలవంతంపై తన యూని
వర్సిటీని వదిలి అలిఫుర్ ముస్లిం
యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్ పద
విని స్వీకరించారు.

1952 లో ఆయన లోక్ సభకు

కాంగ్రెసు
టిక్కెట్టుపై నిల
బడ వలసిందే
గాని, ఉత్తర
ప్రదేశ్ ఓటర్ల
జాబితాలో
ఆయన పేరు
లేదట. దానితో
ఆయనను ప్రభు
త్వం రాజ్య
సభకు నామి
నేట్ చేసింది
1957 లో బీహారు
గవర్నరుగా
నియమితుల

య్యారు. 1962 లో ఉప రాష్ట్ర
పతిగా ఎన్నికయ్యారు. 1963 లో
సభ్యుల ఆయనను 'భారతరత్న'
బిరుదుతో సన్మానించింది.

టీవీలో డాక్టర్ హుస్సేన్ కు
అన్నిటికంటే ఆసక్తి కలిగించేవి
విద్యా విషయాలు. ఆరంగజ్జిలో
ఆయన చాలా కృషి చేశారు
అందుకే గాంధీజీ తన బేసిక్ విద్యా
పథకాన్ని డాక్టర్ హుస్సేన్ కు

అప్పుగంటాయా డాక్టర్ మాస్టర్ని తరుచుగా వద్దా, సబర్బన్ అశ్రమా లకు వెళ్ళి గాంధీజీతో విద్యాసంబంధం గురించి ముచ్చటీసుండేవారు. ఆయన విద్యాసక్తి, దేశభక్తి, నిజాయితీ గాంధీజీని చాలా ఆకర్షించాయి.

ఈనాడు రాష్ట్రపతిగా బ్రహ్మాండ మైన భవనంలో నివసిస్తున్నాడు. ఒక నాడు ఆయన దారిద్ర్యాన్ని యోగ సాధనవలె అనుభవించేవారు; నెలకు 75 రూపాయల కంటే ఒక్కపైస అదనంగా ముట్టకుండా, అర్ధాకలితో వుంటూ, తన బట్టలు తానే

ఉతుక్కుంటూ నిరాదరణరహితమూ అలవరచు కున్నారు.

మేరీ వ తేదీన రాష్ట్రపతి పదవికి జరిగిన ఎన్నికలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా డాక్టర్ జా'ర్ మాస్టర్ ప్రతి పక్షాల అభ్యర్థి శ్రీ కోకా ను బ్హారావు పై లక్షకు పైగా షేజారిటీతో గెలిచారు. ఆయన ఓడిపోయి వుంటే, ముస్లిం కనుక హిందూ ఇండియాకు ఆయన గిట్ట లేదని పాకిస్తాన్ వంటి దేశాలు ప్రచారం చేసేవి. ఆయన విజయం మన మత ప్రమేయ రహితమైన రాజ్యాంగానికి విజయం.

డాక్టర్ వాసూస్

కేర్రాజ్

హెయిర్ ఆయిల్
(పెడికేటింగ్ పర్ఫ్యూమ్)

డాక్టర్ వాసూస్ పోడక్స్
రాజమండ్రి-2 (ఆంధ్ర)

అవ్వాయ్

అప్పుడే జుట్టుంతా నెరిసే పోతుం
దేమిటి? పైగా వూడిపోవడానికా? బాగుంటు
అవ్వాయి అమ్మమ్మాయి పోతుందన్నమాట!
వెళ్ళి వెంటనే కేర్రాజ్ వాష్ అమ్మమ్మ
అవ్వాయ్ పుతుంది అవ్వాయి అప్పుడే పుతుంది
ఇలా అమ్మాయిలుంటారు బోగ్రత్త!
అబ్బే నేను నమ్మనంతా? అనుకున్నా
రొజులు కేర్రాజ్ వాష్ అప్పుడు నీకే
తోచువడో పాపండా అను
డాక్టర్ వాసు

ఉపరాష్ట్రపతి

రాష్ట్రపతి డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ వలనే పరిశుభ్రత అంటే అమిత క్రద్ధ కలిగిన శ్రీ వి. వి. గిరి ఉపరాష్ట్రపతిగా ఎన్నిక కావడం ఒక విశేషమే. ఆయన మైసూరు గవర్నరుగా బెంగుళూరు లో వుండగా పారిశుద్ధ్యంపట్ల ప్రజలకు అసక్తి కలిగించడానికిగాను వారాని కొకరాజున పని కట్టుకుని, చీపురు వట్టుకుని పురవీధులను పరిశుభ్రం చేసేవారు. ఉపరాష్ట్రపతి కాగానే ఆయన చేసిన మొదటి ప్రకటనలలో ఒకటి 'ధిల్లని సుందరతర నగరంగా చేస్తా'నని.

ఇంతవరకే ఆయనకు డాక్టర్ హుస్సేన్ తో పోలిక. డాక్టర్ హుస్సేన్ మొదటి నుంచి రాజకీయాలకు ఒక పెడగా వుంటూ వచ్చారు శ్రీ వరాహగిరి వెంకటగిరి విద్యార్థి దశలోనే రాజకీయాలలో

ప్రవేశించారు. రాజకీయాలలో కూడా ఆయనది మరి వివాదాస్పదమైన కార్మికకాఖ.

అనాడు మద్రాసు రాష్ట్రానికి చెందిన గంజాం జిల్లా బరంపురంలో 1894 ఆగస్టు 10 వ తేదీన జోగయ్య పంతులుగారి కుమారుడుగా జన్మించిన శ్రీ వి. వి. గిరి కళ్యాణకోట కాలేజీలో విద్యాభ్యాసం పూర్తిచేసుకుని బర్రెండులో బారిస్టర్ చదువుకు వెళ్ళారు. అనాటి బరిష్టజాతీయనాయకులు, మేధావులు అయిన డీవలరా, కాలిన్, పియర్స్, డెస్మాండ్ ఫిట్స్ రాల్డ్, స్పిట్ మెక్సిల్, జనరల్ కానాలీ, జింలార్కిన్ మొదలైన వాటితో ఆయనకు పరిచయం కలిగింది. ఆయన రాజకీయ చర్యలకు కిసిసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం శ్రీ గిరిని ఇండియాకు బహిష్కరించింది బారిస్టర్ పట్నా వుచ్చుకోకుండానే ఇండియా తిరిగివచ్చి కాంగ్రెసులో,

మ అనిమాన పబ్లిషరు మీకొకచక్కని అవకాశం ఇస్తున్నాను!

జూన్ 30

లాగూ

ఒక పోస్టుకార్డు (మీ ఆర్డరు) పంపినట్లయితే

సమాంతరకేసులు (ఆంధ్రప్రదేశ్ సీట్ల సరియత్)

పసుపులెజి పబ్లికేషన్లరావు 8-00 6 00 ✓

ముద్రమందార (ఆంధ్రప్రదేశ్ సీట్ల సరియత్)

భూపతి 4-00 4 00 ✓

అందరకు తెలిసిన విషయం పోస్టుకార్డునితం

నవజ్యోతి పబ్లికేషన్స్

విజయవాడ, బీజపూర్

హోం రూల్ బిల్లో, గాంధీజీ సత్యాగ్రహాద్యమంలో చేరారు.

1922 నుంచి ఆయన ఆసక్తి కార్మికోద్యమంవైపు మరలింది. ఆ ఉద్యమ నిర్మాతలలో శ్రీ గిరి ఒకరు. అలిండియా రైల్వే వెన్స్ ఫెడరేషన్ స్థాపకుడు ఆయన. 1926లో ఒకసారి, 1942లో రెండవ

సారి ప్రైవేట్ యూనియన్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యారు. 1931లో రెండవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశానికి కార్మిక ప్రతినిధిగా శ్రీ గిరి గాంధీజీతో పాటు హాజరయ్యారు.

1934 నుంచి 1937 వరకు గంజాం-విశాఖ నియోజక వర్గ

ప్రతినిధిగా కేంద్ర లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో సభ్యుడు. ఆరోజులలో ఆయన సహచరులు సత్యమూర్తి, భూలాభాయ్ దేశాయి, జిన్నా, పంత్, మాలవీయ, అసఫాల్ ప్రభృతులు.

1937 లో మద్రాసులో ఏర్పడిన రాజాజీ మంత్రివర్గంలో శ్రీ ప్రకాశంకోపాధ్యాయ శ్రీ గిరి కూడా

సభ్యుడు. ఈయనది కార్మిక, పరిశ్రమల, సహకార, వాణిజ్యశాఖ. 1947 లో ప్రకాశం మంత్రివర్గంలో కూడా అదేశాఖ. 1947 నుంచి 51 వరకు సింహళంలో మన మొదటి ప్రాకమిషనర్ గా పనిచేశారు. 1952 లో నెహ్రూ క్యాబినెట్ లో మళ్ళీ కార్మికశాఖ. 1957 నుంచి

1960 వరకు యు. పి. గవర్నర్. తర్వాత కేంద్ర గవర్నరు. 1965 ఏప్రిల్ నుంచి మైసూరు గవర్నరు.

పదిమంది టౌనస్మెన్ల దాన్ని కాదనడానికి ఎప్పుడూ జంకని నిర్భీకుడు శ్రీ గిరి. తరుచుగా వివాదాస్పద ప్రకటనలు చేస్తుంటారు. ఈ మధ్య అటువంటి

ప్రకటనే ఒకటి చేశారు. భాషా రాష్ట్రాలుగా దేశాన్ని విభజించడం వల్లనే కొన్నికొన్ని అసర్థాలు వాటిల్లుతున్నాయని ఆయన వాదం. వాటిని రద్దుచేసి - తూర్పు, పశ్చిమ, ఉత్తర, దక్షిణ, మధ్య-జోనల్ రాష్ట్రాలను అయిదింటిని మాత్రమే ఏర్పాటు చేసి, నెమ్మది

దిగా ఒక పదేళ్ళలో ఫెడరల్ వ్యవస్థ స్థానంలో యూనిటరీ రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన సూచన.

భాషా రాష్ట్రవాదాన్ని కినుకు వదిపించే ఆంధ్రులు. తాను ఆంధ్రుడైనా, ఇటువంటి ప్రకటన చేయడం శ్రీ గిరిగారి నిర్మోగ మాటానికి నిదర్శనం. అయితే ఆయన తన భారీ విగ్రహానికి తగిన చక్కని

'సెన్స్ ఆఫ్ హ్యూమర్' కలిగిన వ్యక్తి. యూనిటరీ రాజ్యాంగంపై ఆయన సూచన కూడా ఒక ఛలోక్తి కావచ్చు.

73 ఏళ్ళ వృద్ధాప్యంలో రాజ్య సభ ఛైర్మన్ గా రోజూ సభా కార్యక్రమాలకు హాజరై అటు కాంగ్రెసును, ఇటు ప్రతిపక్షాలను శ్రీ గిరి ఎలా సంబాళించుకు వస్తారో చూడాలి.

మాజీ రాష్ట్రపతి

డాక్టర్ రాధాకృష్ణన్ ప్రొఫెసర్ గా ఉండే రోజులలో అటోగ్రాఫు కావాలని అడగవచ్చిన వారికి ముందు సందేశాలు వ్రాసి, సంతకంపెట్టి ఇచ్చేవారట : 'వర్క్, మోర్ వర్క్, ఎండ్ మోర్ వర్క్' (పని చెయ్యి, ఇంకా పని చెయ్యి ఇంకా ఎక్కువ పని చెయ్యి.)

ఆయన తన జీవిత మంతా ఈ మూడు సందేశాలను పాటించి చూపించారు. 79 సంవత్సరాల తమ

జీవితంలో విద్యా విజ్ఞానాల వ్యాప్తి కోసం, రాజకీయాలలో పరిశుద్ధత కోసం ఆయన అనవరత కృషి చేశారు. మే 13వ తేదీన పడిచి విరమణచేసి మద్రాసు మైలాపూర్ లోని స్వగృహం (గిరిజ) లో వ్యాపక బాహుళ్యం నుంచి ఇప్పుడు

విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారు. వున్న కాలు వ్రాస్తూ, చదువుతుంటూ విశ్రాంతిని వినియోగిస్తారనే ఆశించవచ్చు.

రాజకీయాలలో శ్రీ రాధాకృష్ణన్ తామరాకుపై నీటిబొట్టు వలె ఉండేవారు. ఆయన ప్రధానంగా విద్యావేత్త. ఉపాధ్యాయ వృత్తినుంచి వచ్చినవారు కావడం వల్ల, ఆయన ప్రసంగాలు ప్రజలకు బోధిస్తున్న ధోరణిలో ఉండేవి.

తమ ఇటీవలి ప్రసంగాలలో రాజకీయాలను జీవనోపాధిగా పెట్టుకున్న నాయకమ్మనృలను తరుచుగా మందలించేవారు. ఆయనకు ఓడోలిస్తూ పేటో పేర్కొన్న తాత్విక-రాజకీయ వేతలతో ఆయనను పోల్చిన పార్టీ పోలిటీషియన్లలో ఎందరికి ఆ మందలింపు చెవికెక్కి ఉంటుంది? ***

అభినందనలు

తమ చిత్రం

“శ్రీశ్రీశ్రీ మ్యాదరామన్న”

మొదటి ఆట వసూళ్ళు బీహారు
క్షామనిధికి సమర్పించ దలచిన
శ్రీ రేఖా ఓ మురళీ ఆర్పు.

మద్రాసు వారికి

హృదయపూర్వక
అభినందనలు.

అనా వృష్టికి

గురియైన

మనదేశ ప్రజలకు

తోడ్పడండి

విరాళాలను

నగదురూపంలో కానీ

వస్తురూపంలో కానీ

ప్రధాన మంత్రి

కరువు సహాయకనిధి

క్యాబినెట్ సెక్రటేరియట్,

రాష్ట్రపతి భవన్,

న్యూ ఢిల్లీ-4 కు పంపండి.

DA 66/F 1

సిక్కులెండాను
పెన్షన్ డిస్కంట్ వాటర్
పట్టుండి. జేర్ శక్తిని
వృద్ధి పరచి కేసులను
కేసులను ములవండి
అప్పుడే రాకుండా పేసి
మోక్షమే ఆర్థికముగా
కుండా పేస్తుంది

ఇన్వెన్టోస్

ట్రైప్ వాటర్

b6666

సాపాముని
సంతోషముగా
వుంచును.

పరి హరము

పదవ నెంబరు బస్సు రోడ్ చేను కొంటా తొమ్మిదిన్నరకల్లా వచ్చి ఆ స్టాపులో ఆ... తుంది. నేను తొమ్మిదిం బావు కల్లా ఇంటిదగర బయలు దేరుతాను. రిస్టు వాచిలో సెకండ ములు చూసుకొంటూ అడుగులు వేస్తూ ఆ రోడ్డు కొలుస్తాను. భగవంతుడి దయవల్ల మా పీధిలో కారుల, బస్సుల రద్దీ ఉండదు. లేక పోతే నేను ఏ కారుకిందనో పడి ఏనాడో చచ్చిపోయి ఉండను.

కిల్లీ దుకాణం దగ్గరికి చేరేసరికి తొమ్మిదీ ఇరవై రెండు. వాడు కట్టి ఇచ్చిన కిల్లీ నానోటిలోకి చేరేసరికి

బ్రివేకుల.
నిరతొక్కి

మరి మూడు నిమిషాలు పడుతుంది. అప్పటికి నాలో చురుకు సాటు అందుకొంటుంది. అఖరిసారిగా రిస్టు వాచి ముక్కని చూసిన కళ్ళు ఇంక వేగం హెచ్చి సేకాని లాభం లేదని కాళ్ళకి బుద్ధి చెప్తాయి. మూడున్నది మెయిన్ రోడ్డు జాగ్రత్త అని కళ్ళని హెచ్చరిస్తుంది మనసు.

ఒక్కొక్క బస్సుని అందుకొనే దుకు నేను పరుగు తీస్తాను. ఇంకో రోజు బస్సే నన్ను అందుకోనా లన్నట్లు పరుగుతో వస్తుంది ఆ రోజు ఇద్దరం ఓడిపోయేము నా ఓటమికి కారణాలు చెప్పినామే మా శ్రీమతి నా మీద విరుచుకు పడుతుంది. బస్సు ఓటమికి కారణం చెప్పవలసిన వాడు బస్సు కండక్టరు.

నది గంజుల వరకు బస్సురా లేదు. తాపీగావరిన కాలనితిలకినూ క్యూలో నిలబడ్డాను. ఎదురుగా పేప్ మెంట్ మీద ముప్పివాడు - 'అయ్యా...

బాబూ... అమ్మ ధర్మం చేయండి తల్లీ. ఈ కుంటివాడికి ఒక పైసా దానం చేయండి బాబూ.

వాడి అరుపులు బన్న కడులు తుంటే రోజూ చెవుల్లో పడతాయి. కాని సావకాశంగా ఆ మానవాత్మ తిని చూసే వీలు ఆ రోజు నే కలిగింది. ఒక చింకి నానె పట్టు మీద ఒక కాలు ముందు జూచి కూర్చున్నాడు. కుడికాలు తొడకిదు. తుండెలా, కుర్రాడు తిని పారేసి మొక్కజొన్న కండెలా ఉంది. కుడి ప్రక్కన ఉతకర్ర, ఎడమ ప్రక్కన చిలులు పడిన ఎనామిల్ డొక్కు, దాని సరసనే వాలికలుగా ఉన్న చింకిలాల్ని—ఇదీ వాడి సంపారం.

వాడిని చూస్తుంటే నా చిన్న తనంలో జరిగిన ఒక సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది. అది వేసవికాలం. ఎండవేడికి అలసటగా వగరుస్తూ ఒక ఊరకుక్క మా ఇంటి వీధి అరుగుమీద పడుకొంది. భోజనాలయేక మా నాన్న తీరు బడిగా వాలుకుర్చీలో పడుకొని ఆ సంవత్సరం పరీక్ష ఫలితం తిన్నగా వ్రాయనందుకు నన్ను పట్టుకొని చివాట్లు పెట్టేరు. ఆ అవమానాగ్ని దహిస్తుంటే కోపంతో ముఖమెర్రగా చేసుకొని, వస్తున్న దుఃఖాన్ని ఆపుకొంటూ విసురుగా వీధి అరుగు మీడికి వచ్చేను.

కుక్క నాలికనుంచి చొంగ కాదు తున్నది. అది నన్ను ఒకసారి చూసి,

‘నాన్న చేత చివాట్లు తిన్నవాడా! నీ లక్ష్యం నాకేమి? తిన్నట్లు మళ్ళా కళ్ళు మూసుకొంది.

ఆఖరికి ఈ కుక్కకి కూడా నేనంతే అలుసే? చేయైతి ‘భీ’ అన్నా కదలకుండా పడుకొంది. పొరుషం నాలో పొడుచుకొచ్చింది. నైడు కాలువ పక్కగా రోడ్డు మరామత్తు కోసం పోసిన రాళ్ళ తున్నలోంచి ఒక కంకర రాయి తీసుకొని బలంగా కుక్కను కొట్టేను. నా చేతిలో కంకరరాయి చూడగానే అది పరుగు తీసింది. అయినా రాయి దాని కాలికి తగిలింది. కుయ్యో... కుయ్యో... మంటూ కాలెత్తి కుంటుకూ అది పరుగుతీసింది.

‘వెధవ కుక్క. పొగ రణిగింది. చేయైతి అదలిస్తే కదలదేం? ఇదేం తన తాత గారి ఇల్లనుకొందా? నేనేం తన పంటకింద బొమికను కుందా?’ యుద్ధరంగంలో విజయం సాధించిన వీరుడిలా బోర విరుచుకొని ఇటిలోకి వెళ్ళిపోయేను. నన్ను నిర్లక్ష్యగా చూసినందుకు చక్కగా కుక్కపై ప్రతీకారం తీర్చుకొన్నానన్న సంతృప్తిలిగింది నాకు.

రెండు రోజలనాడు ఆ కుక్క మళ్ళా గుమ్మంలో కన్పించింది. మా అమ్మ గిన్నె అడుగున మిగిలిన మెతుకులు ఓనాలుగు రోజూ దాని ముందు వేస్తుంది. అండువల్లనే ముందురోజు దబ్బుతిన్నా అది మళ్ళా మా ఇంటికి వచ్చింది. దాని కాలు పుండయ్యి, రక్తం, చీమూ కారు

తున్నాయి. 'అయ్యో! పాపం ఏరాలు గాయి వెధవలు రాయితో కొట్టారో, కాలు విరిగిపోయింది' అంది అమ్మ జూలిగా.

ఆ రాలుగాయి వెధవని వేసేఅని అమ్మతో చెప్పే ధైర్యం నాకు లేక పోయింది. అమ్మ తో పాటుగా వేనూ 'అయ్యో పాపం' అన్నాను అమ్మవేసిన అన్నం మెతుకులు తిని అది గోడవారగా పడుకొని కళ్ళు మూసుకొంది బాధతో అది మూలుగుతుంటే నిజంగా నాకు

కష్టం అనిపించింది. 'ఎదైనా అను ప్రతికి తీసుకుపోయి కట్ట కట్టిస్తేనో' అన్నాను.

అమ్మ నన్ను వింతగా చూస్తూ 'ఊరకుక్కకి మం దూ, మాకూ ఏమిటిరా?' అంది.

ఊరకుక్కకి దెబ్బతగలగా లేందా అది మాసేందుకు మందు మాత్రం ఎందుకు అక్కరలేదు? ఆ మాట అమ్మని అడిగే ధైర్యం లేదు. ఆ దెబ్బకి కారకణ్ణి నేను అని మనసు

బాధించడంచేత అమ్మ చూడకుండా కాస్త కొబ్బరి నూనెలో దూది మంచి దాని దెబ్బకి రాయాలని ప్రయత్నించాను. అది నన్ను చూస్తూనే గర్మం టూ పళ్ళు బయటికిపెట్టి, భయంకరంగా అరచింది. నా కాళ్ళు గడగడలాడేయి. చేతిలో దూది పారవేసి గోరికి అంటుకుపోయేను. 'ఒరేయ్ దాన్నెంచేయకు, కరవగలదు' అంటూ అమ్మ ఇంట్లోంచి శైశవం పెట్టింది.

వారంనాటికి కుక్కకాలు పుండు మానింది. కాని అక్కడి వరకు కాలు ఎండిపోయింది. మూడు కాళ్ళమీదే తుంటుతూ నడుస్తుండేది.

ఈ ముప్పివాడి కాలు కూడా నా పంట తుంటరి వెధవల పనివల్లే అలా అయిపోయిందేమో అనిపించింది కాని, మనిషికి కుక్కతో సామ్యం చూడడానికి నామనసు అంగీకరించలేదు. కుక్కని కొట్టినట్టు మనిషిని రాయితో ఎవరైనా కొడతారా? ఏదో ప్రమాదంలో కాలు పోయి ఉంటుంది అనుకొన్నాను.

వాడు కన్నె సల్లల్లాటి శత్రు ముందుకొచ్చి, అమ్మా... అయ్యా... బాబూ, అంటూ నోడముయ్యకుండా అరుస్తూనే ఉన్నాడు. వాడి కళ్ళు, బొటనీ తక్కువగా ఉన్న కారు పెండ్లైతలా ఉన్నాయి. వాడి కడుపు గాలి పోయిన రబ్బరు బుంగలా ఉంది ఉన్నత గిరిశిఖరాల్లా ఉన్నాయి. వాడి కణతల దగ్గర బొమ్మ

కలా. వాటి కొడుగా ఉండేలోయల్లా ఉన్నాయి లోతుకు పోయిన వాడి దవడలా. పండవారిన రెలుగడ్డిలా ఉంది వాడి జాబ్బు. అగడ్డి మొలచిన రేగడిమట్టి నేలలా ఉంది వాడు పెట్టుకొన్న గొవిపాన.

అమ్మనా ఆకలి వాడి శక్తివంతా పిండి వాడి చేతిరి పిస్తున్నది అమ్మా... బాబూ... బాబూ...

నాకు ఏనాడూ పెదగా ధ్వంసం చేసే అలవాటులేదు. వాటి చాలని జీతం డబ్బులు నా కటువంటి పాడు అలవాటు కాకుండా ఉప్పటికప్పుడు కాపాడుతూ వచ్చేయి.

పప్పు తారీకున జీతం అందుకోగానే బుద్ధిగా ఇంట్లోకొచ్చి అంతా శ్రీమతిచేతిలో పెట్టాను. మధ్యాహ్నం సమయంలో కాఫీకోసం, అప్పడప్పుడు నేను వేసుకొనే కిల్లీల కోసం తొనంత డబ్బు లెక్క కట్టి, అదనంగా మరి ఒక రూపాయి కలిపి నా స్వంత ఖర్చు కోసం జేబులో పెడుతుంది ఆమె.

'ఇదేమి పాగబగుయ్యా! హాయిగా డబ్బుంకా నీ చేతిలో ఉంచుకొని అడవి నీముంగు చెయ్యా జాచేలా చేసుకోనాళిశాని' అనే వాగు మిశ్రణం. వారికి ఇందులో ఉన్న సులభ శాలియగు. శ్రీమతి చీరలకోసం నగల కోసం రాత్రి, పగలు వేదిచే బాధ తప్పుతుంది 'ఈసారి జీతం రాగానే తప్పక కొనుక్కో' అనేయవచ్చు సునాయా

సంగా. జీతం రాగానే అంతా ఖర్చు చేస్తే నెలంతా గడిచిపోతా? అది శ్రీమతి ఆలోచించనలసిన సమస్య. దానితో నాకు ప్రమేయంలేదు.

ఒక్కొక్క రోజున మరీ హృదయ విదారకంగా ముష్టివాళ్ళు అరుస్తుంటే తెలివి తక్కువగా చేయి జేబులోకి వెళ్ళేది. 'ఓయ్, మహా దాన కర్మడిలా చొరవ చూపుతున్నానా. ఇంకా కాస్తా ధర్మం చేస్తే, నీ కాఫీ మాతమిటి? నీకిల్లెల మాతమిటి?' అని విలదించేది జేబు.

'ఒక రూపాయి హెచ్చుగా ఉంది కదా?' నాలో ఏమూలో మిగిలి ఉన్న మాతాతగారి గర్వం జవాబు చెప్పేది. మాతాతగారు మహాదాన పరులని ఖ్యాతి గడించేరుట. కన్న

కొడుకుని అటు చదువు ఉటు అన్నిలేకుండా వదలిపెట్టిన ఆయన పన్నాద వర్తమానా నేటికీ ఆ ఊరులో చెప్పుకోగలిగేట మాతాన్న గారు స్వకేసల గుమాస్తా అయ్యేరంతే, ననూ, తన అడుగుజాడల్లో నడిచేనా పెంచేరంటే అది వేరే సంగతి. మాతాతగారి గర్వం నాలో ఇంకా కలిసి ఉన్నదని ఆ రోజునే నేను తెలుసుకున్నాను.

ఈరోజు ఆ ముష్టివాడి కాలు చూస్తుంటే చిన్నవాడు నేను రాయితో కొట్టిన కుక్క మాటి

మాటికి జ్ఞాపకం రాసాగింది. 'పాపం... పాపం' అని పదిసార్లు పైగా మనసు జాలి జపం చేసింది. పది దగ్గరవుతున్నది. ఇంకా నా బస్సు - అంటే నేను ఎక్కవలసిను పదవ నెంబరు బస్సు రాలేదు. అది తప్ప మిగిలిన నె.బర్ల బస్సులన్నీ వస్తున్నాయి; పోతున్నాయి. నా మందువాళ్ళు, వెనుకవాళ్ళు జాలిగా నావంక చూసి వెళ్ళిపోతున్నారు. నేనీ మాత్రం ఉన్నచోటనే సాబుపులా నీలబడి ఉన్నాను. ఎదురుగా ముష్టివాడు అమ్మా... అయ్యా, బాబూ! నోరు ముయ్యకుండా అలా నూనే ఉన్నాడు. వేసిన వాళ్ళు ఒకటో, రెండో పైసలు వాడి ముందు వచ్చివున్న గుడ్డలో వేసి

ఇరుగు పొరుగున ఉండే స్కూలుపిల్ల

లిద్దరు స్కూలు వదిలిపెట్టారే కాక ఎక్కి ఇళ్ళకు వెళుతున్నారు. అందులో ఒక పిల్ల తీయని కంఠతో కూనిరాగం తీస్తోంది. రెండోపిల్ల "ఎజియ్, నవ్వింత బాగా పాడతావు గదా? రేడియోలో పాడగూడదా?" అంది.

'అమ్మో రేడియోలోనే?' అంది మొదటి పిల్ల.

'పోనీ లిద్దరే రేడియోలో వద్దులే. చిన్న చిన్న ట్రాన్సిస్టర్లుంటాయే, వాటిలో పాడు' అంది రెండో అమ్మాయి.

పోతున్నాడు. లేనివారు చీదరింపుగా చూసి వెళ్ళిపోతున్నారు.

రెండు నిమిషాల క్రిందట నల్లి నా వెనుక నిలచిన మార్వాడీ రోడ్డు దాటి వెళ్ళి ముష్టివాడి గుడ్డయిద అదో, పదో ప్రైవల నాణెం విసరి వచ్చాడు. 'ఆ మార్వాడీ మనసు వాడి అరుపులతో రెండు నిమిషాలకే కరగిపోయిందే, అరగంటుగా అంటున్నా నీలో చలనంలేదు ఎందు వల్ల ?' అంటూ నామనసుని ప్రశ్నించేను.

'అదేంమాట. వాడిని చూస్తూ నేను మాత్రం కరగలేదని నీ వెవరు చెప్పేరు ? పాపం... పాపం అని మఃసార్లు అనుకోలేదూ ? అది వాడి మీద జాలివల్లనే కదా !' మనసు జవాబు చెప్పింది

కాని అందువల్ల ముష్టివాడు పొందిన లబ్ధి ఏముంది ? మార్వాడీ నీలా పాపం అంటూ జపం చేయకుండా నే డబ్బులు వేసి చక్కావచ్చేడు. ముష్టివాడికి కావలసింది డబ్బు. నీ జాలి జపం వల్ల వాడి గుడ్డలో ఒక్కసా ఐనా రాలిందా ?

అడిగే వాడికి చెప్పేవాడు ఎప్పుడూ లోకువే. అందుకే మనసు క్షణికాలం ఊరుకొంది. నాతో వాదనకి దిగకుండా మంచిగా మందలించడం మొదలు పెట్టింది. 'నీ డగ్గర ఏమంత డబ్బుందని ? కాస్త వెనకా ముందూ చూసుకో నక్కర్లేదూ ?

వాడి గుడ్డలో నువ్వు వేయకపోతే ఇంకొకడు వేస్తాడు. అడుక్కోనే వాళ్ళకి ఉన్న అవకాశమే అది. రేపు నీకు డబ్బు కావాలంటే ఎవరిస్తారు ? కాస్త ఆలోచించి చూడు.'

దూరంగా పడవ నంబరు బమ్మ అలస్యమైనందుకు ముఖం ఎర్రగా కంద పెట్టుకొని పరుగుతో వస్తున్నది. గాలి నా చెయ్యి చూసి ఇంకొక రెండు నిమిషాల్లో నీకు వాహన యోగం ఉందని దినఫలం చెప్పింది.

ఆ రోజువరకు నేనెంతో మంచి వాడిని. మనసు చెప్పిన మాట ఎప్పుడూ కాదనలేదు కాని ఆరోజు ఎందువల్లో మనసుకి ఎదురు తిరిగితే ఎలాఉంటుందో చూడా లనిపించింది నాకు. గబగబ రోడ్డు దాటి, ఆ వైపు కూర్చున్న ముష్టివాడి గుడ్డలో పది ప్రైవల నాణెం పడవేసేను.

అరగంటు ను చి ఎదురుగా నిలచి ఉన్న నన్ను, ఆ ముష్టివాడు చూడలేదు అనుకొనేందుకు అస్కారం లేదు. నేను దగ్గరికి రావడం చూసి పరిరయస్తడిలా ముఖం పెట్టేడు. పిప్పిపళ్ళు కొద్దిగా బయటపెట్టి చిన్నగా నవ్విస్తూ కూడా అనిపించింది నాకు. చివరకు నేనే గెలికేను అన్నట్లు ఉంది వాడి నవ్వు.

వాడి నవ్వుతో నాకు కొంచెం కోపం తోసుకొచ్చిన మాట వాస్తవమే. ఇది నీగెలుపు కాదు. మనసు పై నేను సాధించిన విజయం అనుకొన్నాను మెల్లగా. అంతలో వాడు

శత్రువులలాటి చేతులెత్తి “దండాలు బాబయ్యా” అన్నాడు. వాడి నమస్కారంతో నా కోపం పోయింది. ఆరోజు ఏదో కొత్తపని చేసే నన్ను శుష్టి మిగిలిపోయింది. పక్కగతో వచ్చి పదవసంబంధ బస్సు అందుకొన్నాను.

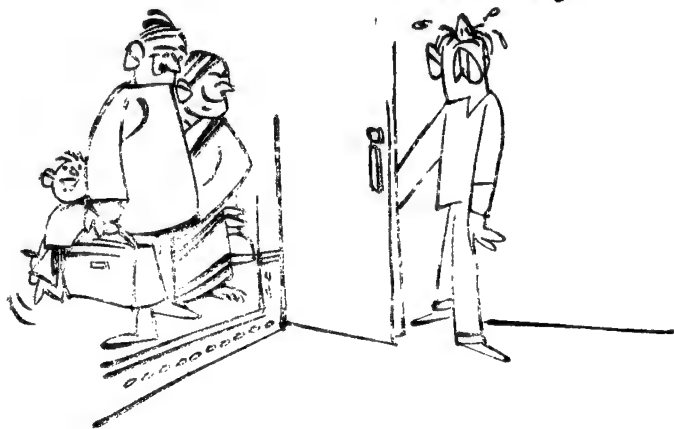
మరునాటినుంచి బస్సు వేళకి కాస్త ముందుగావచ్చి ముష్టివాడి గుడ్డపై చదివేసల నాణెం విసరడం అలవాటుగా మారింది. రోజూ తన కన్ను ముందుగా వస్తున్న నన్ను చూసి బస్సుముఖం చిటపటలాడించేది. తనని ఓడించడానికే నేను అలా చేస్తున్నాననుకొని ఉంటుంది. నా రాకలో పరమార్థం, ముష్టివాడి కోసం నేను చేస్తున్న త్యాగం

దానికేం తెలుసు? తలవంచుకొని దిగులు... ఖాళీనోటితో కొట్టుదాటి పోతూంటే తెలుబోయి చూసిన కిల్లి కొట్టువాడికి తెలుసు. కాని,

ఇలా ఈ దానకాండ ఒక సంవత్సరం పొడుగునా రోజూ, అది వారాలు, నెలన్నరోజులు, మినహాయిస్తే జరిగిపోయింది. ఇక్కడ పరిస్థితి అర్థమయ్యేందుకు కథనాన్ని కాస్త పక్కకి తిప్పక తప్పదు.

ఒక నెలజీతం సంవత్సరాంతంలో బోనస్ గా ఇచ్చే ఆచారం మాకంకినీకో ఉంది. రానున్న ఆ సొమ్ము తక్షణమేకొంటూ అది ఎలా ఖర్చు చేయాలా అనే ఆలోచనలతో మేమంతా - అంటే నా వంటి చాలీచాలని జీతాలు అందుకొ

మనప్రెస్!
ఎలాగో విక్రయం పెరిగి
పొందుదాం!

టున్న గుమాస్తాల మంతా ఏడాది పొడుగునా తలలు బద్దలు కొట్టుకొంటూ ఉండేవాళ్ళం. కాని తీరాది చేతికి అందేసరికి, ఆ వాసన మరి వాళ్ళకి ఎలా తెలిసేదో అప్పుల వాళ్ళు గ్రద్దలు, ఫీసు గుమ్మంగానే కాబివుండి సగానికిపైగా భక్షించి మరి వదలిపెట్టేవారు. ఆ సంవత్సరం అంతా నీ ఒక పథకం వేశాము. ఆ సొమ్మంతా నెల తిరిగే వరకు అఫీసులోనే దాచి ఉంచాము. ఇంక అక్కడ తిండి ఆశ లేదని ఆ గ్రద్దలన్నీ నిరాశతో ఎగిరిపోయేక సంతోషంగా మాజేబులు సింపుకొన్నాము.

అందువల్లనే ఆ రోజు కలత ఉత్సాహంగా ఉంది. ఆ ఉత్సాహంలో ముప్పివాడికి కూడా పాలు పంచిపెట్టాలనుకొన్నాను వాడికి కూడా ఒక నెల ముప్పి, ఉజ్జాయింపుగా రెండున్నర రూపాయలు బోనస్ గా ఇయ్యా; అనుకొన్నాను. 'మరి అంత అవసరం లేదు. అందులో సగం. సగం అంటే అక్షరాల సగం కాదు, ఒక్క రూపాయి దానంచెయ్యి చాలు' అంది మనసు.

ముందే చెప్పేసు కదూ మనసుకి ఎదురు తిరిగడం నేర్చుకొన్నాననీ, దానితో ఎదో విధమైన ఆనందాన్ని పొందుతున్నాననీ 'చేసి చేసి చచ్చుగా ఒక రూపాయి దానం ఏమిటి? నువ్వు ఫలానావారి మనసు మడవని మరచిపోకు' తాత గారి రక్తం సమయానికి సరిగా హెచ్చ

రిచింది. మనసుపై ధైర్యంగా ఎదురు తిరిగి శక్తి నాలో పొదులు కొంది. తాతగారి త్యాగ రక్తం నాలో జలజల ప్రవహించింది 'ఒక రూపాయి కాదు. ఐదు రూపాయలు దానం చేస్తాను. నాసొమ్మ-నాయిష్టు' అన్నాను మనసు నోరు నొక్కివేస్తూ.

"నీకుపిచ్చి పట్టుకొంది. ఈ దానంతో నువ్వు స్వర్గానికి మెట్టు కట్టాలనుకొంటున్నావు — అని మనసు వ్యంగ్యంగా నవ్వుతూ. "శబాష్ ముమ్మాడా" అంది తాతగారి రక్తం.

సాయంకాలం ఆ ముప్పివాడు అక్కడ కూర్చోడు. రెండో పూట వాడి అఫీసు ఇంకోవేదికి మార్చుకుంటాడు. ఈ వేది నాకు తెలుసు. ఒకటి, రెండు సార్లు నేనీ సాతుల ఇళ్ళకిపోతూ వాడిని అక్కడ చూశాను. కాని అక్కడికిపోయి వాడికి దానం చేయాలనే సంకల్పం నాకు లేదు. అసలు అక్కడి ముప్పివాడితో నాకు పరిచయమేలేదు. పదవనం బరు బన్ను స్థాపుకి ఎదురుగా కూర్చునే ముప్పివాడికే నేను దానంచెయ్యాలి. వాడే నా ముప్పివాడు. వాడే నాలో దాగివున్న దానగుణం కదిలేలా ప్రేరేపించినవాడు. నేను చిన్ననాడు రాయితో కొట్టిన ఉదాకుక్కలాంటివాడు మనసుకి ఎదురు తిరిగి పనులు చేయకంలో ఉన్న మనా చూపించినవాడు. వాడు

మరునాడు ఉదయంకాని ఆ క్కడ ఉండదు

ఇంటికి చేరేక సొమ్ము అంతా అరాంగి చేతిలో పెట్టడం ఆచారం. ఐదో, పదో దాచి అంతే యిచ్చారంటూ బద్ధం చెప్పే అలవాటు నాకులేదు. నేను ఏదాది క్రిందటి వరకు ఎంతో మంచివాడిని. ఈ నిమిషం వరకు ఎంతో నిజాయితీ వరుడిని. కాని ఆ రోజున ఆ ముష్టి వెధవకోసమే మనసుని ఎదిరించి

మంచివాడిని అన్న బిరుదును కోల్పోయాను. ఈ రోజు వాడికోసం ఇంకో త్యాగం చేస్తున్నాను. వాడికి ఇదేం పట్టదు. అమ్మా! అయ్యా అనే తన అరుపులకే గుడ్డలో డబ్బులు రాలు తున్నాయనుకొంటాడు. నేనెన్ని కష్ట, నిస్థురాలు భరిస్తూ వాడికి దానం చేసున్నానో ఆ కుంటే వెధవకి ఏం తెలుసు?

ఐదు రూపాయల కాగితం కిల్లి కొట్టువాడి చేతిలో పెడుతూ 'నీ దగ్గర ఉంచు, రేపు తీసుకొంటాను' అన్నాను.

మరునాడు ఉదయం మరికొంచెం ముందుగానే ఇంటినుంచి బయలుదేరేను. మన వెయ్యభోయేది లాకాయి లాకాయి ముష్టా? ఐదు రూపాయల ముష్టాయెను. ఆ అనుభూతిని పూర్తిగా అనభక్షిస్తూ, ఎవరైనా చూస్తున్నారా లేదా అని

ఇటు అటు పరికిస్తూ, నెమ్మదిగా, వుండగా, అంత త్యాగానికి మరి పడిన ప్రతిఫలం అందుకోరటా చేయా లాయెను

రోజూ కన్న ముందుగాపోతున్న నన్ను రోడు వలకరించింది. రోజూకన్న జోరుగా పోతున్న నన్ను కాలం మందలించింది. నేను అసలు విషయం వాటితో చెప్పలేదు చెప్పిరా అవి అర్థం చేసుకోలేవు 'నీలాంటి గుమాస్తాకి ఐదు రూపా

బట్టలపాపులో గుమాస్తాతో ఒకావిడ:

'ఈ చీరలన్నీ అసహ్యంగా వున్నాయి. ఇంతకంటే మంచివిలేవా?

గుమాస్తా: 'ఉన్నాయిగానండి, ఇప్పుడు అసహ్యంగా వుండిన మీ ఫ్యాషనండి.'

యల ముష్టిమిటి? నోటు చుప్పే సేమిషనుకాని తరుచుచేసేవాళ్ళ అంటూ వచ్చిస్తాయి. అందుకే తలవంచుకొని మౌనంగా నడచిపోయాను.

కాని ఆశ్చర్యం; ఆరోజు ముష్టివాడు అక్కడ లేడు. బజారు రోడ్డు ఎంత రద్దీగా వున్నా-వాడి అరుపులు లేని కారణంగా నిశ్శబ్దంగా ఉంది నిర్భయంగా ఐదు రూపాయల దానం చేద్దామనికంటే ఈరోజే

సాగసైన కురులు

రీటా

ఎప్పుడూ, అందుంగా జుట్టును పెంచుతుంది

ఒకరి శిరోజు సాందర్యంచూచి మరొకరు ఇక ఎంతమాత్రం అనూయపడవలసిన అవసరం లేదు. రీటా వాడి మీ కురుల శాబ్దాన్ని వృద్ధి చేసుకొంది.

ఏదో కంపెనీ, ముద్రాను!

8-30 TG

రాకుండా మానుకొన్నాడెం - అనుకొన్నాను. నా కెందుకో భయం వేసింది. నిష్కారణంగా ఐదు రూపాయల దానఫలం తప్పిపోతుండేమో అన్న కంగారు వుట్టింది. వాడు ఇంకో చోటుకి వెళ్ళిపోయి ఉంటే? రాత్రికి రాత్రే చచ్చిపోయి ఉంటే?

‘వెధవ, వాడికి ప్రాప్తంలేదు. హాయిగా ఏదైనా ఖర్చుపెట్టుకో-’ మనసు సలహా సరఫరా చేసింది. ‘నీ బోడిసలహా ఎవరూ కోరలేదు!’ అని మనసుని చీదరించుకొంటూ ఇటు అటు మరికాస్త పరిశీలనగా చూసేను. ఏ కారణం వల్లనైనా చోటుకాస్త మార్చేడేమో... అలోచనల్లో పడి నేను కాస్త వక్కగా నిల్చేనేమో?

కనుచూపు అనినంత వరకు వాని గూపం ఎక్కడా కన్పించలేదు. చెవులకి వాడి అరుపులు వినిపించలేదు. ‘ఇక్కడ కూర్చునే ముష్టి వాడు ఈ రోజు రాలేదేమో?’ స్వగతంలా పైకి విస్పించేటటు అనుకొన్నాను ‘ముష్టి నెధవలకి ఒక చోటుమిటి? ఎక్కడ నాలుగు డబ్బులు రాలుతుంటే అక్కడికి తరూరవుతారు’ అన్నాడు నా వక్కన నిలబడ్డవాడు. ‘కానీ, ఏడాదిబట్టి చూసున్నాను. రోజూ వేళ్ళ తప్పుకుండా...’ ‘బజారు వీధికదా, అందువల్ల కాస్త ఎక్కువ కాలమే గిట్టుబాటుగా ఉండివుంటుంది’ నా మాటని మధ్యలోనే అందుకొన్నాడు ఇంకొకడు.

పదవ నంబరు బస్సు పందిలా
మురద చిమ్ముకొంటూవచ్చి స్టాపులో
నిలబడింది. ఆఖరిసారిగా ఆ ముష్టి
వాడికోసం ఇటు అటు చూశాను.
ముష్టివాడు రాలేదు. నా జేబులో
ఐదు రూపాయల నోటు బతువుగా
దిగలాగింది. మనసు దారిపాడుగునా
దగుల్బాషీ సలహాలు అందిస్తున్నప్పుంది.

ఆఫీసునుంచి తిరిగివస్తూ ఆ నోటు
కిల్లికొట్టు నాడి చేతిలో పెట్టెను.
నేను అడిగేవరకు నీ దగ్గర వుండనీ
అన్నాను. కంటపడితే ఇంటావిశ్
కైకరక్తం చేస్తుందనా అన్నట్టు
నవ్వేడు నాడు 'ఒకరికి అప్పు
తీర్చాలి' వాడు అడక్కపోయినా
సంజాయిషీ ఇచ్చుకొన్నాను

మరునాడు కూడా ముష్టివాడు
రాకపోతే నేను ఇంత బెదర్యంగా
చేయానుకొంటున్న ఐదు రూపా
యల దానఫలం ఏం కాను?
నన్నింతగా అగాటపెడుతున్న ఆ
ముష్టివాడిని ఏం చెయ్యాలి? ఆలో
చనలతో ఆ రాత్రి సరిగా నిద్ర పట్ట
లేదు.

* * *

ఆ తరువాత చాలా రోజులకి
వాడు మళ్ళా కనిపించేడు. బహు
చేధిలో కాదు, అస్పత్రిలో. నేను
చెబ్బలతో బాధపడతూ మంచం
మీద మూలుగుతున్న సమయంలో.
ఆ అన్నట్టు ఈ చెబ్బలు, అస్పత్రి
వైరాగ్యపయాలు చెప్పలేదుకదా?

అసలు ఏం జరిగిందో పూర్తిగా
నాకూ తెలియదు.

నేను ఆ మరునాడు మామూ
లుగా వాచీముల్లు చూసుకొంటూ
రోడ్డుమీద నడచిపోతున్నాను. మా
నీధిలో ఉన్న ఒకే ఒక మేడలో ఆ
రోజునే అద్దెకు దిగిన ఒక పెద్ద
ఆఫీసరుగారి సామానులతో
నలభై మైళ్ళ వేగంతో వస్తున్న లారీ
ఆ ప్యాకయంగా నన్ను ముద్దు
పెట్టుకుంది. అది కాస్త మోటు
సరసం కావడంతో నేను పదిరోజుల
పాటు ఒంటిమీద తెలివి లేకుండా
అస్పత్రిలో పడివున్నాను.

నాకు తెలివి వచ్చేక మా శ్రీమతి
కళ్ళు తుడుచుకొంటూ, ముక్కు
చీదుకొంటూ ఇదంతా చెప్పింది.
నా మగళసూత్ర బలం వల్ల కానీ
లేకపోతే మీకు బ్రతికే చెబ్బలు
తగ్గిలాయో అంటూ వదేపదే పైట
లోంచి వున్నాయి తీసి కళ్ళ కద్దుకో
సాగింది.

నిజంగా నాకు చచ్చే చెబ్బలే
తగిలాయి. పాదం లేని ఎడమకాలు
చూసుకొన్నాక చచ్చిపోయినా
బాగుండేది అనిపించింది. మిత్రులు,
బంధువులు ఎంతగా ధైర్యం చెప్తున్నా
తీసివేసిన పాదం తిరిగి అతకబడదు
కదా? కృత్రిమంగా ఒక పాదం
తగుల్చుకొని, అది కనిపించకుండా
యాతన పడతూ బతుకు సాగ
దియ్యాలి అనే ఆలోచన నాకేమంత
సుఖమయింది కాదు.

ఆ వార్డులో ముక్కా చెక్కా పోకుండా పాశంగా ఉన్న మనిషి ఒక్కడు కూడా లేడు. అందులో ఎవరితోనన్ను సరిపోల్చుకొని సంతోషించే వీలుంటుందా అని ఇటు అటు చూస్తున్నాను అప్పుడే కన్పించాడు ఆ ముష్టివాడు. ఊత కర్ర ఆసరాతో మెల్లగా మంచాల మధ్యనుంచి నడుసున్నాడు ఎదురుగా కన్పించిన దర్శుని ఏదో అడిగేడు. అవిడ బీడపురుగుని ఆకుమీద చూసినట్లు విడిలిస్తూ విసురుగా ఏదో అవాబు చెప్పింది.

వాడు మెల్లగా నా మంచం పరిమితులలోకి వచ్చేడు. నా మంచం వక్కగా వున్న వరండా వైపు ఉన్నాయి వాడి మావులు. నేను అది వరలో చూసినప్పటికన్న దీనంగా వున్నాడు. పొడుచుకు వస్తున్న ఆ ఎముకల మిశ్రం చర్మం ఉంది, లేదా అన్నటు అనిపిస్తున్నది ప్రాణి పోసుకు నడచివస్తున్న అస్థిపంజరంలా ఉన్నాడు.

వాడిలాంటి వాళ్ళు ఈ బీద దేశంలో చాలా మంది ఉండవచ్చు. కాని వీడు పదవనంబరు బస్సు స్టాపుకి ఎదురుగా కూర్చునే ముష్టి వాడు. అదివరలో వాడికి దానం చేద్దామనుకున్న ఐదు రూపాయల నోటు అప్పుడు దగ్గర ఉంటే వాడి ముఖాన విసిరికొట్టి 'వెధవా పోయి కడుపునిండా ఇంతతని మరీ కన్పించు' అంటూ తరిమివేసేవాడిని. కాని ప్రస్తుతం నాదగ్గరకి కక్క పైసాకూడా

లేదు. ఇటు అటు మంచాలమీద ఉన్నవారు నావంటి వారే. అప్పు అడిగినా ప్రయోజనం ఉండదు.

నేను వాడి దీనస్థితి గురించి ఆలోచిస్తుండగానే వాడు నా మంచానికి ఇంకా దగ్గరికి వచ్చేడు. వాడు నన్ను చూసి పోల్చుకొనే ఆవకాశంలేదు. తలకంజా కిట్టు ఉంది. చాలా రక్తం పోవడంచేత ముఖమంతా పాలిపోయి, కళ్ళు పైకి పొడుచుకు వచ్చి నట్లు ఉన్నాయి ఆ రోజు ఉర్రూతలన్నీ శ్రీమతితో పోట్లాడి అద్దంలో ముఖం చూసుకొన్నను. 'నేనీ చిన్న పిల్ల వాడిని కాదుగదా; ఎలా ఉన్నా జడుసుకోనులే' అన్నాను. కాని నిజానికి నా ముఖం చూస్తే నాకే జాలి కలిగింది. గొంతుకలో గుర గుర మంటూ ఏడుపు ముంచు కొచ్చింది. ఇంకా భయం కూడా తొంగిచూసింది ఎంకకు బ్రతికి పోయానా అని బాధపడ్డాను.

అయినా వాడు నన్ను పోల్చు కొన్నట్లే నవ్వేడు. ఆ మొదటి రోజు నేను పదిపైసలు దానం చేసినప్పుడు నన్ను చూసి నవ్వినట్లే ఉంది ఈ నవ్వు. నీ సరిస్థితులో ఉన్నా కుక్క తన యజమానిని పోల్చుకో గలడట. ముష్టి వాళ్ళకి కూడా అటు పంటి శక్తి ఉందేమో మరి. 'నా అంతిమసమాధి అంతగా జాలి పడేవాడివి. ఇప్పుడు నీ పని ఏమయింది అబ్బాయి' అని పరిహాసం

చేస్తున్నట్లు ఉన్నాయి
వాడి చూపులు.

నా చిన్నతనంలో కాలు
బిరిగిన ఊర కుక్కకి మందు
పెట్టబోతే గర్మమని మొరిగి
నట్లు ఉంది వాడి మాట.
“బాబూ. ఆ రోనంబరు
వార్డుకి దారి ఇదేనా?”
వాడు ఆ ప్రశ్న నన్ను
అడుగడచు. నరండాలో
పోతున్న ఏ జమాదారునో
అడిగేడు.

“పాపం...పాపం ఎంత
దీనం — మాట్లాడు
తున్నాడో! ఎందు కర్తలా
ఎలా ఉన్నాడో —” మనసు
జాలి జపం మొదలు
పెట్టింది. నా గంటికి
కారం రాసుకొన్నట్లు

మండింది. “ఈ స్థితిలో ఉన్న నా
మీద నీకు జాలి లేదుకాని, ఆ కృత
ఘ్నుడి మీద మాపిస్తున్నావు” అంటూ
కోపగించుకొన్నాను.

కృతఘ్నుడా? ఏమీ ఎరగనట్లు
మనసు ప్రశ్నించింది.

“కాదూ? ఏడాదిపాటు కిల్లీ
మానుకొనినాడికి ధర్మం చేసేనే.
నిప్పుడూ లేనిది శ్రీమతిదగ్గర అబద్ధం
ఆడి వాడి కోసం ఐదు దూపాయలు
దాచేనే... నా మంచి తనాని
వాడు గ్రహించేడా? చూసి కూడా
అయ్యో బాబూ! అన్నాడా?
పైగానవ్వుతాడుట... నవ్వు... ..

ఒక జ్వలలు పొరుగింటావిడతో :-

“ఈ మగవాళ్ళని నమ్మ
దానికి పిల్లేదమ్మా!”

పొరుగింటావిడ:- ఏం అలా అంటు
న్నారు?”

జ్వలలు :- “రాత్రి నాకో కల
వచ్చింది. మా ఆయన ఎవరో అందమైన
పిల్ల వెంటపడి పోతున్నాడు.”

పొరుగింటావిడ :- “అదంతా కలే
కదండీ?”

జ్వలలు :- “అధికారమ్మా! నా
కలల్లోనే అంత బరితెగించినవారు ఇహ
ఆయన కలల్లో ఎంతెంత అఘాయిత్యం
చేస్తున్నారోనని...”

కోపంతో నా మెదడులోని
నరాలు పటపట లాడేయి బాధగా
అమ్మా అని కల పట్టుకొన్నాను.
ఆ సరికి వాడు నా మంచా
నికి ఇంకా చేరువగా వచ్చేడు.
పోల్చుకొన్నట్లే చూసేడు. త్తణ
కాలం ఆలోచనగా ఇటు అటు
చూసేడు. ఒక్క నిమిషంపాటు నా
కళ్ళవంక చూసేడు. ఎంతోజాలిగా,
ఓదార్పుగా ఉన్నాయి ఆ చూపులు.
“అయ్యో బాబూ. మీరా? ఏమిటి
ఇలా అయిపోయేరు. మీ నంటి
ధర్మప్రభువులకి ఇట్లాంటి ఆవర...”
జలవాటుపడిన వాడి గొంతు క

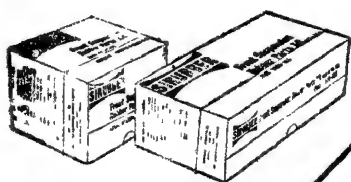
SIRUBBER

moulded rubber parts for trucks and cars

- SIRUBBER kits for Fiat 1100, Hindustan Ambassador and Landmaster
- SIRUBBER kits for front suspension
- SIRUBBER parts for Fargo and Ashok Leyland Comet trucks and Plymouth car

Sirubber moulded parts are superior in quality and are used as original equipment by leading automobile manufacturers

Most SIRUBBER parts are made from imported synthetic rubber to the most exacting standards for greater resistance to friction and impact. All SIRUBBER parts are rigorously tested and conform to manufacturers' specifications.

SIRUBBER

For your requirements contact
**SUNDARAM INDUSTRIES
PRIVATE LIMITED**
Industrial Estate
Rubber Unit, Madurai 7

7-3150.

లోంచి రాబోయే మంటల కోసం నాచెవులు రిక్కించుకొని వింటున్నా.

వాడు పెడవి కదపకుండా నా మంచం దాటిపోతున్నాడు. నాలో పహసం పన్నగిలింది. నా లోని మంచితనం మంట కలిసింది. ఉప్పుగా వక్కకి ఒత్తిగిలేను శక్తినితా కూడ దీనుకొని వాడి చేతికింది ఉత కర్ర లాగేశాను.

దభేలుమని వాడు పడిపోయేడు. 'అమ్మో అని బాధతో కేకపెట్టేడు. నాచేత రా తి దెబ్బతిన్న పక్క అరుపులా ఉంది వాడికేక. నాకు తృప్తి కలిగింది. వాడి కృతఘృతకి చక్కని బహుమానం ఇచ్చినంటూ మురిసిపోయేను.

కాని అంతలోనే ఏవో భయం. పాపం చేసినన్న భయం పట్టుబడి పోరానన్న భయం. ఎవరైనా చూసేరేమో అన్న భయం ఏమైనా ప్రశ్నిస్తారేమో అన్న భయం.

తలమీదుగా దుప్పటి ముసుగు పెట్టి నిద్ర పటించేను. వాడు అరచిన కేక, వచ్చిన చప్పుడు విని చుట్టు పక్కల మనుష్యులు గుమిగూడారు. 'ఎలా పడి పోయాడు?' ఎవరో ప్రశ్నిస్తున్నారు 'అదిగో ఆ మంచం మీద ఆయన తోసేసేడు. వాడి చేతికింద కర్ర లాగేశాడు—'ఎవరో చెప్తున్నట్లు వినిపించింది. 'కర్ర నేల మీద జారి పట్టశవ్వి ఉంటుంది' ఎవరో జవాబు చెప్పేరు.

నా బుర్ర రంగుల రాట్నంలా

తిరిగి పోతున్నాది. బాధలో నావేంటి మీద తెలివి తప్పిపోతున్నాది. 'సాయంత్రం నేను వెళ్ళేసరికి సరిగానే ఉన్నారు డాక్టర్. ఇంతలో ఇంతగా ఏమయింది? శ్రీమతి ప్రశ్న ఏడుపు కంఠంతో బాధగా వినిపించింది.

'ఏమయిందో వెంటనే చెప్పడం కష్టం. కుట్లన్నీ కదలిపోయినట్లు ఉన్నాయి. ఎక్స్రేతీసి చూడాలి' డాక్టరు జవాబు నాకు మత్తులో మెల్లగా వినిపించింది నాకు.

* * *

ఆరునెలల తర్వాత పీఠిలో తిరిగి క్లాలు పెట్టేను. అదివరలో 'ఎవసరం లేకపోయినా అడుగులతో రోడ్డు కొలునూ నడిచేనాడిని. ఇప్పుడు 'అశక్తత' కొద్దీ ఇంకా మెల్లిగా నడుస్తున్నానె. 'అబ్బ! కులాసా?' ఐదు రూపాయల నోటు నాకేతిలో పెడుతూ 'శ్రీకొట్లవాడు ప్రశ్నించేడు.

దాని చూడగానే ఆ నోటుకి హక్కుదారుడు అయిన ముప్పివాడు జ్ఞాపకం వచ్చేడు. ఆనాటి సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది. వచ్చాల్సిన గుండెలో పోటులా పొడిచింది. 'పాపం నన్ను పోల్చుకోలేదేమో? నలుగురిలోనూ పలకనీసే దుశురించుకొంటా ననుకున్నాడేమో? అన్యాయంగా వాడిని తోసివేసేను. ఏం దెబ్బలు తగిలేయో? ఎలా ఉన్నాడో? వాడికి మందు మాకులు

చేసేందుకు ఇంట్లో ఎవరైతే వాళ్ళున్నారో లేరో - అడుక్కోనే శక్తి లేక అకలి బాధ పడక ఎంతగా ఏడుస్తున్నాడో? ఈ సొమ్ము వాడిది. మానసికంగా వాడికి దానం చేసింది. ఇది వాడికి అందచేస్తే ఎందుకైనా పనికివస్తుంది.

పది నిమిషాలు గడచేసరికి బస్సు స్టాపు చేరుకొన్నాను. ఎదురుగా 'పేప్' టాప్ మీద గోనెపట్టా వరచి ఉంది. ఆశగా అటు చూపు తిప్పేను. అక్కడ అకుంటివాడు లేడు. ఆ ఫ్లూన్ని ఒక ముష్టిది ఆక్రమించు క్కొంది. వెన్నుకి అంటుపపోయి ఉన్న కడుపుతో, అర్ధవగ్గుంగా ఉన్న ఒడలితో, ఎండిపోయిన రొమ్మును పిల్లనోటితో కుక్కి దీనంగా 'అమ్మా...బాబూ...అయ్యా' అని అరుస్తున్నాది. అల్లి రొమ్ములోంచి ఎంత పీకినా పాలు రాక ఆ పిల్ల గోల గోలగా ఏడుస్తున్నాది.

ఆ ఐదు రూపాయలనోటు దాని ముఖంపైగాద కొట్టి 'పో...పోయి నీ బిడ్డకిన్ని పాలు కొనుక్కో... నీ కడుపుకింత తిండికొనుక్కో అనాలని

పించింది. కాని ఆ సొమ్ము నాది కాదు. ధానిని వేరొకరికి దానం చేసేందుకు నాకు ధైర్యం లేదు.

'అఫీనుకి చెళ్ళబుద్ధికాక వేనక్కి తిరిగి వచ్చేవాను 'ఏం వంట్లో బాగా లేదా?' శ్రీమతి ప్రశ్నించింది. 'పరిగానే ఉంది కాస్త బడలికగా ఉంటే' జవాబుచెప్పి మంచంమీద వాలిపోయేను.

కాని ఆ బడలిక అంత సులువుగా తీరేకాదు. రోజూ కలత నిద్రలో కాలు కరిగిన కుక్క అరుపులు, దభీలు మనినేల పడ్డ ముష్టివాడి కేకలు నన్ను వెంటాడుతూనే వున్నాయి అకుక్క కాటకీ మందు పెట్టగలిగితే, ముష్టివాడికి ఈ ఐదు రూపాయలు అందవ్వగలిగితే నా మనస్సుకి శాంతి కలిగేదేమో? ఆ సంఘటనలను సులువుగా మరచగలిగే వాడినేమో?

ఒక్కోసారి అనివీస్తుంది నాకు, ఇది భగవంతుడు విధించిన శిక్ష అని.

ప్రముఖుల

ఒకసారి మహాకవి జయశంకర

ప్రసాద్ తాను వ్రాసిన
“చంద్రగుప్త” నాటకానికి డైరెక్టర్
ప్రదర్శింపజేశాడు. నాటకం పూర్తి
కాగా తిరిగివస్తున్న ప్రసాద్ ను ఒక
మిత్రుడు ఇలా అడిగాడు ‘నాటక
మేలా జరిగింది?’

దానికి జవాబుగా జయశంకర
ప్రసాద్ ఇలా అన్నారు.

‘నాటకం మహా బాగా జరిగింది.
కానీ ప్రేక్షకులు ఫెయిలయ్యారు.’

ఒకసారి ప్రసిద్ధ అర్థశాస్త్ర వేత్త మహాత్మా

గాంధీజీతో ఇలా అన్నాడు.
‘బాపూ! మేకపాలు త్రాగడం అంత
మంచిదికాదు. పశువుల పాలను
త్రాగడంవల్ల మనుష్యునిలో పశు
త్వం వస్తుంది.’

అప్పుడు బాపూజీ పదుకునే
సమయం. అందువల్ల బాపూజీ పడు
కుంటూ ‘నజమే! మేక పాలు
త్రాగడంవల్ల నా కిప్పుడు కొమ్ములు
వస్తున్నాయి. ఇక్కడినుంచి పరిగెత్తు,
ఈ పోతెక్కుమిల్ల వేస్తాను’ అని అన్నారు.

ఒకసారి గాంధీజీతో ఇంగ్లీషు విద్యాయందు చాలా అభిమానం ఉన్న ఒక సజ్జనుడు మాట్లాడడానికి వచ్చాడు. తనను గురించి చెప్పకోవడంతోనే ఆ సజ్జనునకు సరిపోయింది. మాటలు పూరికగానే 'నేను ఏమైనా మీకు సహాయం చేయాలని ఇష్టముంటే చెప్పండి. చేస్తాను' అని అన్నాడతడు. ఆతని అభిప్రాయమేమనగా బాపూజీ తనను హరిజన్ పత్రికకు ఏదైనా వ్రాయమని అడుగుతారని.

'చాలా సంతోషం. మీకు తీరికవుందా?' గాంధీజీ అతణ్ణి అడిగారు.

'ఉంది. నిస్సంకోచంగా చెప్పండి.'

'అశ్రమంలో గోధుమలు చాలా ఉన్నాయి. విసరడంలో కొంచెం సహాయం చేయండి,' అని అన్నారు గాంధీజీ.

శ్రీ లోకమన్య తిలక్ వినోద స్వభావులు, ఒకసారి తమవీల్లతో కూర్చుని టీ త్రాగుతున్నారు. వీల్లలూ తిలక్ గారు ఇలా మాట్లాడుకున్నారు.

వీల్లలు:- బాబా, మేము టీ త్రాగేటప్పుడు బిస్కెట్లు తింటాం. మీరు ఏమీ తినరెందుకు?

తిలక్:- ఎందుక తినను? నేనేమీ తిననని మీరెందుకు అనుకున్నారు? నేను కూడా తింటాను

వీల్లలు:- మీరేమి తింటారో మాకు కనుపించనిదే?

తిలక్: అవును! అది మీకు కనిపించదు. వార్తా పత్రికల్లో పడే తిట్లను రోజూ నేను టీ త్రాగేటప్పుడు తింటాను.

తెరనివెతవో, తెయనిగాథలు

సి. ఆనందారామం

3

[గత సంచిక తరువాయి]

పాఠకుల దగ్గర్నుంచి అసంఖ్యాకంగా వస్తున్నాయి ఉత్తరాలు.
“పరశక్కా !

మీ రచన చాలా బాగున్నది. వాస్తవికతకు ఎంతో సమీపముగా మున్నది. నిజము. ఈ రోజులలో మొగవారి అహమునకు వితి లేకున్నది. తమ భార్యలలో నున్న భైష్ట్యమును గ్రహింపరు సరికదా, దాని నణగత్రొక్కుటకే ప్రయత్నింతురు. మీ రచనలు ఇట్టివారి కనులు తెరిపించగలవని ఆశించుచున్నాను.

సోదరి

... ..

“మైడియర్ సరళాదేవీ !

మీ రచన నన్నాకర్పించింది. పంఘులో ఆదవాళ్ళకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని మీరు చక్కగా చిత్రీకరిస్తున్నారు. నాకు మీతో మైదానం చేసుకోవాలనుంది. వెంటనే సమాధానం వ్రాస్తారుకదూ !

“శ్రీమతి సరళాదేవిగారూ !

నేనొక యువకుణ్ణి ప్రేమించాను. అతడు నన్ను ప్రేమించాడు. కానీ, అతనిదీపర కే వివాహమైందని తెలిసింది. ఇప్పుడు నన్నేం ఓయ్యమంటారు ?

... ..

“సరళక్కా !

మీ రచన ఎంత బాగుందనుకున్నారు? నాకు మీ ఫోటో ఒకటి పంపరూ. నేనూ ఏదోకొద్దిగా రాసానంటే! ఎలా రాయాలో తెలియటంలేదు. నా రచనలు మీకు పంపుతాను. దయచేసి చదివి ఎలా రాయాలో కాస్త చెప్పడమూ? నా రచనలన్నీ వీలయినంత త్వరలో పంపుతాను.

... ..

“మిసెస్ సరళా !

మీరు వ్రాస్తున్న రచనలు చదువుతుంటే నిజంగా నన్ను చూసే వ్రాస్తున్నట్లు

సిరియల్

హైరా? అనిపిస్తోంది. నాకు
మ.గీతం ఎంతో బాగా వచ్చుకానీ,
నేను వీణ, ముట్టుకున్నప్పుడల్లా
మావారు రెండు దెవులూ మూసు
కుని “ఇంట్లోంచి పారిపోయి
తూవా? వీణ మూల పట్టేస్తావా?”
అని గో పెట్టే గారు. మీ రచన
చదువుతుంటే అదంతా కళ్ళకు
కట్టినట్టనిపించింది. నాలాటి అభాగ్యు
లెందరో అనుకున్నాను. మీకు
నా ఆభినందనలు.

... ..

“డియర్ మేడమ్!

మీ స్వతంత్ర భావాలు నాకు
చాలా నచ్చాయి. మీతో స్నేహం
చేసుకోవాలని కుతూహల పడుతు
న్నాను. ఈ దిగువ ఎడ్రస్ కి సమా
ధానం వ్రాయండి.

... ..

ఈ ఉత్తరాలకట్టలను చూసుకునే
సరికి సరళకు కళ్ళు గిరున తీరిగి
నట్టనిపించేది. సుదర్శనం మాత్రం
ఓపిగ్గా చదువుకుని పొంగిపోయే
వాడు.

“వీటన్నింటికీ సమాధానాలు
వ్రాయ సరళా!” అన్నాడు.

హాడిలిపోయింది సరళ.

“నాకు దగ్గర స్నేహితులకే నేను
సరిగ్గా సమాధానాలు వ్రాయను.
వీటికన్నింటికీ అసలు రాయలేను.
ఏదో వ్రాయటం చేతనయింది.
వ్రాస్తున్నాను. అంతమాత్రంచేత

సర్వజ్ఞత్వాన్ని అంటగట్టి వ్యక్తిగత
సమస్యలన్నీ పరిష్కరించమంటే
ఎలా చావను?”

“నువ్వు పరిష్కరించక్కర్లేదు.
వాళ్ళు కోరుతున్నది పరిష్కారం
కాదు. సమాధానం - పరిష్కారం
వాళ్ళకే తెలుసు”

నవ్వాడు సుదర్శనం.

“తమ రచనలు పంపిస్తారట! నేను
చూసి సరిదిద్దాలట!”

“నువ్వు సరిదిద్దక్కర్లేదు. సరి
దిద్దితే వాళ్ళు సహించలేరు.
చూడనుకూడా అక్కర్లేదు. బాగు
న్నాయని ఇచ్చెయ్యి. అదే వాళ్ళు
కోరుతుంటు. ఆ తరువాత బాగో
గులు పత్రికాధిపతులే నిర్ణయిస్తారు.”

సుదర్శనం బలవంతంమీద ఆ
ఉత్తరాలకు సమాధానం వ్రాయట
మొక కార్యక్రమ మయిపోయింది
సరళకు.

వినుగ్గా ఉత్తరాలు చూస్తున్న
సరళ రావు దస్తూరి కంటపడగానే
చటుక్కున అగిపోయింది. ఆత్రంగా
తీసి చదివింది.

“సరళా!

నే నెంత బద్ధకస్తుణ్నో నీకు
తెలుసు-అయినా ఓపిగ్గా ఈ ఉత్త
రం వ్రాస్తున్నాను. నీ రచన చదివాక
ఇది వ్రాయకుండా వుండలేక
పోతున్నాను.

మొదటిది-నీ తైలి నాకు నచ్చ
లేదు. అనవసరంగా సంస్కృతభాషను
ఉపయోగిస్తావు. కథకు ముఖ్యమైంది

పాత్రోచిత సంభాషణ - ఇల్లాలుతన బ్రతతో మాట్లాడతూ పొధంస్కృతవదభూయిష్టసమానసరళిలో మాట్లాడతూందా? పాకము - శయ్య-రీతి-ఇవి నేడ్చుకన్న నుభ్యరసోఽతిరీతిని పాటించకపోవటం విచారింగావుంది రెండవది - పాత్ర పోషణను వ్యేమి అనుకోకపోతే, నీ పాత్రలో జీవితేద అవివక్షి బొమ్మల్లా ఉన్నాయి ఈ పాత్ర పోషణగరించి బాగా అర్థమయ్యేలా చెప్పాలంటే దీన్ని చిత్రకళతో పోల్చండి

ఒకడు ఒక సజీవమూర్తిని యథాతథంగా చిత్రిస్తాడు.

మరొకడు పెదకళ్ళు, చక్కని ముక్కు, చిన్న నోరు - మొదలైన హంగులతో అందమైన బొమ్మ గీస్తాడు

ఎవరి చిత్రం గొప్పదంటావు నుభ్య? మొదటిచిత్రం అడంగా ఉండకపోవచ్చు-అది సజీవమూర్తికి ప్రతిబింబం గనుక కానీ అలానా కారితనపు చిత్రీకరణలోని అందమే నీమనసు నాకట్టు అంది రెండవ చిత్రంలో అపూర్వ సౌందర్యం కనిపించినా, దానిలో ఏదో కత్తమన్వం నీ కనుభూతమవుతూనే ఉంటుంది.

కళ దృష్టితో ఆలోచిస్తే మొదటిదే ఉత్తమ చిత్రమని ఒప్పుకోక తప్పదు

రచన విషయంలోనూ ఇంతే! నీ

పాత్రలు సజీవ మూర్తులను ప్రతిబింబింపజేస్తే వాటిలో జీవం ఉంటుంది అదర్భాకు నిలయం కాలేకపోవచ్చు కానీ, నిత్య జీవన సంగ్రామం ఆ పాత్రలోనే ప్రతిఫలిస్తుంది కొన్ని అదర్భాలనేవి ఒక పాత్రలో కూరి నిలబెడితే, అందులో జీవం ఎలా వస్తుంది? ఏదో కృత్రిమపు బొమ్మలా తయారవుతుంది ఆ పాత్ర

'పాత్ర పోషణ బాగుగానున్నది ఆ పాత్రలో బోలెడన్ని మంచి గుణాలున్నాయి' అని సామాన్య పాఠకుడు భావిస్తే భావించవచ్చు. కానీ, ఆ దశలో నువ్వు లేవని నమ్ముతున్నాను

నా ఉత్తరం నీ మనసుకి కష్టం కలిగిస్తుందని తెలిసే వ్రాస్తున్నాను. నా అభిప్రాయం గౌరవించనివాళ్ళకి నా అభిప్రాయాలు తెలియనివ్వను సాదారణంగా మరి నీకెందుకు వ్రాస్తున్నానో నాకు తెలీదు.

ఉంటాను..

..రావు.'

కన్నీటితో అక్షరాలన్నీ మసకబారిపోయి, కనిపించకుండా పోయే వరకూ, తనా ఉత్తరం పడే పడే చదువుతున్నానని కానీ, చదువుతూ ఏడుస్తున్నానని కానీ, సరళకు తెలియలేదు

ఉత్తరం మడిచి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది. అవును-రావు వ్రాసిందంతా

నిజమే ! ఇలాటి స్వీమర్మ ఉంటే కాని కొంత మంచి రచన చెయ్యలేదు ఇది రావు తన నవమానించటం కాదు, ప్రోత్సహించటం.

ఈ ఆలోచన ముందెందుకు లేక పోయింది ? జీతంలోని బోలు అన్నాని బాగా అనుభవించాక కాని జీతమంటే ఏమిటో తెలిసిరాలేదు ఒక చాడు రావు తనరచన వివర్ణించి నందుకు కోపం తెచ్చుకుని మొత్తం జీతం గమనాన్నే మార్చేసుకుంది ఈనాడు ఆ రావు విమర్శ ఎంతో అపురూపంగా అనిపిస్తోంది ఇంకా సహేతుకంగా తన రచనను విమర్శించి తన అభిప్రాయానికి వాటు పడేవాడెవరూ ఉన్నారు ? అయ్యో ! ఈ జ్ఞానం మొట్టొక్కో ఏమయింది ? ఈ

మాత్రపు ఇంగితం మొదటే ఉంటే గాన సరళా సుదర్శనం అయేది కాదు

4

అఫీస్ నుంచి బయట కొబ్బిన రావు బస్ స్టాండ్ దగ్గర సరళను చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు

‘సరళా ! నువ్వు ఇక్కడ ఆగిపోయి నవ్వేశాడు రావు ఎట్లాంటి సన్నివేశాన్నయినా అతి

సామాన్యంగా నిర్వహించ గలగటం రావుకే తగును. అట్లాంటి సందర్భంలో ఎక్కువ ఆశ్చర్యం ప్రకటించ గుండా నవ్వేయ గలగటం రావు లాంటి వ్యక్తులే చెయ్యగలరు.

‘నీ ఉత్తరం అ దింది నిన్ను చూడాలని వచ్చాను.’

‘తెట్టుడానికి కాదుగదా !’

‘నిన్ను తిటానా ?’

ఒకడు స్నేహితుడితో - ‘మా వాడొకడు చిన్న ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు ఎంత చిన్న ఉద్యోగమంటే, వాడు ఎంత పెద్ద తప్పు చేసినా అఫీసుకు ఏ ఇబ్బంది కలగనంత చిన్న ఉద్యోగం’

‘యూ, సిల్లీ ! ప్రతిరో బయటగా మార్చేయ్యకు, మెయ్యటం కష్టం. ఎందరెందరో పారి లు నిన్నటి మానించి ప్రశంసిస్తూంటే, నా బోటి సామాన్యుడు అంతగా విమర్శ చెయ్యటం’

‘హా ! గా అనిపించింది. కనీసం ఒక్కరైనా గా రచనలు శ్రద్ధగా చదువుతున్నారని సంతృప్తి కలిగింది.

‘వాట్ ?’ కళ్ళు పెద్దవి చేసి చూశాడు రావు

‘నువ్వు కాస్త ఎదిగావు సరళా !’

‘కాస్త కాదు ముసలమ్మ నయి పోయాను పూర్తిగా. మా ఇంటికి రా! తీసికెళ్ళటానికే వచ్చాను.’

‘మీ ఇంటికా ?’ అగిపోయాడు రావు.

‘క్షమించు సరళా! నా కిష్టం లేకకాదు. కానీ నిజీవితంలో’

‘మార్పుండదు. నా జీవితాని కసలు మార్పు లేదు. అత్యంత వేగంతో కొండమీంచి అఖాతంలో కురిసి అక్కడ స్థిరపడిపోయింది. రా! మా వారికి నిన్ను పరిచయం చేస్తాను. ఏ విధంగానూ, ఏ అపా

రాలూ రావని నమ్మకం కుదిరితేనే మిళ్ళా వద్దవుగాని.’

ఒక రకంగా అయిష్టంతోనే సరళా ననుసరించాడు రావు.

రావును సుదర్శనానికి పరిచయం చేసింది సరళా

‘ఈయన నా రచనల్ని చక్కగా విమర్శిస్తారు. ఈ విమర్శల ద్వారా నేను ఇంకా వృద్ధిలోకి రాగలను. కొన్నాళ్ళు ఈయనా, నేనూ ఒకటే ఆఫీసులో పని చేశాం!’

సుదర్శనం సంతోషంతో రావుతో కరచాలనం చేశాడు-అప్యాయంగా

ఉ ద రా ం త కి

చంటి పిల్లల సమస్త అనాసలు, లివర్ అండ్ స్లీప్సు
వ్యాధులు నివారించి ఆరోగ్యవంతులుగా చేయును

అమృతసంజీవినిమాత్రలు

గిర్బిణీ స్త్రీలకు కలుగు సమస్త వ్యాధులను పోగొట్టి తల్లికి,
గర్భస్థ శిశువునకు బలము కలిగించి సుఖప్రసవము,
సత్సంతానము కలుగజేయును.

శ్రీ భుజంగరాద్వైద్యశాల

ప్రాప్రయిటర్సు ‘భిషక్ శిరోమణి’ పొన్నూరు పేరయ్య అండ్ సన్సు
తాళ్ళరేవు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

కూర్చోచెట్టి కృష్ణ వేణితో కాఫీ ఫల
హారాలు తెప్పించాడు

“సరళ నా భార్య అయినందుకు
నాకు చాలా గర్వంగా ఉండండి.
మనమూ ఉన్నాం—అతిసామాన్యంగా
బ్రతుకుతున్నాం. ఈ ‘అర్ట్’ ఏ కొద్ది
మందిలోనో ఉంటుంది. మా సరళలో
ఉంది. దానికన్నివిధాలా ప్రోత్సాహ
మియ్యటమే నా సంకల్పం. మా
సరళ ప్రతి రచనా ఒక అమృతపు
గుళిక—ఇంకా ఇంకా వృద్ధిలోకి
రావాలి.”

తన మామూలు ఉపన్యాస
మిచ్చేవాడు సుదర్శనం. శిరునావుతో
విన్నాడు రావు.

సుదర్శనం ఎప్పుడూ మాట్లాడే
మాదిరిగానే మాట్లాడాడు—కానీ
సుదర్శనం అలా మాట్లాడుతూంటే,
ఎందుకో కుంబించుకు పోయింది
సరళ. తనను తను వెక్కిరించు
కున్నట్లని పించింది.

“ఎప్పుడో వస్తాను, మాట్లాడు
కుంటూ ఉండండి” వెళ్ళిపోయాడు
సుదర్శనం.

“గుడ్, సరళా! నువ్వు కోరి
నట్లుగా నీ రచనా వ్యాసంగానికి
ప్రోత్సాహ మిచ్చేవాడు, నిన్ను
రచయిత్రిగా ఆరాధించేవాడూ నీకు
భర్తగా దొరికాడు. బహుశా నీ
జీవిత ధ్యేయం నెరవేరిందనకుం
టాను.”

సరళ తలెత్తి రావు ముఖంలోకి

చూసింది ఆ కళ్ళలో ఈర్ష్యలేదు
జాలి ఉంది.

అర్థమయిపోయింది. పది నిమి
షాల పరిచయంలోనే రావుకు
సమస్తమూ అర్థమయిపోయింది.
అతని ఎదుట విద్వేష్యకుండా
ఉండటానికి సమస్త శక్తులూ కూడా
దీసుకుని ప్రయత్నించ సాగింది సరళ.
రావు నిశిత దృష్టికి తన కళ్ళలో
అంతరాంతరాలు కనిపించి పోతా
యనే భయంతో వాల్చిన రెప్పలు
పైకెత్తలేదు.

“నీ పాత్రలు కొన్ని బొమ్మల్లా
ఉన్నాయని ఓమర్శించాను కదూ
సరళా! చికిం! నిజ జీవితంలో
మనుష్యులు కూడా కొందరు
బొమ్మల్లానే ఉండగలరు. వస్తాను
సరళా! మళ్ళీ కలుస్తాను.”
వెళ్ళి పోయాడు రావు. ఏమీ
మాట్లాడ లేకపోయింది సరళ. సరళ
ఏమైనా మాట్లాడుతుందని రావు
అశించనూ లేదు.

రావు వెళ్ళిపోయిన అరగంట
వరకూ చైతన్య రహితంగా
కూర్చుంది సరళ. ఆ తరువాత కాగితాలు
రగ్గిరకు లాక్కుంది.

“అతనిది దృఢమైన వ్యక్తిత్వం.
ఆమె చూపునందుకొగల నిశితమైన
చూపు. ఆమె వాక్కు నెడర్కొగల
విజ్ఞతగల వాక్కు. ఆమె మనసు
చదవగల నిపుణమైన మనసు. ఆ
దంపతులిద్దరు ఏమీ మాట్లాడ

తుండానె ఒకరి కొ క ర గ్గ మ యి పోతారు '

సాగిపోతుంది సరళ రచన

5

'అదే, వీల్లేదు '

'ఎందుకు వీల్లేదేమిటి ?'

'నా యిష్టం '

'నీ యిష్టం నీ ఇంటిదగ్గర '

అరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

అరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడేనది **లోడ్**

66 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధి నొందినది

కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
హయవేట, మద్రాసు-14

విజయవాడ విజయవాడ ఎక్స్‌పెండ్‌రూబాదు - మదురై - బరహంపురం - బెంగళూరు

'ఇదీ, నా ఇల్లే !'

'పోవోయ్ ! నా ఇల్లు !'

'అయితే నా ఇల్లు కాదన్న మాట !'

'ఎంతమాత్రం కాదు నువ్వు నా కాళ్ళమీదపడి ప్రాధేయపడితే, కాస్త స్థానమిస్తాను '

'సరే ! రే పొద్దు న మానెసి నీ కాళ్ళమీదపడి ప్రాధేయ పడుతూ కూర్చుంటాను వంట నువ్వు చూసుకో !'

'చంపేశావ్ ! వంటమాత్రం మానకు నాకు పెళ్ళాల్లో సయిం చదు. ఏం చేస్తాను ? నీ ఇల్లేలే !'

'అలా రా, దార్లోకి !'

'దార్లోనే ఉన్నాను. నువ్వే దారి తప్పిస్తున్నావ్ !'

'నీ మొబం, గుడ్డివాడివి నువ్వు. చెయ్యివట్టుకొని నడిపిస్తున్నా నేను.'

'నేను గుడ్డివాణ్ణా? నా కళ్ళు చూడు !'

కృష్ణవేణి సుదర్శనం కళ్ళలో కళ్ళు పెట్టి చూసింది

'అందంగా ఉన్నాయి. కానీ, చూపు లేంకే?'

పకపక నవ్వింది.

'గుడ్డిదాన్ని నేను' అకస్మాత్తుగా అక్కడికొచ్చిన సరళ అంది.

కృష్ణవేణి, సుదర్శనం ఒక్క సారిగా ఉలిక్కిపడ్డారు.

'అదేమిటి సరళా, మా గోలతో'

'నిన్ను దీప్తిర్చి చేస్తున్నామా ? చద
రంగ మాడుతూ వాదించుకుం
తున్నాం మాబోటివాళ్ళకింతకంటే
చేసేదేముంది ? పద కృష్ణ ! అవ
తలిగదిలోకి పద మన గోలతో
సరళ వ్రాత పాడయిపోతోంది ' .

గబగబ పావులు సరేసి చద
రంగం బలతో సహా అవతలికి పరు
గెట్టింది కృష్ణవేణి

'సారీ సరళా ! అవతలి గదిలోకి
పోతున్నారే ! నువ్వు హాయిగా
వ్రాసుకో ' .

'రాత !' నుదురు పట్టుకుంది
సరళ

ఎప్పుడో చదరంగం పూర్తయి
భర్త తన దగ్గరకొచ్చాక అడిగేసింది.

'కృష్ణవేణి మీరు చాలా సర
దాగా వుంటారే ?'

హుషారుగా నవ్వాడు సుద
ర్శనం

'అవును సరసకు మరదలవు
తుందగదా ! అందుకని అల్లరి చేసుం
టాను నువ్వెమీ అనుకోవో తెలుసు
నాకు అదే ధైర్యం నీ రచనలో
అందరివీ ఎంత విశాల హృద
యాలు ! నీ శ్రీ పాత్ర లందరూ
ఎంతటి సహనమూరులు ! భర్త
ప్రత్యక్షంగా మరోశ్రీతో ఉంటాంటే
బాదాసరించి అతనినే ఆరాధిం
చిన శ్రీ పాత్రలను సృష్టించిన రచ
యిత్రివి నువ్వు. సంకుచితత్వంతో
కాస్త సరదాగా ఉన్నంతమాత్రాన
అపార్థం చెనుకుని కలతలు రేపిన

వ్యక్తుల్ని ఘాటుగా విమర్శించిన రచ
యిత్రివి కృష్ణతో నా చనువును
అపార్థం చేసుకోవని నాకు తెలుసు '

'కాదు - కాదు ! అపార్థం చేసు
కోవటం కాదు "శరణ్ గొంతు
పూడుకుపోతోంది పెగల్చుకుని,
అహాన్నీ చావుకొని అడిగింది

'అవిడతో మాట్లాడినంత సర
దాగా నాతో ఎప్పుడూ మాట్లా
డరేం ?'

'సరిదాగా మాట్లాడానా ?'
నిజంగా ఆశ్చర్యపొంది సుద
ర్శనం

'నాకుతెలిదు కృపతో మాట్లాడే
టపక్షిదు నే శీం మాట్లాడుతున్నానో
నాకు తెలిదు కృష్ణ తెలివితక్కు
వది దానితో ఎలా మాట్లాడినా
పరవాలేదు అందుకే నోటి
కొబ్బినట్లు మాట్లాడతాను. నువ్వు
చాలా తెలివైనదానివి అందుకని
నీతో మాట్లాడేటప్పుడు జాగ్రత్తగా
ఆలోచించి మాట్లాడతాను '

బెనుకుగా సరళవంక చూశాడు
సుదర్శనం

గిరున తిరిగి వెళ్ళిపోయింది
సరళ

సరళకు కోపం వచ్చిందనుకు
న్నాడు సుదర్శనం

రాత్రి భోజనాలయ్యాక సరళను
సమీపించాడు

'నిన్ను కష్టపెడితే, నన్ను

క్షమించు సరళా! దీనంగా అన్నాడు.

సరళ కరిగిపోయింది.

‘ఛ! కష్టమేమీ లేదు సరదాగా మాట్లాడకూడదా, అన్నాను అంతే!’

‘నువ్వు స్తిమితంగా కూర్చోని ఆలోచించి రాస్తావు గనుక నీ పాత్రలంతా అంత చక్కగా మాట్లాడతారు అప్పటికప్పుడు తోచింది మాట్లాడతాను నేను. నీ పాత్రలలా ఎలా మాట్లాడతాను? పోనీ, ఏం మాట్లాడాలో వ్రాసియ్యి చదువుకుని అలా మాట్లాడతాను’

వకవక నవ్వింది సరళ

సరళ నవ్వుతో బెంగ తీచి పోయిందోనుదస్యనాసకి.

హాయిగా పడుకోబోయాడు.

‘చూడండి. ఈ చీర బాగుందా?’

తను కట్టుకున్న తెల్ల జరీచీర చూపిస్తూ అడిగింది

‘చాలా బాగుంది’

‘పువ్వులు?’

‘అవీ బాగున్నాయి బాగుండనిపి నువ్వు పెట్టుకోవుగా!’

‘ఈ రాత్రి!’

అయోమయంగా చూశాడు నుడు ర్శనం నవ్వింది సరళ

ఐ టెక్స్

సౌందర్యానికి సహాయకారులు

- ★ ఐ టెక్స్ కాటుక
పనిపిల్లలకు కూడా చాలా మంచిది
- ★ ఐ టెక్స్ బిండి
కలెక్షన్లపై శంగులబో
లబించును
- ★ ఐ టెక్స్
కుంకుం పేస్ట్

అరవింద్ లేబొరేటరీస్,

పి. వి. 1415 - మద్రాసు - 17.

“నిద్రాస్తోందా?”

“అవును”

రగ్గు కప్పుకోబోయాడు

“నాకూనిద్రాస్తోంది. ఏం వ్రాయాలని లేదు.”

“అరే! నిద్రాస్తోందా? ఉండు. శ్లోషను టీ పెట్టమని చెబుతాను. శ్లోషా...” గాభరాగా పంటింట్లోకి పరుగెట్టాడు సుదర్శనం.

తలో పూలు తీసి నేలమీదకు విసిరికొట్టి కలంచేతుల్లోకి తీసుకుంది సరళ.

ఫ్లాన్క్తో తరను సమీపించిన భర్తను జూలిగా చూసింది. “చేతులు నొప్పెడు తున్నాయండీ!”

“నిజంగా! ఆయింట్ మెంట్ రాస్తానుండు. పోనీ కాస్సేపు నువ్వు చెప్పు - నేను వ్రాస్తాను.”

“ఏం వద్దు. పడుకోండి.”

“గుడ్ నైట్!”

ముసుగు బిగించేవాడు సుదర్శనం.

నేలరాలిన పూలను చూస్తూ కలం నడిపింది సరళ.

6

“సరళా! నిన్ను చూడడానికి హాళ్ళందరూ వచ్చారు” సంగ్రహమంగా చెప్పాడు సుదర్శనం. హాడిలిపోయింది సరళ. హాళ్ళంతా అంటే

సుదర్శనం స్నేహితులు రోజుకో గుంపును నా స్నేహితులంటూ తీసుకొచ్చి “నాభార్య సరళ ప్రఖ్యాత రచయిత్రి” అని పరిచయం చేస్తాడు సుదర్శనం. ఇంక వాళ్ళే నేవో మాట్లాడతారు - ఎదో చూడటానికి రావటమేతప్ప వాళ్ళలో చాలా మంది అసలు తన రచనలు పూర్తిగా చదివి ఉండరు.

“ప్రస్తుతం మన దేశ పరిస్థితులను గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?”

“ఈసారి కాంగ్రెసు గెలుస్తుందంటారా?”

“కాంగ్రెసు గెలిస్తే మంచిదా? గెలవకపోతే మంచిదా?”

“ఈ ఆహార సమస్య, నిరుద్యోగ సమస్య - వీటికన్నింటికీ మూలమేమిటి?”

“ప్రస్తుతం యుద్ధం లేకపోయినా పాకిస్తాన్ మనకు పక్కలో బల్లమే, ఏముతారు?”

“చైనా యుద్ధంలో మన ఓటమికి కారకులెవరంటారు? ది అన్ టోల్డ్ స్టోరి గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?”

“ప్రస్తుతం ఎక్కడ చూచినా కరప్షన్ కనిపిస్తోంది. కారణం ఏమిటంటారు? అజ్ఞానమా? అక్రమా? ఆకలా? దీన్ని నివారించటానికేం చేయాలి మనం?”

“రూపాయి విలువతగ్గింపులో మన ప్రధానోద్దేశం మన దేశ వ్యాపారా

ఏ ఊరు ఎవరిదో చెప్పండి!

అనగనగా ఒక వూరు ఆ వూరికి ఒకనాడు ముగ్గురు పరదేశీయ వచ్చారు. ముగ్గురూ ఒకే పేదరాని పెద్దమ్మ ఇంట్లో బసచేశారు. ఆ రాత్రి భోజనాలైనాక ముగ్గురూ అరుగుమీదచేరి లోకాభి రామాయణం మొదలు పెట్టారు. ఒకరి పేరు ఒకరు అడిగి తెలుసు కున్నారు. ఒకరి వూరు ఒకరు అడిగి తెలుసుకున్నారు.

ఒకాయన పేరు రామయ్య. ఇంకొకాయన పేరు కృష్ణమూర్తి. మూడో ఆయన పేరు వెంకటయ్య.

వాళ్ళ వూళ్ళ పేర్లు రామాపురం, కృష్ణానగరం, వెంకటాయ పాలెం.

ఈ సంగతులు తెలిశాక కృష్ణానగరం నుంచి వచ్చిన పరదేశీ ఇలా అన్నాడు : 'చూశారా ఈ విచిత్రం? మన పేర్లకు, మన వూళ్ళ పేర్లకు సరిపోయింది. కాని, ఏ పేరుగల మనిషి ఆ పేరుగల వూరినుంచి రాలేదు.'

'అవును నుమండీ. విచిత్రమే!' అన్నాడు రామయ్య.

ఆ ముగ్గురిలో ఎవరు ఏ వూరి వారో చెప్పకోండి.

[జవాబు 80 వ పేజీలో చూడండి]

న్నాధికం చెయ్యటం. ఈ ఉదేశం ఎంత వరకు నెరవేరిందంటారు?

పాపం సరళకు కన్నీళ్ళు తిరిగి పోతుంటాయి. ఏదో మూలకూర్మని ఏదో అల్లుళ్ళని కథలు వ్రాయటం చేతనవును కానీ, దేశ పరిస్థితులను గురించి తనకేం తెలుసు? ఈ రచనా వ్యాసంగంలో పక్షి తీరికలేక పేవరు చూట్టం కూడా పడటంలేదు. ఏదో స్థూలంగా కొన్ని విషయాలు తెలుసు వివరాలేమీ తెలియవు తెలియటానికి ఆలోచించింది

దెప్పుదూ? తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించింది దెప్పుదూ? 'ఎ అన్ టోల్డ్ స్టోరీ' అనే పుస్తకం వచ్చినట్లే తనకు తెలీదు. ఇంక దాన్ని గురించి తన అభిప్రాయం ఎలా చెప్పగలదు? ఎప్పుడూ వ్రాసుకోవటంలో మునిగిపోయి కొత్తగా వచ్చిన తెనుగు నవలలే చదవటంలేదు. ఇంగ్లీష్ పుస్తకాలు కూడా ఎక్కడ చదవగలదు?

[స శేషం]

విక్రమభిక్షాపద్యం.

నువ్వు నా దగ్గరికి రాకముందెక్కడికి వెళ్ళలేదా? గుడ్. ఇంచితే! ఏడు మనుషుల ఎరకల్లానాంటి వాణ్ని. నాకు బారో ముప్పై ఏళ్ళు పూర్తయి ఎన్నేళ్ళయ్యాయో చెప్పడానికి నేనెప్పుడను. కనుపడి కట్టులు మోస్తే ఎప్పటికైనా మెట్టి పీడరు వచ్చుతావు. తొందర పురోభిక్షానికి శత్రువు. కేస్ లా బాగా చదువు. ఒక లా పాయింటు గురించి ఒక హెకోర్టు డిలా అంటే, మరోటి మరోలా అంటుంది. పెళ్ళిం పిల్లల్ని కనాలా? వద్దా? అనడిగితే, కనాలని ఒక హెకోర్టుంటుంది. కనఖర లేదని మరోటుంటుంది చేతనె తే మొగుణ్ణి కనమని మూడోడుంటుంది.

నా చిన్నప్పుడొకడు బోలెడాస్తి తగలబెట్టేకుండా చచ్చేడు. ఆ అస్తి నాదంది వాడి కూతురు. అంటే తనదంది. కాదన్నాడు వాడి తప్పుడు. ఎం అంటే అది వాడి

కూతుడుకాదు కాక పోయినా దానమ్మ దాన్నన్నని పెళ్ళాడలేదని మొండికెత్తేడు. బ్రతికన్నది చచ్చిన వాడి కూతురా? కాదా? అన్న ఫాయింటు మీద ముప్పై మంది సాక్షుల్ని విచారించి, ముత్తుస్వామయ్యరు ఆర్టుమెంట్ విని, కూతురే అంది మొదటికోర్టు. అపీలేట్ కౌన్సిల్ నార్ ప్రాకోర్టు సీంగిల్ జడ్జి మళ్ళీ అపీలేట్ బెంచ్ నార్ రిజ్డరు జడ్జి.

అలా అని ఊరు కోకుండా, దీనమ్మకి మొట్టొ ఇంజనీరింగ్ లో నా పెళ్ళయిందా లేదా అన్న పాయింటువరూ చూశ్చేదా, పాయింటు విచారించమని కింది కోర్టుకి రిమెండ్ చేశారు. కిందికోర్టు మరో పదిమందిని విచారించి పెళ్ళియిందని దానిమీద అపీలేట్ దానమ్మకి అదివరకు పెళ్ళవలేదనే అన్నాడు మా క్లయింటు గెల్పుకుంది. కాని ఈ లోగా ఉట్టి మునిలిదై పోయింది. మూళ్ళూ

లాసికి మూఢాల్లవరక మిగలేదు. దాని మొహం నేనుచూడలేకపోయే వాణ్ణి. కాని అదిమాత్రం వారానికో అప్పడాలకట్ట ఇచ్చిపోయేది. అఖరికి అప్పడాలమ్మకొనే బతికిందిలే.

ఇంకా సీనియర్ దగరకెళ్ళినా ఇలాంటి పాతకాలం సలహా లివ్వ వచ్చు. నువ్వు పట్టా వుచ్చుకొని పనికి రావాలనుకుంటే ఎలాగా వుస్తకాం వురుగు వవుతావు. కష్టపడతావు ముందుకొస్తావు. నాకు పంపేదాం లేదు. ఇన్నీ తుప్పట్టిన కబురే.

నీకు తెలిందీ, నీకెవ్వరూచెప్పాదీ మాత్రం ఒకటుంది. జడ్జి మనస్తత్వం బట్టిపోవడం నేర్చుకోవాలి. దుర్యోధను డేఅయుధం తీస్తాడో ధగ్గుజుడికి ముందే తెలిసుంధోచ్చు.

కాని జడ్జి ఎప్పుడు ఏ అడ్డు పెడతాడో ముందుగా నీకు తెలిదు. చాలాసార్లు ఆతగాడికే లేదు.

“కాని మీవాడు పెళ్ళాన్నాదిలే శాడు. ఎలా నమ్మమంటావ్, వాడి సాక్ష్యం?” అని నీ కాళ్ళలో కర్ర పెడతాడు. నీ కళ్ళలో కారం కొడతాడు. అంతవరకూ నీది స్ట్రాంగ్ కేస్ అనుకున్ననువ్వు నెత్తినపెట్టేసుకోవాల్సిందే నీ క్లయింటు అనుకున్న ధరకి బంగారా దుంపలు కొంటానన్నా, అవతలివాడు అమ్మక పోవడానికి, మీవాడు భార్య నొదిలెయ్యడానికి గల సంబంధం నీకు తెలిదు. అట్టేమాట్లాడితే జడ్జికి తెలిదు.

కాని నువ్వలా అనేవు. ఆ సంగతి నీకంటే జడ్జికి బాగా తెలుసు.

నీ కేసు పోతుంది. నీకు నీరసం వస్తుంది. నువ్వు క్లబ్బునుంచి అలస్యంగా వెళ్ళడానికి, ఆఫీస్ చల్లారిపోడానికి సంబంధం నీకు తెలిదు. నీ పెళ్ళాన్నడుగుతావు. అవిడ చెబుతుంది. నిజం చెప్పినందుకు నువ్వు కోరిబడతావు. అరిగేవాడికి చెప్పేవాడు లోకువ నీ పెళ్ళాం నీకు లోకువ. నువ్వు జడ్జికి లోకువ.

ఇలా అంటున్నానని జడ్జిలికి మూడు చేతులూ, ముప్పై కాళ్ళూ, కొండజెర్రలా ఉంటాయనుకోకు. వాళ్ళంతా నీలాంటూలాంటివాళ్ళే. చాలా మంది నాకంటే మంచివాళ్లు కూడా.

“వాళ్ళకి చెవులుంటాయే కాని కళ్ళుండవు. బురుంటుంది కాని బుద్ధుండదు. గుండె ఉంటుంది కాని దయ ఉడదు” అని జ్ఞానా అనే మాటలు నేను అనను.

కాని నేననేది మాత్రం ఒకటే. వాళ్ళకి చాలా మామూలు విషయాలు అగ్గం కావు. దానిక్కాగణం వాళ్ళు కాకపోవచ్చు. పుట్టుకతో వచ్చిన గుణాలు మనం ఏం చేసినా పోవు. కాని, నా ఏడుపల్లా వీళ్ళు దేవుడిచ్చిన అజ్ఞానం వృద్ధి చేసుకుంటున్నారనే దెబ్బ లాదుకుంటున్నా. చాలామంది మొగుడూ పెళ్ళాలు కలిసే వుంటారనీ, పాతబాకీ ఎగ్గొట్టేసినా ఖాతాదారుకి

మళ్ళీ అగువిస్తారనీ, ఒక తాగుబోతు
మంచి భర్త కావచ్చనీ : గైరా విష
యాలు వీళ్ళకి తెలియవు.

జీవితంలో ధక్కా మొక్కిలుతివల
సిన టైముకి వీళ్ళు ముససబులూ,
మేస్త్రీలూ అయి అకేక్కి కూర్చుం
టారు. అక్కణ్ణుంచి చూస్తే మామూలు
మనుషులు పురగుల్లా కనిపిస్తారు.
వెనకటికో జడ్జి గారిమీద అతని

విధవాదిన మనోవర్తి దీక్షి పొందింది. దాంతో మనోవర్తి మనిషేవరైనా అతగా? కోర్టుకొస్తే మండిపడిపోయేవాడు. మరో కోర్టువారిని వారి అన్న మోసం చేసేట. దాంతో అతగాడు దావాచేసేన ప్రతి తమ్ముణ్ని తోబుట్టువుగా చూసుకునేవాడు.

అంచేత నేను ఊప్పేదేమిటంటే నా పార్టీ అధ్యక్షం ఒక్కొక్కప్పుడు జడ్జిగారి జీవిత విశేషాలమీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఉదాములూ, పిడుగులూలా సాక్ష్యముంటే ఏ చచ్చి పీడరన్నా గెలుచుకుంటాడు. నీ క్లయింటు కేసు నిజమై, కోర్టుకు కాల్చిన అబద్ధ సాక్ష్యం వాడు తేలే నప్పుడే నీకు కష్టం.

* * *

చాలాకాలంక్రిందట తను బార్ లో కాలు పెట్టినప్పుడు తన సీనియర్ లాయరు తన కిచ్చిన ఆ సలహా ఎందుకో నుడర్బనానికి అకస్మాత్తుగా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

రాత్రి వది గంటలు కొట్టి ఎంత సేపైందో వకీలు నుడర్బనానికి, అతని కెదురుగా వున్న కనకారావుకి తెలియ

కనకారావు పెద్దలిచ్చిన ఆస్తికి పెద్దపెట్టున బిజినెస్ కలిపేడు. పెద్దలు కుదిర్చిన పెళ్ళానికి అన్ ఆఫీషియల్ గా తోడు తెచ్చుకున్నాడు. అతను ఎలక్ట్రాన్ కి నిలబడితే ఓటు టవటవ రాతాయి. అతను కన్నెర్ర

చేస్తే కొక్కిరాయి లీడరు కాలిపోతాడు. అతను కంపెనీ పెడదామనుకుండేలోగానే చుట్టూ చేతులు చాపుతారు డబ్బుపట్టుకొని. ఊళ్ళో ఎరు ముందుకు రావాలో, ఎవరు వెనక్కి పోవాలో శక్తియించేదతనే. కాని అదంతా రెండు నెలల క్రిందటి వరకే. ఈ రెండు నెలల్లో...

“ఆ కుక్క పెథవ సత్తిగాడూ” అని కనకారావు తిట్టే సత్యనారాయణ ఎదురు తిరిగేడు. సత్యనారాయణ గుడ్డుడశలో ఉండగా కనకారావు పొదిగి పిల్లని చేస్తే, వాడే ఇప్పుడు గండభేరుడమై పీక పట్టుకున్నాడు సత్యనారాయణ కనకారావుకి తలా, నాలిక, కుడి భుజమే కాకుండా శకునిగా ఉండేవాడు. “ఇప్పుడేంలాభం? శనిగా తయారయ్యేడు. ఆ గాడిద రాజుగాడి పార్టీలో చేరిపోయాడు.

“నన్నొగ్గేశాశ్చ ఇశారం లేదు కానీ ఆ ఎదవగాడితో నెయ్యి కలిపే, ఉంటేనే నాకు గుండె మండిపోద్ది. నువ్వు సిన్నోవి సర్వనం బాబూ! నా నెప్పవుతా నుకో నువ్వు వెస్త్రీ ఒకొరటు వరండాలో యాదికుక్కలా కూకున్న రోజుల్లో నిన్ను పైకి తీసింది నాను. నాను పోయేక అంతోడివి కావాలనుకునే వోణ్ణి. ఏం నాబం? ఆ గుడ్డిసత్తి గాడు నీ కంచంలో కాలెత్తుడు. అది పెలానికి జబ్బు సేస్తే ఏలకి ఏలు. కరును సేసింది నాను. ఆ ఎదవ

అమ్మడికి ఎంబిబియన్నుకి
దొనసను కట్టింది నాను
అడి మిల్లుకి, ససిమా హా క్రి
లైసెన్సులు తెచ్చిందినాను
అడి అప్ప మొగజ్జి సంపిం
చేస్తే, కేసు కామాపు
చేయించింది నాను

కన్నకొడకుని సూను
కున్నట్లు సూనుకున్నాను
ఏట్లాబం! ఎనకదెబ్బ
కొట్టేసేడు అడు సైరెన్స
వకానంటే నాను కాదం
టానా? ఆకుర్చీలో నానే
కూకుండ బెట్టేవోజ్జి
కానా ఎదవ అడి గపురవం
నిలబెట్టుకోనేడు నన్ను నిల
బెట్టు కోసినేడు

ఇప్పుడెంతేడిసి ఏట్లాబం? నేను
మాటాబ్బు అసల్లాకు మాట్లంటే
అసయ్యం నాక్కావలసింది పని
నువ్వు తపస్సే సేస్తావో, తన్నలే
తింటావో నాకు తెల్లు కాన్నా కేసు
నిలబెట్టు అడికాడ మూడవలూ
పుచ్చుకున్నమాట్టిజం ప్రోనోట్రా
సినమాటుకుడా కాదన్న అడిదో
అవసరమొస్తే తిరిగిచ్చేసేను వడ్డి
అడదగా నేను నానివ్వనేడు
మాకూ మాకూ వడ్డి లెప్పుడూ లేవు

డబ్బిచ్చినప్పుడు నాను ప్రోనోటు
కూడా అడగనేడు. అప్పుడాడే
‘నా పెళ్ళాం గుడ్డో కెళ్ళినాది.
తాళాలు దానికా డుండిపోనాయి.
అది రాగానే ప్రోనోటు అంపించేస్తా
నన్నాడు కాని అడు పంపించా

జోర్తి

‘ఇద్దరు హాళిపుడ్ తారల మధ్య సంభా
షణ - ‘నేను పెళ్ళి చేసుకో
బోతున్నాను’

‘ఎవరి భర్తని?’

* * *

కొత్తగా వెలువడిన ఒక పుస్తకంపై
ఒక పత్రికలో సమీక్ష -
‘ఇది అంత తేలికగా తీసివేయదగిన
పుస్తకంకాదు బలమంతా ఉపయోగించి
గిరాటెయ్యాలి’

నేను నానడగానేడు అప్పటి
కాడికా దురుద్దేశం ఉందనికూడా
అనుకోను నాను డబ్బిచ్చినప్పుడు
అదూ, నేనూ, అడి కుక్కా తప్ప
మరెవరూ నేను అడి కుక్కకి
మాటొస్తే అడికంటే నిజం
సాబ్బికం కోరల్లో జెప్తాది సూడు
నుదరిసన బాబూ! నాను డబ్బి
చ్చేసినమాటు నీకు తెల్లు, నాకు
తెల్లు, ఉరందరికి తెల్లు కాని
కోరటువారికి తెల్ల

కాబట్టి ఏటి సేస్తావో సెయ్యి
వందే కావాలి, వెయ్యి కావాలి
నన్నడ్డుగు, నానిస్తాను గాని అ
ఎదవ తెచ్చిన ప్రోనోటు కేసు
కొట్టించి అది సెతగాపోతే ఇట్టి

మంచి. నీ పెళ్లాం పిల్లల భారం
నాది' అంటూ లేచిపోయాడు.
కనకారావు. అతను వెళ్ళిపోయేక
సుదీర్ఘం ఆలోచన రంగాచారి
మీదికి వెళ్ళింది.

* * *

రంగాచారి ఇద్దరందమైన ఆడ
పిల్లలకి అందమైన తల్లి. ఇద్దరు
మంచి కొడుకులకి అతిమంచినాన్న.
ఒక పతివ్రతకి పుణ్యమూర్తయిన
భర్త. దేశానికి బాధ్యతగల
పౌరుడు. అతిథికి కోట్ల మునసబు.
అతనెప్పుడూ సిగరెటు, కాల్యలేదు.
పరస్త్రిని ప్రేమించలేదు. దొంగతనం
చెయ్యలేదు. దొంగని వదిలెయ్య

లేదు. అతనికి దేవునిపట్ల కృతజ్ఞతే
గాని కావేషీ లేదు.

దేవుడున్నాడా? ఉంటే అంత
కంటే దుర్మార్గుడెవడైనా
వున్నాడా? వగైరా ప్రశ్న అతన్ని
బాధించలేదు. దేవుడు మంచివాడు.
పూర్వజన్మ, పునర్జన్మని శంకించిన
వాడికి పుట్టుతున్నట్లుంటా పోతాయి.
ఈ జన్మ పూజల పంటే వచ్చేజన్మ.
మనుషులు మంచివాళ్ళూ చెడ్డ
వాళ్ళూ అని రెండే రెండు రకాలు.
నిన్నటి కాటుగాడు నేటి ఖాసీ
కోరు. ఈవేళ బడికెళ్ళని పిల్లడు
తర్వాత జైలుకెళ్ళక మానడు.
మంచితనానికి మలేరియా
లాగా డిగ్రీలుండవు. చెడ్డ
తనానికి చెప్పిన మెట్లుండవు.
చెడ్డతనం అవిభాజ్యం. ఒక విష
యలో నీతి తప్పినవాడు మరో
విషయలో దారి తప్పడనేవిటి
గ్యారంటీ? ఇవి, రంగాచారి నమ్మ
కాయి.

* * *

కేసు విచారణ పూర్తయింది.
కనకారావు ఎంత బలవంతం చేసినా
సుదీర్ఘం సత్యనారాయణని 'నీ
అప్పని అతీనాణీ' అంటారా లేదా?'
అని అడగలేదు. కనకారావు,
సత్యనారాయణ యిద్దరే సొక్కులు.
బాకీ తీర్చేసేనని కనకారావు
సొక్కుం. ఇవ్వలేదని సత్యనారా
యణ ప్రమాణం. కాని తనకి,
కనకారావుకి మధ్య మంచి నమ్మకం

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు

ప్రతిచోట దొరుకును

DZ-982A TEL

వుండేదని, కనకారావు యిది వరకు
శని దగ్గర బదులు వున్నాకొని తీర్చే
సిన ప్రోనోటు తనవద్దే వదిలేసేదని
కనకారావు డబ్బు లక్ష్యం లేదని
సత్యనారాయణ వొప్పుకున్నాడు.

కాని సుదర్శనానికి మాత్రం
సంతోషం కలగలేదు. కనకారావు
తను భార్యతో కాపురంచేస్తున్నా,
రంగమణిని చేరపిస్తేనని, యిద్దరినీ
పిల్లలున్నారని వప్పేసుకున్నాడు.

“భార్యనుండగా పరస్మి కన్నెత్తి
చూడడం సావం.”

“చూసే చెయ్యి వెయ్యడం
పాతకం.”

“కాలుజారి పంబంధం ఏర్పడితే
భార్యను పుట్టింటికి పంపించెయ్యక
పోవడం అమానుషం.”

“పెళ్ళాం పీకలమీద ఉంపుడు
కత్తె అనే కత్తిని శాశ్వతంగా కొయ్య
కుంగా పెట్టిన పెద్దమనిషి, ఎక్కడి
పార్కిలో కలిసిపోయిన తన ఎక్స్
అస్సెంబ్లీ పీకలందుక్కో నయ్యుడు?
ఈ ప్రశ్నలు మునసబు గారు
వెయ్యరు. అర్థమెంటులో కూడా
అవతలి వకీలు రామారావు
వెయ్యరు. వేస్తేనే శయం. వెర్రి
మొర్రో జవాబులు చెప్పకోవచ్చు.
వెయ్యని ప్రశ్నలు వేసిన ప్రశ్నల
కంటే ప్రమాదకరం. అని సుదర్శనం
అనుకుంటుండగా, కేసు మర్నా
టికి అర్థమెంటుకి వాయిదా పడటం,
రంగాచారి మేస్త్రు కొడుక్కి అర్జం
టుగా ఆపరేషను అని తెలిగ్రాం

రావడంచేత అతను విశాఖపట్నం
వెళ్ళిపోవడం జరిగిపోయాయి.

ఆసరేషను సక్సెస్ ఫుల్.
పేమెంటు కూడా బతికేడు. మూడో
నాటి మధ్యాహ్నం నిద్ర లేచేసరికి
రంగాచారి, నరాలు ముదులు విడి-
పోయినట్టు, యిన్నాళ్లు ఎముకలు
దొలికిన వరుగులు చచ్చిపోయి-
నట్టు, హాయిగా బద్ధకంగా, విలా-
సంగా మనస్సు స్నానం చేసి-
నట్టుంది. హోటల్ గదిలో వాలు
కుర్చీలో కూర్చున్న రంగాచారి.
గదిలో ట్రాన్స్ పరెంటు ప్లాస్టిక్
కర్నెట్ వెనక బంగారు బల్బు పెట్టి-
నట్టు సాయంత్రపు ఎండ వడుతోంది.

“సీ లింగు ఫ్యాను ప్రాధ స్త్రీ
కదలికలూ అహ్లా కర మైనంత
మెల్లిగా తిరుగుతాంది.

ఈ లోగా అడుగుల సవ్వడి.

కిటికీలో అశలకొసని పూసిన
పువ్వులా ఒక స్త్రీ మొహం కనిపించి
నూగుతుంది.

శర్వాత స్టాస్టిక్ కర్నెట్ కింద
గుండెని రేకెత్తిన ఎర్రరంగు పట్టు-
చీర క్రింద గులాబీంగు అడ పాదం.
ఎర్ర వెల్వెట్ దిశ్శ మీమండవలిన
పాదం.

రంగాచారి హృదయంలో
రోజులు వికసించేయ.

పాదం కదలికకు లయవేసినట్టు
గాజుల చప్పుడు.

రంగాచారి హృదయంలో

చున్నగా వెయ్యి గిటార్లు ఒక్కసారి
గ్రమోగేయి.

పాదం మాయమైంది.

పక్కతలుపు తెరిచిన ధ్వనికి
హృదయకవాటం ఓరగిల వాలింది.

'నువ్వెళ్ళి వారం కూర్చుంటే నే
నొక్కరైతే మా యీ హోటల్లో వుండ
లేనన్న బ్యా.'

పాదానికి ముప్పైవేళ్ళుండొచ్చు.
కాని మామిడి ముచ్చటగా మూడే.
ముద్దొస్తోంది.

'నువ్వెళ్ళొస్తు బాబూ.'

'మరేం ఫర్వాలేదు. ఈ
వారం రోజులూ పక్క రూముల
వాళ్ళు ఆ మాత్రం సానుం చేసి
పెడతార్లే.' ఒక మొగకంరం ధైర్యం
చెబుతోంది. తర్వాత ఆ కంఠం
ఓనరువెళ్ళిపోయిన పాదాలచప్పుడు.

* * *

రాత్రి పది.

పక్క గదిలో పాదాల అలికిడి
విని రంగాచారి చదువుతున్న పుస్తకం
పక్కన పెట్టేశాడు.

మయూర పింఛంకంటే
మనోహరమైన
కేశపాశం కావాలంటే

కేశవర్ధిని

వా డం డి

మీ శిరోజాలను పరిశుభ్రంగా, పరిమళభరితంగా
ఉంచుకొనడానికి ఉపయోగించవలసింది

కేశవర్ధిని షాంపూ

వక్కగదిలో భక్తున కూజా
చుగిలిన ధ్వని.

‘గుడ్ గాడ్ ! పాదాలు పగ
స్తేదు కదా !’

‘లేదు’ అన్నట్టు ఆ స్త్రీ గదిలోకి
వచ్చేసింది.

‘కానిని మంచిని శిస్తారా ?’
బిస్మిల్లాఖాను ఆగొంతునుంచి చాలా
నేర్చుకోవలసివుంది.

‘అవశ్యం, కూర్చోండి.’

ఆమెకూర్చుంది రంగారాచారిచ్చిన
మంచినీళ్ళు జిన్ లా రుచి చూసి
గ్లాసు వక్కకి పెట్టేసి ‘పుస్తకాలే
మైనా వున్నాయా ?’ అనడిచింది.

పుస్తకాలున్నాయి.

చంద్రుడితో సయ్యాటలాడు
తున్నట్టు, హుతేలు చెట్లల్లో
బాగివున్న రంగు నక్షత్రాలలా మిల
మిల్లాడుతున్న డెకరేషన్ బల్బులూ
ఉన్నాయి.

హుతేలు కిటికీలోంచి ఆమె
మెహాన్ని తొంగిచూసి, అలంకరించు
కున్న పెళ్ళికూతురు అనుకోకుండా
అద్దంలో చూసుకున్నప్పుడు సిగ్గు
పడ్డట్టు బిడియపడి, మబ్బుతెర కప్పు
కొన్న చంద్రుడూ వున్నాడు.

నీలి సముద్రం మీచి వచ్చిన
చల్లగాలి వుంది.

జ్యోతి

రంగారాచారికి పరస్మీతో రాత్రి
పూట ఒంటరిగా గదిలో వుండడం
అది రెండోసారి. మొదటిసారి
అతనితోవున్న అనిడ రిటైర్డు లేడీ
డాక్టరు. అప్పుడతనికి నూట రెండు
జ్వరం కూడా.

నిజం చెప్పాలంటే యిప్పుడూ
నూటారు జ్వరం వచ్చినట్టుం దతనికి.

మ చినిళ్ళకొచ్చినామె మర్నాడు
ఉదయం కాఫీ తాగి మరీ వెళ్ళింది.
ముచ్చటగా మూడ్రోజులు గడిచి
పోయేయి.

* * *

‘కాని కనకారావు భార్య
కన్యాయం చేశాడు’ అని కనకారావు
భార్యకంటే ఎమోషనల్ గా ఆర్గ్యూ
చేశాడు అవతలి వకీలు రామారావు.

‘మాడండి మిస్టర్ రామారావ్ !
ఈ దావా మిసెస్ కనకారావు
చెయ్యలేదు. కనకారావు మీ
పార్టీకి మాడువేలా తిరిగిచ్చేశాడా
లేదా అన్నదొకటే ఇందులో
పాయింట్’ అన్నారు మునసబు
గారు.

‘తిరిగిచ్చేశా’డన్నారు ఆ తరు
వాత తీర్పులో.

కొనమెరుపు కథలు కొల్లలుగా వ్రాసి, "ఓహో!" అనుపించుకున్న

ఓ హెన్రీ

ఒక గొప్ప రచయిత దగ్గరికి ఒక చిన్న రచయిత వెళ్ళాడు. 'అయ్యా రెండు కథలు చదివి వినిపిస్తానండీ, తమ అమూల్యమైన అభిప్రాయాలు చెప్పాలి' అన్నాడు.

'సరే' అన్నాడు గొప్ప రచయిత; వి న డా ని కి స ద్దు కు ని కూర్చుంటూ.

ఒక కథ చదివి, ఎలా వుందన్నట్లుగా కుతూహలంగా చూశాడు; చిన్న రచయిత.

'హీ రెండో కథే బావుంది' అన్నాడు గొప్ప రచయిత లేస్తూ.

ఆ గొప్ప రచయిత ఎవరు ?

'ఓ. హెన్రీ'

అదుగో, ఏవో కొ శే ష న్ మార్కులు పెట్టేరే—!?

అవును. 'ఓ. హెన్రీ' అనేది ఒక రచయిత పెన్ నేమ్ అని చాలా మందికి తెలియదు.

ప్రపంచంలో ఏ భాషలో నైనా సరే కథలు చదివే అలవాటున్న వాళ్ళందరికీ ఓ. హెన్రీ పేరు వినక తప్పదు చిన్నకథ స్వరూపానికి మూల స్త్రవ్యమైన ముగ్గురు నలుగురు రచయితల్లో ఓ. హెన్రీ అగ్రగణ్యుడు.

ఓ. హెన్రీ అసలు పేరు విలియమ్ సిడ్నీ పోర్ట్. తండ్రి డాక్టర్ అతెర్నాన్ సిడ్నీ పోర్ట్. అతడొక వింత మనిషి వైద్యుడుగా వృత్తిచేసుకుంటూ ఏవోవిచిత్రమైన యంత్రాలు కనిపెడదామని వుబలాట పడేవాడు. అప్పటిో విమానాలు ఇంకా అన్నిచేకాల్లోనూ తయారయ్యేవిగాదు. విమానం తయారు చేద్దామని, నీళ్లతో

నడిచే కారు తయారు చేదామని, ఇలాంటి పనుల్లో నిమగ్నుడైపోయి వుండేవాడు. ఓ. హెన్రీ పుట్టిన మూడేళ్ళ కేతలిచనిపోయింది తండ్రి అలాగా, తల్లి ఇలాగా కాగా, ఓ. హెన్రీ వినతల్లి 'ఎవెలిన్' దగ్గర పెరగటం, విద్యాబుద్ధులు నేర్చుకోవటం జరిగింది. 'అంట్ లిన్' టీచరు. అవిడకి సాహిత్యం అంటే

అదరాభిమానాలు జూస్టి. తనదగ్గర విద్యాభ్యాసం చేసిన వాళ్ళందరి లోనూ కొద్దో గొప్పో అమెరికా అభిరుచిని సంపాదించింది, అలా జరక్కపోచే ఓ. హెన్రీలో సాహిత్యవిపాసే ఉండేదిగాదు. అతనెవరో తెలుసుకోవలసిన అవసరమూ మిక్కిలి నాడు ఉండేదిగాదు.

వదిహేనేళ్ళ కే ఓ. హెన్రీ ఉద్యోగం చేయ్యవలసిన స్థితికి వచ్చింది. మంచి అసావులో నేల్సు బాయ్ పని. అక్కడుండ

గానే ఓ. హెన్రీ తన సహజ హోస్య ధోరణితో అంగర్ని అక్కర్లూ వుండేవాడు. కార్టూన్లు గీయడం స్ట్రాక్చిన్ చేసేడు

క్రమ పద్ధతినో కథలు రాసి పేరు తెచ్చుకొనే లోవల ఓ. హెన్రీ జీవితంలో ఆశ్చర్యం అద్భుతం, ఖయానకం అయిన సంఘటనలు చాలా జరి

గాయి. అతను టెక్సాస్ లో 'లా సెల్లీ కౌంటీ' లో వ్యవసాయం చేసేడు. ఓస్టిన్ లో సర్వే అఫీసులో గుమాస్తాగా చేసేడు బ్యాంక్ లో బట్వాడా కేషియర్ గా పనిచేసేవాడు. సర్వే అఫీసులో వుండగా ఎటెర్ ఈస్టిన్ అనే అమ్మాయితో లేచిపోయి ఆమెని వివాహం చేసుకున్నాడు. బ్యాంక్ లో ఉద్యోగంవల్ల

ఓ. హెన్రీ కాలంలో అమెరికాలో కథ

లకు పారితోషికం చాలా తక్కువగా ఇచ్చేవారట. అందువల్ల తన రాబడిని ఎక్కువ చేసుకోవడానికి ఓ. హెన్రీ ఎక్కువ కథలు వ్రాయవలసి వచ్చేది.

ఒక రోజున ఓ. హెన్రీ తన కొత్త కథకు ప్రతిఫలం తెచ్చి కుందామని పత్రిక అఫీసుకు వెళ్ళాడు. అస్తమానం, అతడు కథలు వ్రాసే లెమ అఫీసునుంచి డబ్బు గుఱుతు పోవడం చూసి కన్ను కుట్టిన ఒక గుమాస్తా 'చెక్కు లపై సంతకం చేసే ఆయనక కాలు బెడికింది.

ఇంటిదగరే వున్నారట' అన్నాడు

'అయితే ఆ ఆయన కాలితో సంతకాలు చేస్తారా?' అని అడిగాడు ఓ. హెన్రీ

11వే కాలర్ల చిల్లర బ్యాంక్ సొమ్ము కైంకర్యం చేసినట్లు అపవాదు లభించింది ముప్పై మూడో యేట డెయిలీ పోస్టు అనే పత్రికలో ఉద్యోగం కుదిరింది. అయితే ఆ మరుసటి ఏడాది ఓస్టిన్ కోర్టుకు విచారణకి రమ్మని సమన్సురాగానే, న్యూ ఆర్గియన్స్ కు పారిపోయి విచారణ

తప్పించుకునేందుకు ఒక ఏడాదిపాటు న్యూ ఆరియన్స్ లో హెండ్ డ్యూ రాన్ లో లాటిన్ ఆమెరికాలో అజ్ఞాతవాసం చేసేడు. భార్య కి ఒబ్బుగా ఉందని తెలిసి ఓస్టిన్ నగరానికి తిరిగివచ్చేసి, పోలీసులకి స్వాధీనమై పోయాడు. మూడు సంవత్సరాల పైబిలుకు జైలుశిక్ష అనుభవించాడు. బ్యాంక్ వాళ్ళు ఆరోపించి:టుగా తను 1158 డాలర్లు క్రైంకర్యం చెయ్యడని నిరూపించగలిగి ఉండకూడదా, ఆధారాలన్నీ పోగుచేసుకోవటానికి అవకాశంలేక, పైగా సమన్వయ పారిపోయానే అన్న ప్రాస్టంబేతా, శిక్షకి తల వంచాడని అంటారు.

జైలోకూడా సుందులు సవయ్ చేసే గుమాస్తాగా కుదిరాడు కొన్ని కిల ప్లాటు జైల్లో తన సహచరుల బ్వారా లభించినవే. ముఖ్యమైనది 'సిరిటీవ్ రిఫార్మేషన్' అనే కథ వీన్ని నాటకంగా 'ఎలైన్ జిమ్మి వేలెంటీన్' అనే పేరుతో వ్రాస్తే ఒక 'బ్రావో' థియేటర్లో విజయవంతంగా ప్రదర్శించారు.

జైలునుంచి వచ్చాక న్యూ యార్క్ లో స్థిరపడి పుఖాను పుఖంగా వ్రాయటం మొదలు పెట్టాడు. 1904 లో 65 కథలు. 1905 లో 50. అట్లా ఒకే సంవత్సరం అన్నేసి కథలు రాసిన కథకులు ప్రపంచం మొత్తంమీద చాలా అరుదు. ఎక్కువ రాయటానికి దోహదం చేసినది 'వర్లడ్' అనేవార

వత్రికలో అతని ఉద్యోగం, ఆ వత్రికలో వారానికో కథ వ్రాసే ఒప్పందం.

ఓ. హెన్రీ కథలు కొత్తగా చదివే వాళ్ళు, కొద్దిగా చదివిన వాళ్ళు, ఆయన్ని ఒక హాస్య రచయితగా తీసుకొంటారు. ఇది చాలా అన్యాయం. కథల ముగింపు చెయ్యడంలో ఆయనకి ఆయనే సాటి అనుకోండి. సింగ్లీట్స్, (కొనమెచ్చు డబుల్ ట్విస్టులలో అద్వితీయమైన నేర్పు ఆయన సొత్తు. చివరినవ్వక తప్పదన్నమాట. ఈ నవ్వు ధోరణిమానే సామాన్య దృష్టితో చదివే పాఠకులు ఆయన్ని హాస్య రచయితగా తీసుకొంటారు అంటే ఆయన ధ్యేయం హాస్యం కానేకాదు ఆయన ఎంచుకునే పాత్రలన్నీ గుమాస్తాలు, సేల్మన్ గర్ల్స్, బిల్లర యాక్టర్లు, టాక్సీ డ్రైవర్లు ఇలాంటి 'వర్క్యూజ్ క్లాస్' జనసమూహం. ఈ జగన్నాథ రథం కోసం కలంపట్టి నిశితమైనహాస్యంలో నిబిడి కృతంచేసిన విపాదాన్ని, వేదనని సృష్టించడమే ఆయన ధ్యేయం. న్యూయార్క్ లో స్థిరపడాక జైల్లో ఉన్నప్పుడు సర్వే ఆఫీసులో, బ్యాంకులో ఎక్కడ ఆయన ఉండి పూటే అక్కడ అసంఖ్యాకులైన బాధా ర్పదప్టులుతటస్థపడి ఆయన సంస్కార హృదయాన్ని వేధించారు. వాళ్ళలో వుంటూ వాళ్ళను గురించి వ్రాస్తూ, వతనమైపోవడానికి సంఘం వాళ్ళమీదతెచ్చే ఒత్తిడిని, దాన్ని నిగ్రహించుకునేందుకు వాళ్ళు పడే తాప

తయ్యాన్ని సంస్కార హృదయానికి మాత్రం తెలిసేటట్లు జాగ్రత్తగా చమత్కారంగా సటిల్ గా వాడాడు. 'ఫోర్ మిలియన్' అంటే నలభైవేళ్లు. ఆయన న్యూయార్క్ లో వున్నప్పుడా నగరం జనాభా అది. ఆపేరుతో పుస్తకం వ్రాసి, అందులో కథలన్నీటూ పైన చెప్పిన వర్కింగ్ క్లాస్ జీవితంతో అహూ రాత్రులు నిర్విరామంగా నిర్వహించే సంగ్రామ హృదయం గమంగా చిత్రించాడు. 'ఒక్క ఉదారణ ఉస్తా'.

'గిఫ్ట్ ఆఫ్ ది మేగి'లో వర్కింగ్ క్లాస్ కి చెందిన దంపతులు జిమ్మీ, డెల్లా తెల్లారే క్రిస్టమస్ ఒకరి కొకరు క్రిస్టమస్ ప్రెజెంట్ ఇవ్వాలనుకుంటారు. చేతిలో యిద్దరికి డబ్బులేమీ... .. డెల్లా జిమ్ కి తెలియకుండా తన అందమైన జుట్టును అమ్మివేసి అతని గడియారానికి ఒక ప్లాటినమ్ చెయిన్ కొంటుంది. జిమ్, డెల్లాకి తెలియకుండా తన గడియారాన్ని అమ్మివేసి, ఆ మెసుందరమైన శిరోజాల్ని నాగరికంగా ఆకర్షణీయంగా తీర్చిదిద్దుకోటానికి ఆమె ఎన్నాళ్ళనుంచో కోరుకొంటున్న మేలురకం దువ్వెన్న సెట్టు (తాబేటి చిప్పతో చేసినవి) కొని తెస్తాడు. జుట్టుపోయిందని జిమ్ గోలపెత్తాడు. "ఫరవాలేదు, ఎంత సేపు, ఇట్టే పెరిగిపోతుంది నా జుట్టు" అని డెల్లా ఓదారుస్తుంది. "మన కానుకలు మనం వెనువెంటనే ఉప

యోగించు కొటానికి ప్రాణం ఒప్పునంత మంచివి!" అని సమర్థించుకుంటాడు జిమ్.

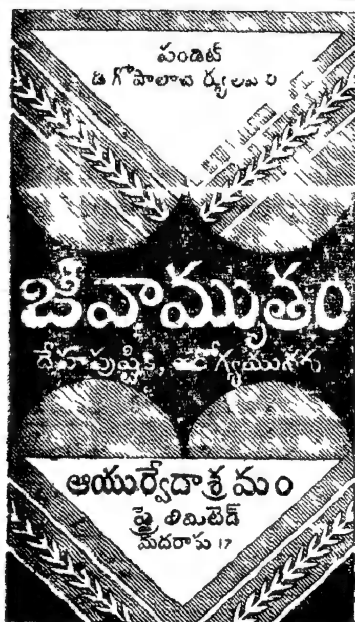
కథంతా ఒకయెత్తు, అఖరుపేరా వాకయెత్తు. గొప్ప ఆదర్శం. ఆనోళ్ళ న్యతకి నిదర్శనంగా క్రిస్టమస్ కానుక యివ్వటం. దానికోసం ఇద్దరికిద్దరూ తమకున్న అమూల్య నిధిని దార పొయ్యటానికి వెనుదియ్యరు. త్యాగ ఫలం దక్కుతుందని ఆశ. కాని యెంత హృదయ విదారకమైన త్యాగమై పోయింది! — ఇది హాస్యంగా తీసుకోకూడదు. చారీ చాప్లిన్ హాస్యనటన లాంటిది ఓ హెన్రీ హాస్యరచన. వేదనభరిస్తూ వ్యంగ్యం వ్రాడర్చించే విశాల హృదయపు స్పందన, అది.

'ఎ పర్సన్ ఆఫ్ లవ్', 'ది గ్రీన్ డోర్', 'ది ఆఫ్ ఫిష్ స్టోరీ'; 'ది కాప్ అండ్ ది ఏంథెమ్'; 'ది లాస్ట్ లీఫ్'; 'ది కాంట్ అండ్ ది వెడ్డింగ్ గెస్ట్' ఇలాంటివి అసంఖ్యాకంగా చూపించవచ్చు కరుణరసం నిబిడికృతం చేసుకొన్న హాస్య కథలు పుడవారించాలంటే. వర్కింగ్ క్లాస్ జనానికి టేస్ట్ ఉంటుంది కాని అవకాశాలుండవు. ఎలాగో ఒకలాగ, చివరికి పతనమై పోయి అయినా సరే అభివృద్ధి సాధించాలని వుంటుంది. అభివృద్ధి కోసం కుట్ర, హత్య, దోపిడి, వ్యభిచారం చెయ్యాలని సిద్ధపడతారు. కాని తీరా సమయానికి 'ఆత్మ'

వేమన్నానంటూ ప్రత్యక్షమై ఒద్దం
టుంది అట్లా వాళ్లు పక్కాతప్పులవ
టానికి కూడా సంఘం అనుమ
తించదు, అంటారు ఓ హెన్రీ
వాళ్ళకి 'సంఘం అనే అప్పర్
క్లాస్ గడను ప్రపంచం యిచ్చే
క్షోభని క్లుప్తంగా గుప్తంగా చెప్పడం
ఓ హెన్రీ కృషితో సాధించిన
గారడీ విద్య అ కథలన్నీ ఫోర్
మిలియన్ గా, 'వాయిస్ ఆఫ్ ది
సిటీ గా 'ది జెంటిల్ గ్రాఫర్' గా
రూపాంతరం చెందిన బైటపడ్డాయి

* * *

ఓ హెన్రీ హాస్యం వెకిలిగా
డైరెక్ట్ గా ఉండదు అతని చురుక
తిన్నవారు మళ్ళీ మి అస్సదులే
ఇతను, అని అల్లంత దూరం వెళితే

ఈ లోపున ఆయన అన్న మాటే
మిటో తెలిసి, 'అమ్మ దొంగ' అని
పిస్తుంది బాధ కలిసినా నవ్వే వస్తుంది
ఈ పద్ధతి తర్వాత తర్వాత చాలా
అమల్లోకి వచ్చింది

నాకు తెలిసినంత వరకు మర
దేశాల చట్టంతో ఏర్పాటించలేని
రెండు దురాచారాలు ప్రపతి
పున్నాయి ఒకటి, ఆ వాల్ స్త్రీక్
స్పెక్ట్రోషన్ బిజినెస్ రెండోది
బందిపోటుతన

'ఒకటి ఉదాత్త సంగతి ఇంచు
మించు అందరూ ఒప్పుకుంటారు

'అయితే మరి బందిపోటు తనం
నిర్మూలించ నక్కరేదటయ్యా?

* * *

ఓ హెన్రీ రచనల్లో కొంత
శాతం సామ్యవాదం ఉందంటారు
'మహామూర్ఖులు అంతా అదే
అంటారు మరికొందరు 1920లో
ఓ హెన్రీ శతజయంతి కేగ ఎత్తుక
రష్యాలో జరగటం, శతజయంతి
సంచిక, ఆయనకుల్లో కొన్ని
ముద్రించటం గర్వాహం

* * *

'జీవితంలో అన్ని రసాలూ
తెలుసుకొని చవి చూడాలంటే,
దారిద్ర్యం, ప్రేమ యుద్ధం — ఈ
మూడూ క్లుప్తంగా అనుభవే
చాలు వాటిలో అన్ని ఉన్నాయి'
అన్నాడు ఓ హెన్రీ

—భ రా గజ్జి

భమడిపాటి జగన్నాథ రావు

రోడ్డు కిరువైపులా అర్ధంలేని గడ్డి పూలు, పినుపువచ్చని గడ్డిపూలు. ఏ ప్రక్క చూసినా ఎత్తు పల్లాలతో పెద్ద కొండలు, మారానికి నున్న గా కనిపించే రాతి బండలు. ముందర నలని తివాసీ వరిచినట్టుగా తారు రోడ్డు. ఎండకు పదునెక్కి మెరు నూన్న తళతళలాడే రోడ్డు ఆ రోడ్డుని నలభైమైళ్ళవేంతో దాటే 'జీప్' ప్రక్కన సిగరెట్ కాలుస్తూ, యోగ ముద్రిలో పున్న మౌనిలా శంకరం. ఉన్నట్టుండి అతని పెదాల చాటున మెరిసి మాయమైన చిరు నవ్వు. రోడ్డుకు ప్రక్కగా చెట్టు నీడను ఊసులాడుకుంటూన్న 'ఎంకి', నాయుడు దావలు. సరసమాడు తూన్న నాయుడుబావని గోముగా చూస్తున్న ఎంకి. డ్రైవరు రాజు కళ్ళలో చిలిపితనం. అంతలో బ్రహ్మజెముడు డొంకలో మెరు నూన్న అరచేయంత పెగ్గ పువ్వు. జీప్ ఆపుజేసి, ఆ పువ్వు కోసుకోవా లని నా ఆరాటం నా కొరిక తెలిస్తే శంకరం నవ్వుతాడేమోనని సంశయం

ఆ కొరిక మనస్సులోంచి చెరిపేసి చుట్టూ మాకాను అన్ని వైపులా కొండలు. ఆ కొండలు దగ్గరవుతూ న్నట్టు, అవి అన్ని వైపులనుండి ముట్టి డినున్నట్టు అనుభూతి. అవి నన్ను బిగించివేస్తున్నట్టుగా ఆధారం లేని నా ఆలోచన.

ఈ ఆలోచనలూ, ఆరాటాలూ నన్ను వదలవు. నా అర్ధంలేనికొరి కల నన్ను వెంటాడుతాయి. నిలవ నివ్వవు. ఏదీకావాలో తెలిసి అణం తృప్తి. మేలుకునే సుఖం. మన సులో మూర్ఖ.

శంకరం నవ్వుగలడు. డ్రైవరు రాజుకళ్ళలో చిలిపితనం తొణికిస లాడుతుంది. నాయుడుబావ, ఎంకి లొకాన్ని మరిచి ఊసులాడుకో గలరు. గడ్డిపూలు. కూడా పచ్చగా మెరిసి, ఆహ్లాదాన్ని కలిగిస్తాయి. బ్రహ్మజెముడు డొంకకూడా వచ్చని, పెద్దపూవులను శుష్కించి హాళిస్తోంది

నాలోనే ఈ చీకటి, ఈ వ్యర్థ, ఈ అసంతృప్తి

వెంటనే ఏదైనా చేసి ఈ అపం తప్పిసి, నిస్సహాయతనూ తొలగ గొట్టాలి.

జీవ్ అవుతేయించాను. ఆశ్చర్య పోతూ రాజు వెనకసీట్లోకి చేరేడు. స్టీరింగ్ ముందు కూచుని, ఒక్క మాటుగా స్టార్టు చేసి, వేగంగా, అతివేగంగా నడిపేను. రాజు ముందుకు తూలి అవుకున్నాడు. శంకరం నాకేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నాడు.

అరవై మైళ్ళ వేగంతో ఇంటికి తీసుకొచ్చాను.

నుదుటిమీద చెమట తుడుచు కుంటూ, సోఫాలోకి ఒరిగాను.

ఆ వేగం, ఆ సంచలనం నాకేమీ సంతృప్తిని కలిగించలేదు.

శంకరం నా 'మూడ్' కని పెట్టినట్టున్నాడు. 'టై' విప్ప కుంటూ 'రాత్రి 'షికార్' వెళ్దాం. ఏర్పాటు చేయమని రెడ్డికి కబురు పంపుతాను' అన్నాడు.

'వద్దురా. నాకు ఇంటికి వెళ్ళి పోవాలని ఉంది. సాయంత్రం బయలుదేరుతాను.'

ఓక్షణం అగి ప్రయత్నమీద నైనా మనసు మార్పుకోవాలన్నయ్యా. ఎన్నాళ్ళని ఆ స్మృతులతో బాధపడతావ్? శకుంతల వడిన నిన్నింత ఒంటరివాణ్ని చేసేసి, అలా వెళ్ళిపోవడం చాలా దురదృష్టం అన్నాడు శంకరం.

శంకరంకేసి చూశాను. వాడతల దిండుకొని ప్రక్క గదిలో వెళ్ళిపోయాడు. వాడు మా వితండ్రిగారబ్బాయి. నాకంటే చిన్నవాడు. నన్ను గురించి అంతా అర్థమయినట్టు మాట్లాడుతున్నాడు.

శకుంతల హఠాన్వరణం నాలో ఈ 'వాయిడ్' సృష్టించిందని వాడిన మృకం. మా బంధువులందరి నమ్మకంకూడా అదే. కాని అది నిజంకాదని నాకు తెలుసు. అయినా ఆ విషయం ఈనాడు అందరికీ నేనెందుకు పైకి చెప్పాలి?

శకుంతలకూ, నాకూ మధ్య చాలా అగాధం వచ్చేసింది. కావాలని ప్రయత్న పూర్వకంగా ఎవ్వరూ సృష్టించక పోయినా, ఆ అగాధం పూడ్చలేమని ఇద్దరికీ తెలిసిపోయింది.

రానురాను ఆమె నాకు అందమైన శిల్పంలా కనిపించేది. అద్భుతంలేదు, అలరింపు లేదు. ఆమెను ముట్టుకుంటే పాలరాతి శిల్పాన్ని తాకినట్టుగా, ఆమె నాకు చల్లగా, అతి చల్లగా తగిలేది.

నవ్వితే, చిరుగంటును మోగించినట్టుగా కాదు-కంచు ప్రతిమ అతి బింకంగా నోరుతెరచి, అంతలో సన్నగా చైతన్యంలేని నవ్వు నవ్వి నట్టుండేది.

కాని, ఆమె నా భార్య కాని రోజుల్లో ఆమెకోసం నేను విలవిలలాడేను. ఆమె మా మేనమామ.

రెండవ కూతురు మేనమామ పెద్ద కూతురు సరళను, నా కిద్దానీ మామయ్యకూ, చెన్నకోవాని మా వాళ్ళకూ బాగా నుండేది. అప్పటికి కాలేజీలో చదివే మామయ్య పెద్ద కూతురు నన్ను చూసినప్పుడల్లా సిగ్గు పడేది. కాపీ అందించి ఇంట్లోకి పారిపోయేది సరళచూపే అసిగ్గునాకు ఎగ్గుగా నుండేది.

కాని ఎత్తుపీటపై కూచున్న దేవిలా నిండుగా, తొణక్కుండా నుండే శకుంతల నన్ను నిలవనిచ్చేది కాదు.

నేను శకుంతల కే చేనుకుంటానన వట్టుపట్టినప్పుడు మా ఇళ్ళల్లో రేగిన అలజడి మూడేళ్ళదాకా సర్దుకోలేదు. ఈలోపుగా సరళ పెళ్ళి చేసుకోనని చెప్పేసి, మెడిసిన్లో చేరింది. నేను మా నాన్న వ్యాపారంలో స్థిరపడిపోయాను.

నాలుగేళ్ళకు నా కోరిక నెరవేరింది. శకుంతల నాదైంది.

నాదైన శకుంతల నా కాళ్ళకే కాకుండా, ఆలోచనలకు కూడా బంధమైపోయింది. ఎత్తున ఆకా

శంలో విహంగంలా విహరించే నా ఈహలను ఆమె తనచుట్టూ మలుచు కోవాలని సూచించి, పటుపట్టే సరికి మామధ్య మొదలైన చీలిక, ఒక సంవత్సరంలోనే వారధి కట్టలేని అగాధమైంది. మా చేతులోంచి సుఖ జీవితానికి ముఖ్యమైనదేదో జారిపోయింది ఎప్పుడు జారిపోయిందో, తెలికపోయినా, ఆ యథార్థం ఇద్దరికీ స్పష్టంగా మూడేళ్ళలోనే తెలిసిపోయి స్థిరపడిపోయింది.

ఆసలు నావల్ల ఆమె ఎండిపోయిందేమో? ఎమో! నేనాప్రశ్నకు సరియైన జవాబు ఏనాడూ చెప్పలేను.

ఆమె మరణం నాకు అసంతృప్తికి కారణం కాకపోయినా, ఆమె మరణం నన్ను చివరితుణ్ణి చేసింది. ఆమె మరణం గొప్ప "పాక్" నాకు. అపాక్ నుండి తేరుకున్నాక చనిపోయిననాటి శవంతలని చూసి నేను నిలువెల్లా చలించిపోయాను. నిద్రలో ఉన్నంత ప్రశాంతంగా వుండి ఆమె. ఆ ఆమితమైన ప్రశాంతి నాలో పలుకులాటిది కలిగించింది. నాకు ఆధారం లేని ఓ అనుమానం. నిద్రమాత్రలు రోజూకంటే ఆక్రితం రాత్రి ఆమె ఎక్కువ వేసుకొందని నా మనసు నమ్మిన సత్యం.

మా బంధువుల దృష్టిలో మాది అదర్శ దాంపత్యం. శకుంతల హఠాఘృణం మా వాళ్ళందరినీ నిశ్చేష్టు

లను చేసింది. అపాక్ నుండి తేరుకోకే నేను ఇలా అయిపోయానని వాళ్ళ ఊహ.

... శకుంతల ఏనాటికీ తల్లి కాకేదని రాక్షసు చెప్పిన రోజున ఆ విషయాన్ని ఆమె అతిమానంగా వింది. తనకి పట్టనట్టుగానే వుండి - గూగాన కనబడే ఎర్రటి, వాసనలేని పువ్వును చూస్తూ కాని ఆ కరోర సత్యం ఆమెలో బడబానలాన్ని సృష్టించి ఆమెను దహించివేసింది.

దానికితోడు ఆమెను నేను అంటిపెట్టుకు వుండాలన్న విషయంలో ఆమెను చాలా పట్టుదల.

తనకు అందం వుంది శలంకరణ చేతనవును లాలించి, మెప్పించగలదు. తల్లి కాలేనంత మాత్రాన తను స్త్రీ కాకపోదు.

ఆమె అవిధంగా ఆలోచించేది. "అ"కారణంగా నేను మరి దూరంగా వెళ్ళిపోతున్నానని ఆమె అభిప్రాయపడింది. అది నిజం కాదనీ, ఆమె నాకు ఆరాధ్యులనీ చెప్పినా, ఆమె ఏనాడూ నమ్మలేదు.

చిన్ననాటినుండి మక్కువ పెంచుకొని, పోషించుకుంటూ వచ్చిన ఇష్టాల్ని నేను ఆమెకోసం వదులుకోలేక పోయాను

చిన్నతనంలోనే "స్పోర్ట్స్" అంటే ఏర్పడిన మక్కువ, వివిధ క్రీడారంగాలలోని ప్రపంచ ప్రము

ఋల పేరు చెప్పకుంటూ, వల్లిస్తూ తిరగడం, ఆ సరదా, యౌవన ప్రాదుర్భావంలో నాటుకుని, ఈ నాటికీనాలో నిలిచి, నన్ను నిలవం వ్వని సౌందర్యారాధన, సాహిత్యం అవగౌడనం చేస్తూ మిత్రులతో ఆ ఆనందం పంచుకుంటూంటే కలిగే తృప్తి, కొత్త ప్రదేశాలు చూస్తూ, ప్రకృతి వింత అందాలు అనుభవ

భార్య భర్తలకి ఏదో విషయం మీద మాటా మాటా వచ్చి మాటలేకుండా పోయాయి భర్త రెండు రోజులు ఓవిక పట్టుడు మూడో రోజున రాజీ పడక తప్పలేదు 'అమ్మా! నువ్వు చెప్పిన దానికి ఒప్పుకుంటున్నాను' అన్నాడు

భార్య 'అదేం లాభం లేదు నా మనసు మళ్ళీ మార్చుకున్నాను' అంది

బిస్తూ, ఆ ప్రకృతి నాకోసం సృష్టించి ఉడినట్టు ఆనందించడం ఇవన్నీ ఒక్క శకుంతల కోసం ఎలా వదులుకోగలను?

వదులుకోలేనని చెప్పేను ఆ మాటవిని ఆమె మ్రూన్డిపోయింది తరువాత ఆమె పోయింది

ఆమె పోయిన ఈ మూడేళ్ళ ముండి నేను అతివెర్రిగా తిరిగాను

ఆమె నాకు బంధ మనుకున్నాను బంధం తొలిగినా, విశ్వంశలత్వంలో నాకు కావలసినది దొరకనూలేదూ, తెలియనూలేదు అకాంతి పెరిగిందే కాని తగ్గలేదు

వారం రోజులై శంకరం దగ్గరకు వచ్చాను నాగరికతకు దూరంగా కొండలూ, అడవుల మధ్య ఉంటున్నాడు వాడు, ఉద్యోగరీత్యా నేనూ ఇక్కడ అభిమానం, సానుభూతి ఉన్న వాడు. నాదిగులు పోనాట్టడం కోసం, లంబాడీల డాన్స్ ఏర్పాటు

చేశాడు రెండు రాత్రిళ్ళు పికార్కి వెళ్ళాము స్వర్ణద్వారాల సన్నిధికి తీసుకుపోతాయని భ్రమించి, నమ్మేసూతున్న ద్రవాల్ని నాకోరికపై రోజూ ఏర్పాటు చేశాడు

ఇవన్నీ నాదిగులునీ, అకాంతి నీ, ఓంటరితనాన్నీ పెంచాయేకాని, తగ్గించలేదు నా ఈ అసంతృప్తికి ఎవరైనా కాంక్ష చెప్పి సరిదిద్దితే బావుండును

ఆ సాంఘికం ఇంటికి బయలుదేరేను మళ్ళా ఒంటరి నం ఒంటరిగా ఉంటే నలుగురూ మధ్యా ఉండాలని తపన చూపా నలుగురూ ఉంటే నాశనందర్పించాస్తే విసుగు దీనికేదీ విరుగుదు?

మర్రోజు ప్రొద్దుటైతై రంగయ్య కనిపించేడు యూనివర్సిటీలో సహాధ్యాయి తొమ్మిదేళ్ళ తర్వాత కలిశాం వాణ్ణిమాడగానే అశ్చర్యమైంది నాకు మనిషి అతి

పన్నగా అయిపోయాడు బట్టతల
కన్నీస్తోంది పెద్దవాడిలా అయి
పోయాడు కాని వాగుడు మాత్రం
తగ్గలేదు, మారలేదు

వాడి వాగుడు నాకు ఇష్టం
వాడు ఏది మాట్లాడినా అసలు
విషయం చుట్టూ వలయం అలి
మాట్లాడతాడు నేను మాట్లాడ
వలసిన అవసరం వుండదు వాడి
వలయంలో చిక్కుకోకుండానే,
వాడి సాబాషణని నేను అనందించ
గలను

అందుచేత రంగయ్యని బంధం
చేసి మా పూజోద్ధింపేశాను

ఇంటికివచ్చి రంగయ్యకు గది
చూపించి, లోపలికి వచ్చాను

గదిలో సరళ, మెడలో సైత
స్ట్రాప్ తో కళ్ళుమూసుకొని సోఫాలో
కూచునివుంది జుట్టు ముడి వేసు
కొంది అది సాదా చీర

సరళ తల ఎత్తింది

“ఇలా వచ్చేవేం?” అన్నాను

“అత్యయ్యకు వంట్లో బావుండ
లేదు ఇంజక్షన్ ఇచ్చాను నిన్న నీకు
బయలుదేరమని తెలిగ్రామ్
ఇచ్చాను అందలేదా?” అంది

“లేదంటూ అమ్మ గదిలోకి
వెళ్ళాను నిద్రపోతోంది

“ఇప్పుడు డిస్టర్బ్ చేయకు
ఇప్పుడే నిద్ర పట్టింది” అంది సరళ
ఆ కంఠంలో ఫ్రాఫెషనల్ టచ్

వుంది అది నాకు చురుక్కుమని
తగిలింది

గదిలోంచి వచ్చేసి “ఎన్నాళ్ళు
ను చి జ్వరం?” అన్నాను

“నాబగు రోజులైంది రెవు నార్మల్
లోకు వస్తుందిలే మళ్ళా సాయంత్రం
వచ్చి ఇంజక్షన్ ఇస్తాను” అంటూ వెళ్ళి
పోయింది సరళ

ఒక్క తే కాదు డ్రైవ్ చేసు
కుంటూ వెళ్ళిపోయింది సరళ

రంగయ్య స్నానంచేసి వచ్చాడు
భోజనమయ్యాక కబుర్లు మొదలె
ట్టాడు

“సావిత్రి ఇప్పుడెక్కడుంది?”
తెలుసా?” అన్నాడు

“తెలీ” దన్నాను

“నెల్లూరులో టెక్నరర్”

అలా ఎంతోమంది పాతమిత్రుల్ని
జ్ఞాపకంచేసి వాళ్ళ పుట్టు పూర్వోత్త
రాలూ, ప్రస్తుత పరిస్థితి అంతా చెబు
తున్నాడు

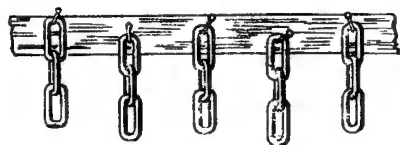
ఆ చెప్పేటప్పుడు విషయమే
దైనా వాడిలో ఉద్వేగంలేదు
చాలా సాధారణంగా మాట్లాడు
తున్నాడు మనకి తెలీని వ్యక్తుల్ని
గురించి మాట్లాడుకుంటున్నట్టు

ఈ రంగయ్యకు ఇంతమంది
విషయం ఎలా తెలుసా?”

“రామనాథం తెలుసుగా?”

“జ్ఞాపకముంది కవిత్యమంతే
ప్రాణం విడిచేవాడు” అన్నాను.

గొలుసు లెక్క

ఈబొమ్మలో మొత్తం అయిదు చిన్న గొలుసులు లున్నాయి ఒక్కొక్క గొలుసులో మూడేసి లింకులున్నాయి ఒక లింకును విడవేయడానికి వదిలెనలవుతుంది పక్కా అతకడానికి ఇగవై సెనలవుతుంది

ఈ అయిదు చిన్న గొలుసులను కలిపి ఒకటే పెద్దగొలుసుగా ఎంత తక్కువ ఖర్చుతో అతక వచ్చునో కనుక్కోండి

ఏదో విధంగా అతకడం కాదు పైన కెప్పిన రేట్లను దృష్టిలో పెట్టుకుని పీలైనంత తక్కువ ఖర్చుతో పెద్దగొలుసు తయారు చేయ్యలిఖాగా అలోచించండి సరియైన జవాబుకోసం 96 వ పేజీ చూడండి

‘వాడే! క్రితం ఏడాది ఉరిపోసుకు చచ్చిపోయాడు’

‘అయ్యో! పాపం ఎందుకుట?’

‘ఎందుకేవీటి? వాడికేదో నిరాశగా వుండిత అలా అని ఓ చిటి వ్రాసి వుంచి ఆ పనికాస్త చేశాడు, చేతకాని వాజమ్మ’

‘శివరామ్ ఏం చేస్తున్నాడు? బావున్నాడా?’

‘వాడికేం? నిక్షేపంలా వున్నాడు’

‘చదర గం ఆడుతున్నాడా? ఆ రోజుల్లో రష్యన్లని మించిపోతాననే వాడు’

‘వాడిప్పుడు చదరంగం ఆడటమా? ఇంకా నయం వాడికిప్పుడు ప్రయివేట్సుచెప్పకోడానికే టైమ్ చాలడం లేదు’

‘మేష్టరీ చేస్తున్నాడా? అన్నాను

‘బి ఇడి అయ్యాడుగా ఐదు గురు పిల్లలు వాడికి - తెలుసా?’

నాకు మతిపోయింది నాతో

పాటు చదువుకున్న వాడికి ఐదుగురు పిల్లలా ?

‘అప్పుడే ఐదుగురు పిల్లలా ?’ అన్నాను

‘ఏం ? వాడికి ముప్పై అయిదే కుక్క నిరుతుడు “వేసెక్టూ” చెయించుకున్నాడు నాకు మాత్రం నలుగురు మా అవిడ కింకో కుర్ర పెద్ద కావాలనివున్నా, క్రికెట్ కాన్సులో దానికి ఆపరేషన్ చేయించేశాను’ అని నవ్వుతున్నాడు

‘అయినా అంత గుంది పిల్లలేవిత్రా ? మనం ఇంకా చిన్నవాళ్ళం కదా’

‘బావుంది రోయ్ ! ఇంకా ఎన్నాళ్ళు చిన్నవాళ్ళ మంటావ్ ? శివరామ్ పెద్దకూతురికి సంబంధాలు మాస్తున్నాడు రెండు మూడేళ్ళలో వాడు తాత కూడా కావచ్చు’

నా కీసంగతి మరి నమ్మశక్యం కాకుండా వుంది

‘అలా చూడటం వాడి పెద్ద ప్రికి పథాలు గేళ్ళు మంచి సంబంధం కుడిరితే చెప్పేస్తాడుట నన్ను సంబంగమేదైనా చూడమన్నాడు కూడానూ’

‘ఏదైనా మీరంతా ఇంత ఊబిలో దిగబడిపోడం నాకు నచ్చలేదురా’ అన్నాను

‘అబ్బాయ్ ! నే చెప్తున్నాను పాతరోజులు పోయాయి ఆ సమ

యం దాటింది ఏదో ఇత ఇప్పటికైనా కాస్త కుదురుగా ‘సెటిల్’ కావాలోయ్ ! ఎప్పటికైనా తప్పదుగా వాడు ఇల్లు కట్టాడు. పిల్ల పెళ్ళి జేయబోతున్నాడు’

‘ఇల్లు కట్టాడా ?’

‘మొన్న వైశాఖంలో గృహ పవేశం పడా అయిపోతే ? చిన్నదే అనుకో’

శివరామ్ సొంతంగా ఇల్లు కట్టాడని వినగానే నా కేదో కొత్త విషయం కంటి ముందు మసగ్గా కదిలింది

‘ంగయ్య ఇంకా చెబుతున్నాడు “పై వేట్లు ఉన్నాయిగా డబ్బుసంపాదించాడులే నేషికూడా సైట్” కొన్నాను వచ్చే ఏడు ఇల్లు కట్టేస్తా’

ఈసారి నా కళ్ళముందు మసక కరిగిపోయి విషయం అర్థమయిపోతోంది మిగిలిన సందిగ్ధత కాస్తా రంగియ్య ఆ సాయంత్రం వెళ్ళిపోతూ అన్నమాటలవల్ల పూరిగా చెరిగిపోయి అంతా కరతలామలకం అయిపోయింది

‘జరేయ్ వెక్ట్రావ్ ! వచ్చే ఏళ్ళే కాని వెనక్కి వెళ్ళేవికాదు గదా ! అందరం మప్పయిదాటి నలభయ్యో పడితూ వడినవాళ్ళమే ఎన్నాళ్ళకూడా దాగుడుమూతలు ? ఈ జీవితానికి అర్థం, గమ్యం ఉన్నాయో, లేదో కాని - ఉన్నా మనకు తెలియనూ తెలియదు, కన

పవిత్రా! ముందుకు వైపు ముందిమధ్య
 మున్నటి పర్యేషన్ ఎలా చేసానో
 జ్ఞాపకం ఉండదా?

బడనూ కనబడవు. చదువుకొనే రోజుల్లోని కలలన్ని, ఎంతమధురమైన వైనా, కాలం గడిచినకొద్దీ, అవి కొన్ని కరిగిపోతూ తప్పదు. మరికొన్ని రూపం మారుకోతప్పదు. అది రూల్. ఆరోజుల్లో కలలు కనడం వంటికి, మనస్సుకీ ఎంత మంచిదో ఈనాడు కాస్త 'సెటిల్' అవడం కూడా అంతే మంచిది.

నీకు మాత్రం? ... ముప్పయి మూడు వచ్చివుంటుంది. లేక వెళ్ళిందా? అవునా? ఇప్పటికైనా కాస్త వదలనా సుతఃస్థులకొని కలల్ని, నిజాల్ని కలగలిపి హాయిగా జీవితం కేయ్.

రంగయ్య వెళ్ళిపోయాక అరగంట దాకా ఒక్కణ్ణి కూచుండి పోయాను. వాడు చెప్పిన దాంతో 'నీకు ముప్పయి మూడు వచ్చి

వుంటుంది' అన్న పది నిజం నాకు ములులా గుచ్చుకుంటోంది. అసంగతి నేనాడూ ఆలోచించలేదు.. నేనింకా చిన్నవాణ్ణి నా ఊహ.

అద్దంలో చూసుకున్నాను.

రంగు తగలేదు. జాటు నెరపలేదు. కళ్ళలో మెరుపు తగలేదు. కానీ కనపడే నా రూపంతో పాటు కనబడని మనసులోని మార్పు ఆ అద్దంలో మొడిటిపోగా కనబడింది.

నా కళ్ళముందు ఏదో గొప్ప నిజం తెరతొలగించుకొని ఎదుగు నిలిచినట్టయింది. కలలూ, అదర్బాలూ, ఆలోచనలూ ఆత్మగతం చేసుకుని కూడా స్థిరత్వం సంపాదించేందుకు వలసిన మూల సూత్రం నాకు గోచరించింది. వా మనసు నిండా తృప్తి నందింది.

సాయంత్రం సరళ పచ్చింది. అమ్మకి ఇంజక్షన్ ఇచ్చి 'వెళ్ళొస్తాను' అంది.

'నన్ను వంటరిగా చేశా?' అన్నాను.

నానుండి అలాటి మాట రావడం కొత్త. ఓ క్షణం అశ్చర్యపోయి, అది వెంటనే దాచేసుకొని 'నీకు జబ్బు లేదుగా' అంది.

'జబ్బు లేదుగానీ, కాసేపు తూచుందూ.'

'పేషెంట్లు నాకోసం ఎదురు చూస్తూ వుండరా?'

'నన్నూ ఓ పేషెంట్ అనుకో తూడదూ?'

'...యితే హాస్పిటల్ కి వచ్చి, 'క్యూ'లో నిలబడు' అంది నవ్వేస్తూ.

'పేషెంట్ గా తప్ప నన్ను చూమూలు మసేగా చూడలేవా?'

'నవ్వు నన్ను అవిధంగా చూడమన్నదెప్పుడు? అవకాశమే లేదుగా' అంది పెదాలు తడుపు కుంటూ.

ఆమె కంఠంలో జీర.

వెళ్ళిపోడానికి లేచింది.

ఆమెచేతులు పట్టుకొని అన్నాను.

'నా మనసంతా దిగులు. పెద్దవాడి నయిపోతున్నాను. వయసు మళ్ళిన తల్లి తప్ప నా కింకెవరూ లేరు.

నీ దగ్గర చోటిచ్చి, నాకు కాస్త విశ్రాంతి ఇయ్యి.'

ఆమె అప్రతిభురాలై చూసింది. కానీ 'ఇది నిజమా?' అన్న అనుమానం ఆ కళ్ళల్లోంచి పోలేదు.

'నన్ను నమ్ము సరూ. నాకు కాసలసిన డేమిటో నాకి నాడు తెలిసింది. నా జీవితం పరిభ్రమించే పరిధి చిన్నది. ఓ నలుగురు అత్యీయం లైన స్నేహితులు, అందమైన సాయంకాలాలు, నచ్చిన కొద్ది వుస్తకాలు, ప్రశాంతంగా వుండే ఇల్లు, నా ఇల్లాలు - ఈ పరిధి చిన్నదే. కానీ నా చూపుకు అవధి లేదు. లోకమంతా పరిభ్రమిస్తుంది. అన్నీ అవలోకిస్తోంది. ప మితిలేని నా చూపుకూ, చిన్నదైన నా జీవిత పరిధికి సరియైన వంతెన ఎలా కట్టాలో, సరియైన వునాదులమీద నిలచిన ఆ వంతెన మీద జీవితం ఎంత అనందదాయకమో నాకు తెలిసివచ్చింది.

నిన్ను నేను అర్థిస్తున్నాను, నన్ను నమ్ము.'

ఆమె నా కన్నీళ్ళు తుడిచింది.

వరో పది నిమిషాలో ఆమె జన కారు లో నన్ను పక్కన కూచుండబెట్టుకొని, కారు నడిపిస్తూ తీసుకువెళ్ళింది.

ఆమె బుజం మీద ఒరిగి, ఏదిగులూ లేకుండా విశ్రమించాను.

నాకు ఆశావాదివా? నిరాశా
వాదివా? అని ఎవరైనా
ప్రశ్నిస్తే మరో ఆలోచన లేకుండా
నిరాశా వాదినని చెప్పేస్తాను. ఎందు
కంటే నేను నిజంగా లోలోపల
ఆశావాదిని. కాని, ఆ ముక్క
ఎప్పుడూ పైకిచెప్పను స్వానుభవం
వల్ల ఈ జీవిత సత్యం నేర్చు
కున్నాను.

ఒకటికాదు. రెండుకాదు - నేను
పుట్టి, బుధి ఎరిగిన తరువాత ఎన్నో
అనుభవాలు నెత్తిమీద మొట్టు
కుంటూ వచ్చాయి. ఎన్నోసార్లు తల
బొప్పిట్టేసింది. దాంతో ఇహ లాభం
లేదని నిరాశా వాదిగా మారి
పోయాను, ఆశావాదిగా వుంటూనే.

కొన్ని ఉదాహరణ లిక్షేగానిఈ
జీత సత్యం మీకు బోధపడదు.

నాకు బాగా జ్ఞాపకంవున్న ఒక
అనుభవం నా ఆరోగ్యానికి సంబంధిం
చింది. ఒకసారి స్నేహితుల దగ్గర -

పబ్లిగా-బడాయి పోయాను: నాకు
జ్వరం ఉస్తేరాదని, ఇంతవరకెప్పుడూ
రాలేదని.

రెండో రోజునో, మూడో
రోజునో చచ్చేంత జ్వరం ముంచు
కొచ్చింది. ఆ దెబ్బ దెబ్బ నెళ్లాళ్ళ
దాకా మంచు పట్టాను.

కె.వి.కామసంప్రకారం

వింజువోడం-
లెండి!

అప్పటినుంచి వద్దతి మార్చే
శాన్. ఎవరైనా నన్న 'ఎమోయ్.
బావున్నావా?' అని అడిగితే 'అ,
ఏం బావుండడం లేండి. ఎప్పుడూ
ఏదో నలభగ్గా వుంటూనే వుంటుంది.
అరోగ్యం బొత్తిగా చెడిపోయిందీ-
నీచిసంగా వుంటోంది—' అని సమా-
ధానాలు చెబుతూ వుంటాను. అలా
చెప్పడంతో అరోగ్యానికి, అనా-
రోగ్యానికి మధ్యస్థంగా ఒకటిద్దు
కొస్తున్నాను.

దీనికి నేను కనిపెట్టిన ఒకనూత్రం
వుంది. 'నాకెప్పుడూ జ్వరంరాదు'
అని బడాయిగా చెబితే జ్వరానికి
కోపం వస్తుంది. 'ఓహో! వీడి పని
ఇలావుందా? వీడి పొగు అణుస్తా-
నాగు!' అని మీది కొస్తుంది.

అలా కాకుండా 'వంట్లో

బావుండడం లేకుండా!' అని విన-
యంగా చెబితే 'ఫరవాలేదు. వీడు
బుద్ధిమంతుడి లాగానే వున్నాడు.'
అని దయతలచి జ్వరం మన జోకి
రాదు

అంటే ఏమి తున్నమాట? మనుషు-
లకి, జంతువులకేకాక, ప్రాణంలేని
వస్తువులకి, జరగబోయే సంఘటన
లకి కూడా వరంగితజ్ఞానం వుంటుం-
దన్నమాట అవి మన్ని ఏడిపించా-
లంటే ముచ్చటిప్పలు పెట్టి మూడు
చెరువుల నీళ్ళు తాగిస్తాయి. అను-
గ్రహం కలిగితే అకాశానికెత్తేస్తాయి.
నిజానికి అవే మన జీవితాన్ని తమ
చెప్పు చేతల్లో వుంచుకుని మన్ని
నడిపిస్తున్నాయి.

ఈ విషయం మీకు అర్థం కావ-
డానికి మరికొన్ని ఉదాహరణలు
చెప్పాలి.

మౌంటురోడ్డులో మీరు ఒకటో
నంబరు బస్సుకోశం నిలబడతారు.
మీరు అర్జంటుగా వెళ్ళవలసి
వున్నట్టు అనికి తెలిసి పోతుంది.
ఎంతసేపుదురుమాసినా ఛస్తేరాదు.
మీకు అక్కరేనినంజు బస్సులెన్నో
వస్తాయి, పోతాయి. అరుద్రమల్లే
'నీవు ఎక్కడలచిన బస్సు-ఎప్పుడూ
ఒక జీవితకాలం మీన్ను—' అను-
కంబూ నిరతలో కుంగి పోతుం-
టారు.

అయితే, ఇక్కడే మీకు నేను
చెప్పిన నిరాశావాదం అక్కరకు
వస్తుంది. (నిరాశ వేరు, నిరాశా

వాదం వేరు) అప్పుడేం చెయ్యా
లంటే 'అ ని పిచ్చిగాని, ఇప్పుడు
ఒకటో నంబరు బస్సు ఎం దు కు
వస్తుంది? రాదు రాదు. అదిగో ఆ
వచ్చేది ఇరవై ఒకటో నంబరు బస్సు.
అదేం, స్పష్టంగా నంబరు కనబడు
తుంటే? అనుకోవాలి. ఊరికే
అనుకోవడం కాదు. తన్ను మోస
గించడానికి అలా అనుకుంటున్నట్టు
ఒకటో నంబరు బస్సుకి తెలియ

కూడదు. నిజంగానే, మనస్ఫూర్తిగా
చిత్తశుద్ధిగో నిరాశ చేసకోవాలి.
మనం బస్సుకోసం ఎదురుకూడా
చూడకూడదు. మనలో మనమేదో
అలోచించుకుంటూ పరధ్యానుగా
వుండాలి. అప్పుడు రహ్మను ఒకటో
నంబరు బస్సు వచ్చేస్తుంది. హాయిగా
దానిలో ఎక్కి వెళ్ళిపోవచ్చు.

ఇలా ఎన్నిసార్లు నాకు జరిగిందో
చెప్పలేను. ఎన్ని రకాల సంద
ర్భాల్లో జరిగిందో చెప్పలేను

ఏది జరగాలని కోరుకుంటామో
అది జరగదు. ఏది జరుగుతుందని
కలలో కూడా అనుకోమో అది
అమాంతంగా జరిగిపోతుంది. ఇది
జీవిత సూత్రం.

మీరు ఏదన్నా ఉత్తరంకోసమో,
మనియార్డరు కోసమో ఎదురు
చూస్తూ వుంటారు. పోస్టువాడి
కోసంచూసిచూసి మికళ్ళుకాయలు
కాస్తాయి; ఫఫ్ఫలుకూడా పూస్తాయి.
ఉహు. పోస్టువాడు మీ ఉనికిని
గుర్తించనేగుర్తించడు. అందరికీ ఉత్త
రాలిస్తాడు; అందరికీ మనియార్డర్లు
ఇస్తాడు మీకు మాత్రం ఎక్కసార్లు
అడిగినా జాలిగా "లేదు సార్!"
అంటాడు. రోజూ ఎదుగుతుంటే
నీ మొహానికి మనియార్డరుకూడాచా?
అన్నట్టు ఒక చూపుచూసి జవాబివ్వ
కుండా వెళ్ళిపోతాడు.

అప్పుడు మీరు నిరాశ చేసుకుని గుండెరాయి చేసుకుని ఎదురు మీడ్డ మానేరారు. మీ ఇనిలో మీరు మునిగిపోయి దాని సంగతే మరచిపోతారు. అప్పుడు హఠాత్తుగా 'ఎం.వల్లభస్వామి' అంటూ ఎక్కడలేని శౌరవం తెచ్చిపెట్టుకుని సెలం వస్తున్న పోస్టవాడి కంఠం కొకిల కూతలంటే తియ్యగా వినిపిస్తుంది.

మీరు ఒక పెద్దమనిషితో పని తగిలి మెలాపూర్నుంచి అప్పకపాలు వడి కోడంవాకం వెడతారు. ఆయన ఇంటిదగ్గర వుంటాడని మీరు అనుకుంటూ, ఆయనతో మాటాడవలసిన విషయాన్ని తూ. చా. అప్పుకూడా మాటలు, పాటలు, సినేరియోతో సహా స్క్రిప్టు అంతా సిద్ధం చేసుకుని వెడతారు. ఆయన ఇంట్లో వుండడని మీకు గ్యారంటీగా రూపాయిన్నర స్టాంపు కాగితంమీద రాసిస్తాను.

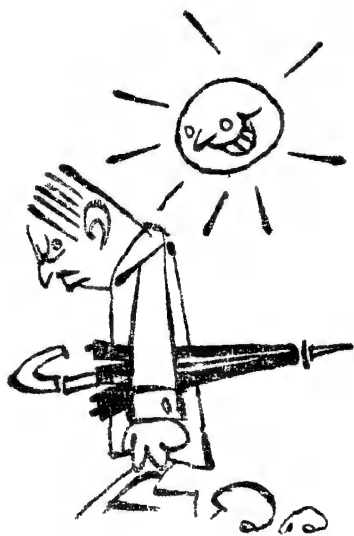
అలా కాకుండా 'అబ్బే ఆయన ఇంట్లో వుండడు. ఎందుకుంటాడా? ఉండవలసిన అవసరం ఏముంది? బహుశా పూజోకూడా వుండదు. ఉండడయ్యా, నీక్కాదూ చెప్పేది?' అని పూరిగా నిరాశతో, కేవలం డ్యూటీగత వెడుతున్నట్టు వెళ్ళండి. నూటికి 90 పాళ్ళు ఆయన మీకు దొరుకుతాడు. దొరక్క పోయినా ఫరవాలేదు. మీరెలాగూ ఉండడనే అనుకుని వెళ్ళారు కనుక మీరు నిర్ఘాంతపోరు, కుంగిపోరు. ఏమీ జరగనట్టు మామూలుగా ఇంటికి తిరిగివచ్చేస్తారు. అదే నేను మొదటి నుంచి మొత్తం కుంబున్న నిరాశ వాదంలోవున్న గొప్పదనం!

నాకు తెలిసిన ఒకాయనకి నాలుగేళ్ళ కూతురుంది. ఆ అమ్మాయి 'మూగమనసు' సినిమా పాటలన్నీ చాలా బాగా పాడుకుందని అందరితో చాలా గర్వంగా చెప్పుకునే వాడు. ముఖ్యంగా 'గోదారిగట్టుందీ' అనేది మరి బాగా పాడుతుందట. ఎవ్వరూ నమ్మేవారుకారు నాలుగేళ్ళ పిల్ల బాగా పాడటమేమిటని, ఒక రోజున నలుగురు స్నేహితులను ఇంటికి ఆహ్వానించాడు స్పెషల్ గా బజ్జీలు చేయించాడు. కాఫీఇచ్చాడు. తరువాత పాటకచ్చేరి. కూతుర్ని వాళ్ళో కూర్చోపెట్టుకుని 'పాడమ్మా వాళ్లంతా వింటారు' అన్నాడు.

ఆ పిల్ల పాడలేదు. ఎంకేసేపు బతిమాలినా నోరెత్తలేదు చివరికాయన గట్టిగా గదమాయించాడు - 'పాడతావా లేదా?' అని ఆ అమ్మాయి

జూపురుమంది ఇహ ఆ పెద్ద మనిషి ఎంత స్నేగు పడిపోయాడో చూసుకోండి

మీరు ఆఫీసులో ఏదో పొర పాటు చెశారనుకోండి ఆఫీసరు చూడొద్దా అని ధీమాగా దృఢంగా ఆఫీసుకి వెళ్ళారా? తప్పకుండా అవాళ మీకు తిట్లు చివాట్లు తప్పవు అలాకాకుండా బాబోయ్! ఆఫీసరు తిడతాడు గావునోయ్ దేవుడా! ఏదీగతీనాకు? అని భయపడిపోతూ వెళ్ళండి ఆఫీసరు మీ సంగతే ఆలోచించకుండా తన పని తను చేసుకు పోతాడు

కథలపోటీలో మీకు ప్రైజు వస్తుందని ధీమాగా వుండండి రాదు రాదనుకోండి వస్తుంది (రావచ్చు)

ఎలక్షన్ లో గెలుస్తానను కోండి గెలవరు డి.పా.జి.టు పోతుందను కోండి పోదు (గెలిస్తే గెలువచ్చు కూడా)

ఇలా ఎన్ని ఉదాహరణలైనా చెప్పగలను ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఏదీ కావాలని కోరితే అది రాదు వద్దనుకున్నది, రాదనుకున్నది వస్తుంది ఇది నేను కనిపెట్టిన జీవిత రహస్యం

అందుకే నా సలహా ఇనండి ఏదీ జరగాలనీ మీకు కోరికగా వుంటుందో దాన్ని ఎప్పుడూ కోరుకోవద్దు అది జరగదనే -- వీలైతే జరగగూడదనే-కోరుకోండి అలాగే ఏదీ జరగగూడదని మీకు లోపల వుంటుందో అదే జరుగుతుందని భయపడిపోతూ వుండండి మీకు జీవితంలో ధోకా వుండదు

ఈ నిరాశావాదంతో కూడిన ఆశావాదాన్ని ఒక సిగ్నాంతంగా డెసలప్ బేయింగ్ మాత్రమే నేను చేసిన వా ఇంక మర అందరినీను కొద్దో గి పోపుంటుంది అందుకే ఏదో ఈ మాదిరిగా నైవాకు వెళ్ళదీసున్నాము లేపోతే యెక్కడో మట్టి కొట్టుకు పోయే శృంగ కాదుటండి

ప గ్గం!

విద్యాధుల చిన్న కథల పోటీలో
మొదటి బహుమతి (రూ. 50) కథ

“బాసుకు వాసు వ్రాయునది...”
అని చదివి, ఓ క్షణం ఆగింది
భానుమతి.

వాసు భానుమతికి దూరపు
ఇంధువు. నిత్యం నవ్వుతూ నిష్కల్మషంగా మాటాడుతాడు. రెండేళ్ళ క్రిందట ఒకరోజు - ఎదలోని వ్యధ వంశా భానుమందు పెళ్ళబోసు కున్నప్పుడు, ‘అమె పల్కిన చల్లని మాటలు అలని మండే హృదయానికి ఉపశమనాన్ని కలిగించాయి. అయితే ఇప్పటి విధంగా ఎందుకు ఉత్తరం రాస్తున్నాడో అనుకుంది భానుమతి. అమె తిరిగి చదవ సాగింది.

“రెండేళ్ళ క్రిందట నిన్ను మొదటిసారి చూచినప్పుడు నీలోని నిర్మలత్వం, గంభీరతా నాకు నీపై ఎనలేని గౌరవాన్ని కలిగించాయి. నీ పయస్కుల మా ఆమ్మ ముమ్మూర్తుగా నీలాగే వుండేదని, చిన్న సోదెమ్మ గారి ద్వారా విన్నాను ఆవేళ నిన్ను చూచిన తర్వాత నా అనందానికి

పగ్గాలు లేక పోయాయి. నీకు పెద్ద ఉత్తరం రాయడం నాకు ఇష్టంలేదు. యి కిగా అసలు విషయం రాస్తున్నాను. ప్రస్తుతం నేను పై చదువుకై అమెరికా వెళ్తున్నాను. అజ్ఞాన దశలోనే తల్లిదండ్రుల్ని కోల్పోయి, ప్రేమానురాగాలకు దూరంగా పెరిగిన నాకు, ఇక్కడ కావలసిన వారెవరూ లేరు. అందుకే అమెరికాలోనే సెటిల్ అయి పో నిశ్చయించుకున్నాను. వెళ్ళే ముందు ఆశిరుసారి నిన్నొక్కమారు చూడాలని ఉంది పదమూడవ జూలై ఖామెద్రాను. ఢిల్లీ జి. టి. కి విజయ వాడ స్టేషన్ కి రావలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను-వాసు.”

జూలైలో అమె కళ్ళు చెక్కు; గిల్లాయి. పలుకు చెరుగుతో కళ్ళు, ఒత్తుకుంది. ఒకవేళ తను స్టేషనుకు

‘వెళ్ళకపోతే... తననింత ఉన్నతంగా
 ఉహించుకున్న అతని నున్నిత
 హృదయం జీవితాంతం విలపిస్తుంది!
 అది తాను సహించలేదు అందుకే
 వెళ్ళి ఎదో విధంగా వాసుకు మనో
 దైర్యం చేకూర్చాలి! వద మూడో
 తారీకంకు ఇవాళే. రాత్రి ఏనిమిది
 పన్నెండు గంటలు.

* * *

చదువుతున్న హిందూ పేపరు
 ప్రవక్తని ఎడేసి, తేలిగ్గా నవ్వేశాడు
 విశ్వనాథం.

‘అశను నీకే మవుతాడు?’

‘ఏం?’ అంది భాను.

‘ఏంలేదు ఉరికే... చెప్పు’

‘మా వినతల్లి ఆడ వదుచుకు
 మనవడు’

‘కావచ్చు గాని, సాయంత్రం
 సేపనుకు వెళ్ళక్కరలేదు’

నివ్వేర పోయింటి భాను!

‘పాప, అంతలా రాశాడు.
 వెళ్ళక పోతే ఎంత బాధపడతాడో.
 మళ్ళీ ఈ దేశం రానే రాదుట’ —
 చీకటిగా అఖరి ప్రయత్నం చేసింది
 భాను.

‘మరేం కొంప మునగదు. నీలు
 లేక పోయింది కాబోలె, రాలేక
 పోయిందను కుంటాడు.’ — విశ్వ
 నాథం ఉచ్చరించే ప్రతి మాటలోనూ
 నిర్లక్ష్యం ద్యోతక మవుతోంది.

పండిరి మంచమీద వారి, తల
 గడాలో తల దూర్చుకుంది భాను.

* * *

జ్యోతి

సాయంత్రం అరయింది. భాను
 మతి ఇంకా అలానే పడుకుంది.
 విశ్వనాథం తన అంతరాంతరాలో ఏ
 మాటోదించాడో ఏమో, ప్రక్కన
 కూర్చొని, లాలనిగా ‘భాను’
 అన్నాడు. విసురుగా మొహం అటు
 తిప్పి నుకురి.

‘మీ వాసును చూద్దాం. లేచి
 తయారవు, భాను’ అన్నాడు అమె
 నమ్మలేక పోయింది.

మళ్ళీ అవే మాటలున్నాడు విశ్వ
 నాథం దిగ్గనలేచి కూర్చుంది భాను.
 అప్పటి దాకా అమె విడ్డినట్టుగా
 బుగ్గలమీద కన్నీటి చారలు. ‘నిజ
 మేరా’ అన్నట్టు చూసింది.

‘నిజమే భాను... లే...
 నువ్వు రెడీగావుండు. నేనిప్పుడే
 బజారు వెళ్ళి వస్తాను’ అని వీధిలోకి
 వెళ్ళిపోయాడు శిశ్వనాథం.

* * *

‘వెచివేచి నిస్సృహ చెందిన వాను
 మొహంలో తళుక్కున మెరుపు
 మెరిసింది. ఓవర్ బ్రిడ్జి దిగుతున్న
 భానుని శిశ్వనాథాన్ని చూచి, పరు
 గెత్తుకొచ్చి,

‘ఏం భాను. ఇంతలేట్ గా
 వచ్చారే’ అన్నాడు.

‘దార్లో కారు ట్రబుల్ ఇచ్చిం
 దండీ’ — ప్రకాంతంగా అన్నాడు
 శిశ్వనాథం.

‘పోనీ, అఖరు క్షణాల్లో నయినా
 వచ్చారు. దేవుడు చాలా మంచి

వాడు - ఏదో 'అనిర్వచనీ యానం దంతో' వాసు కళ్ళు మిఁమిలా మెరు నున్నాయి

'మదరాసునుండి' న్యూఢిల్లీ పోవు జి. టి ఎక్స్ప్రెస్ ఒకటవ నంబరు ప్లాట్ ఫాం నుండి బయలుదేరుటకు సిద్ధముగా నున్నది - ముందు ఇంగ్లీషు లోనూ, తరువాత తెలుగులోను ఆనౌన్స్ చెశారు

గటుక్కున కం హార్టు మెంటు లోపలికి వెళ్ళి, ఒక పట్టుచీరా జాకెట్టుగుడ్డా తెచ్చి భానుకిచ్చాడు వాసు.

'ఇవెందుకు వానూ' అంది.

మాట్లాడలేక పోయాడు వాసు. అమాయకంగా నవ్వేడు. ఆ నవ్వు ఆమె హృదయాంత రాశంలో చిరు మంచలనం కలిగించింది.

'సరే కానీ, వానూ! నువ్వెక్కడ కాలో సెటిలయి పోతాననడం నాకేం నచ్చలేదు చదువ్వయిన వెంటనే తిరిగొచ్చే య్యాలి! తెల్సిందా?' - వాసు మొహంలోకి సూటిగా చూస్తూ అంది భాను.

పదినెల్ల పాపాయిలా నవ్వేడు పాతికేళ్ళ వాసు.

'ఇదిగో, అన్నిటికీ నువ్వు అలా నవ్వితే నాకు భలే మందుతుంది. చెప్పు, అక్కడ ఉండిపోదానికి వీలేదు. సరేనా?' - రైలు కదల

బోతోందనే తొందర్లో, అతని సమాధానాని కెదురు చూస్తూ గబ గబా అప్పుది భాను.

'ఈ జీవితంలో నా కింకేరి అక్కరలేదు భానూ. నా కోరిక మన్నించినన్న చూడ్డానికి ఇచ్చావు. అంతే చాలు' - కదిలి పోతున్న రైల్లో తలుపు దగ్గర నించుని చెయ్యి ఉపుతున్నాడు వాసు.

అంత కంతకూ దూరమవుతున్న వాసుని అఖిరసారి చూసి కళ్ళు ఒత్తు కుంది. ఒక్క ఐదు నిమిషాలు ముందుగా వచ్చి ఉంటే వాసుని ఒప్పించ గలిగి ఉండేది భానుమతి!

'అరగంటయి రైలు వస్తే, బొత్తిగా మాట్లాడానికి తెలు లేకుండా అఖిరి క్షణంలో తిను కొచ్చారు' - బయటి కొచ్చి, స్లిమత్ కారులో భర్త ప్రక్కన కూర్చుంటూ, కలత చెందిన మనస్సుతో నిష్కారంగా అంది భాను.

విశ్వనాథం తన అరవయ్యేళ్ళ జీవితంలోనూ మనుషుల్ని నమ్మలేక పోయాడు

నిండా ఇరవై ఏళ్ళయినా లేని తన మూడో భార్య భానుమతి నెలా నమ్మగలదు? పండు మీసాల్లో నిండుగా నవ్వుకున్నాడు విశ్వనాథం!

రామేశ్వరం వెళ్ళినా...

రెండవ బహుసుతి (రు. 25) కథ

ఒక విధంగా పరిభ్రమిస్తున్న జీవితంలో మార్పు తీసుకోవాలని పనిచేస్తుందనే భావంతో దేశాటన చేయ నిశ్చయించేను. ముఖ్యంగా నా ప్రయాణానికి కాలం అంతకు ముందు నెల్లాళ్ళనుండి ప్రతిరోజూ తప్పనిసరిగా వింటూన్న రంగనాథం లెక్కర్లు. మొదట రంగనాథంతోటి నా పరిచయం విచిత్ర పరిస్థితుల్లో జరిగింది. చూచిన మొదటనే ఆయన గురించి సదభిప్రాయం కలిగింది. 'ఎంతటి దయావయుడు రంగనాథం' అనుకొన్నాను

అది దయనీయమైన దృశ్యం మాయింటికి సమీపంలోనే ఉంటున్న సోమసుందరంగారు అకస్మాత్తుగా ఒకనాడు గుండెలో నొప్పివచ్చి మరణించేరు. ఆయనకు ఆరుగురు కుమరైలు, ఐదుగురు కుమార్తెలు. ఆయనపైనే ఆధారపడి ఉండిన మూలాన ఆయన మరణం వారిని నష్టపడి సముద్రంలో ముంచి వైచింది. వారిని చూడడానికి నేను

ఒకనాడు వారింటికిపోయేను. అదే సమయంలో ... రంగనాథం కూడా అక్కడకువచ్చి సోమసుందరం భార్యకు వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తూడగా చూచి నా కళ్ళను నేను నమ్మలేకపోయేను ఆయన ఇలాగన్నాడు:

'అంతా కథినిలాసం ... పుటిన ప్రతిమనిషి ఏనాడో మట్టిపాళు కావలసిందే. ఒకరుముందు ఒకరు వెనుక. అంతే భేదం. ఈ వెయ్యిరూపాయలు జాగ్రత్తగా వడ్డీకి వేసుకని కాలక్షేపం చేయండి' అంటూ పది పంద రూపాయల నోట్లు ఇచ్చేడు.

'ఎంత కరణా సముద్రుడు రంగనాథం' అనుకొన్నాను

కొన్నాళ్ళకు రంగనాథం మాయింటికివచ్చి నా పరిచయానికి తన

బి. గోపాలకృష్ణ

ఇంజనీరింగ్ మూడవ సంవత్సరము,
ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ హాస్టలు 'బి'
రూమ్ నెం. 23 రాయ్ పూర్, (మధ్యప్రదేశ్)

సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చేడు మాటల
సందర్భంలో ఒకనాడు వేదా. తంధోర
జీలో మాట్లాడాడు

అంతామామ నూనపుడుఎన్నా
ళ్ళో యీ ప్రపంచంలో ఉట్టికట్టుకుని
ఉళ్ళేలాలని వగటికలలు కంటాడు
అక శంలో గాలివేడలు నిర్మిస్తాడు,
విధివశవల్ల కథ అడ్డంగారిగి సోమ
సుందరంగారి గతే ప్రాప్తిస్తుంది
అంటూ ముగించేడు

నా కర్తం కాలేది
మరొకనాడు

“ఏ క్షణమందు మృత్యువు తన

కరాళదంష్ట్రలతో జీవితాన్ని చీల్చి
వేస్తుందో చెప్పలేము తానొకటి
తలుస్తే దైవమొకటి తన్నుడు
చూసేరా సోమసుందరంగా రిశీవితం!
ఎప్పుడైనా కల్లోసనా అనుకొ
న్నాడా యీ విధంగా తనపైని అధా
రపడ్డ అచార్యకులను నట్టనడి సము
ద్రంలో విడిచిపడతానని

క్రమంగా తెలుసుకున్నాను రంగ
నాథం ఇన్స్పరెన్స్ ఏజెంటు అని
అనాడు సోమసుందరం మరణా
నంతరం రంగనాథం యిచ్చిన వెయ్యి

ఏవూరు ఎవరిది [జ వా బు]

రామయ్యది వెంకటాయపాలెం కృష్ణమూర్తిది రామాపురం
వెంకటయ్యది కృష్ణానగర

రామయ్యది రామాపురంకాదు ఎందుకంటే మనిషిపేరు,
ఊరిపేరు ఒకటి కాగూడదుగదా? అతనిది కృష్ణానగరం కూడా
కాదు ఎందుకంటే కృష్ణానగరం నుంచి వచ్చిన పెద్ద మనిషి
‘ఈ విచిత్రం చూశారా?’ అని అడిగితేనే రామయ్య ‘అవును
నువ్వందీ’ అని అంగీకరించాడు అందువల్ల అతనిది వెంకటాయ
పాలెం కావాలి అప్పుడు కృష్ణమూర్తిది విధిగా రామాపురం,
వెంకటయ్యది కృష్ణానగరం అయితేరాలి

రూపాయలు సోమసుందరం
తాలూకు ఇన్స్పెక్టర్స్ పైకం.

తప్పని సరిగా ఆది మొదలుగా
రంగనాథం ప్రతిరోజూ మాయంటికి
రావడం, క్షణభంగురమైన జీవితం
గురించి లెక్కల్లు ఇస్తూ నన్ను విసి
గించడం పరిపాటి అయింది.

కొత్తగా పాఠశాల తీసుకోడానికి
నా అర్థికపరిస్థితి ఒక్కోదం తే
నమ్మడు: నా ఆదాయ వ్యయాలు
లెక్కవేసి, అందులో నెలకు కనీసం
యూరైదూపాయలు మిల్చువచ్చని
యజ్ఞపుదేసేను.

రంగనాథం బాధకష్టించుకుందికి
నెల్లాళ్లు నెలపుతీసుకొని బంధువుల
యింటికి పోయేను. అక్కడనాకెంతో
మగ్నాదచేసేను. ఆ మర్యాద అతి
మిక్కిలి కావడంతో నాకు కొంచెం
భయంకలిగింది. ఒకనాడు మాబంధువు
ఇలా అన్నాడు 'బ్రదర్... చల్లకి
వచ్చి ముంతదాచటం ఎందుకూ...
సూటిగా అడిగేస్తున్నాను. నువ్వు
అధమం ఐదువేలకి... ఇన్సూరు
చెయ్యాలి' అన్నాడు. నాగుండె గుభే
ల్లింది. తీవ్రంగా దాన్ని గురించి
అలోచిస్తానని చెప్పి ఆ సాయం
కాలమే నెలపుతీసుకొని పొరుగుూరు
వెళ్ళాను. అచ్చట తిరునాళ్ళు అవు
తూంటే, దేవసందర్శనం చేసుకుందికి
దేవాలయంలోకి పోయాను.

శ్రీవలోనే పూజారి నా కెదురై
నాకు బస యేర్పాటుచేసి భోజన

సదుపాయాలు కల్పించి తన వసీ
మీద దేవాలయంలోనికి వెళ్ళి
పోయేడు.

నాకు స్పెషల్ గా దేవుని దర్శ
నానికి ఏర్పాటు చేశాడు. ఎంతో
గౌరవించాడు. పొంగలి, దద్దోజనం,
పులిహార పొటాలు కట్టింది నా
లాడ్డికి స్వయంగా తీసుకువచ్చాడు.
అవి ఆరగించి అతని అదరాభిమానా
లకు అపరిమితానందం పొంది అభి
నందించాను.

'అంతా భగవద్విలాసం...
అంటూ మొదలు పెట్టాడు పూజారి.
మాటల సందర్భంలో తన సంసారం
బాధ్యతలు, ఆర్థిక దురవస్థ చెబుతూ
హృదయం కరిగేలా తన బాధలు
మొదలు పెట్టాడు.

దేవస్థానం యిచ్చే స్వల్పవేత
నంతో సంసారసాగరం తుదలేని
తనకు భగవంతుడు మరొక
అస్కారం కల్పించే డన్నాడు. నాకు
అర్థం కాలేదు. వేరే సంచీలోనుంచి
ఏవో కాగితాలు తీస్తూన్న చప్పుడు
వినవచ్చింది. ధర్మం చెయ్యమని
ఏదో లిస్టు తీస్తున్నాడనుకొన్నాను.
కాని తీరా అతను తీసిన కాగితం
మరొకటి.

'దయవుంచి ఈ క్రింద
సంతకం పెట్టుండి... ఎక్కువలేదు...
ఒక్క ఐదువేలకే'... అంటూ ముగిం
చాడు.

విడిపోయిన మంచుతెర

రెండవ బహుమతి [చూ. 25] కథ

‘అబ్బ!... ..’

తూలి పడబోతూ నీరసంగా అని శాంత. తలుపు దగ్గరనుండి భారంగా నడిచి సోఫాలో జేరగిల పడింది, ఆయాసంతో. అసలే గర్భవతి. సరియైన ఆహారం తిని ఎన్నాళ్ళయిందో పాపం! చాలా బలహీనంగా వుంది.

తలుపు కబ్బమైతే ఆకగా చూసింది శాంత.

‘వేప్ప! ఉ...’ నిట్టూర్చింది.

ఆయన-రఘు-ఇంకా రాలేదు. అంత తీరికలేకుండా ఏమి పనులంటాయో? మధ్యాహ్నం భోజనానికి కూడా రాలే దింటికి.

తలుపువంక చూచి గోడగది యోరంవైపు తలుపు తిప్పింది.

‘అబ్బ! పడిన్నర అవ్వొస్తూంది. ఇంకా రాలేదు’ కళ్ళల్లో నీరు తిరిగింది. ఇదేం క్రొత్తకాదు. మామూలుగా, దినచర్యలలో ఇది

ఒకటి. — ఆయన కోసం కాచుకూనోటం, ఏ అపరాధతో ఆయన పూడిపడటం అవ్వాలి పోయింది.

నిద్రకు తాళలేక తావాప్పిసింది శాంత. నిద్రలో యెక్కడ పిహిడిస్తూందో, హఠాత్తుగా యెరుకుది పీసరికి భయతో కెప్పుమంది. ఏవో అరుపులు వినిపించే సరికి పూర్తిగా మత్తువారి కళ్ళు తుడుచుకు చూసింది. రఘు కోప్పడుతున్నాడు - నిద్రరోతున్నాడుకు

కేబిలుమీద అమర్చి పెట్టిన భోజనాన్ని మూడు నిమిషాల్లో అయిందనిపించి కెళ్ళి పడుకున్నాడు. భోజనం అయ్యేవరకు సజీగా ఉండి శాంతకు దుఃఖం పొంగుకొచ్చింది

విజయకుమారి సాగర్

పి. యు. సి, కె. వి. ఆర్. జి ఉమెన్స్

కాలేజి, - కర్నూల్.

రోజూ ఈ భిక్షురాన్ని భరించలేకుండా వంటి. ఎందుకో తనంతో, అంత సుగు, నిర్లక్ష్యం, చీదరింపు, అజ్ఞానాన్ని పనిముగించుకుని వెళ్ళి పడుకుంది.

వేకువనే శాంత లేచే సరికి రఘు దేశికో పనిదాన్ని తొందరపెట్టుకొన్నాడు. అన్నీ అందించగా వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

సాయంత్రం చచ్చిన రఘువృత్తు అమాంతం శాంతను వాళ్ళేసుకుని ఎత్తకన్నత పనిచేశాడు. శాంత నోటినుంచి ఒక్కమట రాలేదు నిర్లింబుగా లైది. దగ్గర కూర్చుని బుద్ధుల చెప్పాడు- వాతావరణం ఉత్సాహకరంగా మార్చటానికి నిమాయకంగా ఉండమన్నాడు, తాను తెచ్చిన బట్టల పొట్లంవిప్పుతూ. తనని తెలియకుండానే అన్నిపనులు ముగించింది శాంత

సినిమాలో అందరికీ దూరంగా కూర్చున్నారైతే తన చుట్టూ ఉన్న లోకాన్ని మరచి ఉత్సాహంగా కబుర్లు చెప్పేస్తున్నాడు రఘు. కాని శాంత ఈ లోకంలో లేదు. అదే కు అంతా కలలా వుంది. రఘు కళ్ళలోని చూపు శాంతని కదిలించింది. రఘు అంత సంతోషంగా మాట్లాడుతూనే ఆ చూపులో దీనత్వం క్షీణమవుతుంది. ఎందుకో అతనిచూపులు శాంత చూపుతో కలిసినపుడు విడి

పోయి వారిపోతున్నాయి. శాంత సమ్మతంకపోయింది. అనంతం ఉధృతంగా పొంగగా పోయిగా కళ్ళు మూసుకుంది. రఘుకిది అగ్రంశాలేదు. శాంతకి ఒంటలో బాగోలేదనుకుని

పోటీదార్లకు మనవి

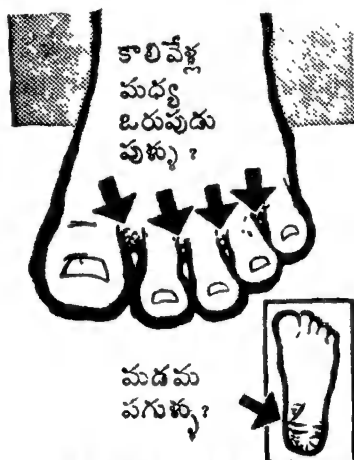
“జ్యోతి” చిన్న కథలపోటీకి రచనలు పంపే విద్యార్థిని విద్యార్థులు గమనించవలసిన సలహానలు :-

1. కథలు “జ్యోతి”లో రెండు, మూడు పేజీలకు మించరాదు.
2. స్వకపోల కల్పితమైన స్వతంత్ర రచనలే పంపించాలి.
3. తమ పూర్తి పేరు, చదువు తున్న తరగతి, కాలేజీ, లేక విశ్వవిద్యాలయం పేరుతో సహా తమ పూర్తి దిరునామా జతపరచాలి.
4. ప్రతినెల 1వ తేదీ వరకు అందిన రచనలను ఆపై నెల సంచికలో పోటీ నిమిత్తం పరిగణిస్తాము.
5. ఒకసారి పొందని రచనలు రిప్రీ పంపబడవు. అందుచేత స్థిరమైన పంపించనక్కరలేదు. రచనల పిమ్మట ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు.
6. కవరుమీద, రచన మొదటి పేజీమీద “జ్యోతి చిన్న కథల పోటీకి” అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.

మధ్యలో ఇంటికి తీసుకుని వచ్చే
శాడు.

* * *

‘శాంతా! నన్ను క్షమించవూ?’
దీనంగా కళ్ళలోకి మాస్తూ అడిగి
రఘు. ‘నిన్నెంతకష్టపెడుతున్నానో
నేను గ్రహించలేక పోయాను కాని
శేఖర్ ప్రవర్తన నాకళ్ళు తెరిపించింది
మధ్యాహ్నం అర్జంటుగా రావాలని
కబుర్ పై వెళ్ళాను. నేవెళ్ళే సరికి
భోం చేస్తూ సుధను కోప్పడు
తున్నాడు. నేను పోబోయా అని
పోయాను. ఇంతలో శేఖర్ కోపం
పట్టలేక తింటున్న చేత్తోనే సుధను

లిచెన్ సా
వాడండి

DZ-1613 C TG

కొట్టి విసురుగా గదిలోంచి బయటి
కొస్తూ నన్ను చూసి గాభరా పడ్డా
డు. కాని అంతలో తమ యింతు
కుని, నేను నిలదీసి అడిగిన ప్రశ్నకు
సమాధానంగా నాస్థితే నాకు చూపా
డు. శాంతా! నిన్ను అర్థం చేసుకో
లేకపోయాను కాని, నా తోబుట్టువు
అలా బాధపడటం చూడలేక
పోయాను. అప్పుడే గ్రహించాను
నీ స్థితి. అందుకే అంటారు తమదాకా
వస్తేగాని తెలియదని.'

అశ్చర్యంతో పింటూ నోటమాట
రాకుండా వుండిపోయింది శాంత.
‘ఏమిటి! మీరింత తొందరగా
మారుతారని అనుకోలేదు. మీరు
చూసిన సంఘటన అంతా నటన.
సుధ గట్టిదే. అన్నంతా దేని నిరూ
పించింది. నేను నమ్మలేదు. కానీ...
కానీ... అబ్బా! ఎంత హాయిగా
వుంది’ అని పైకి అందామనుకుని
తుడా సాహసించలే! మీరింత
నేత్రాలతో రఘు గుండెలమీదికి
వాలిపోయింది శాంత ‘నేన్ను
క్షమించానను శాంతా!’ అంటూ
రెట్టించాడు రఘు దీనంగా.

‘మీరు నా అవస్థ తెలుసుకోవటం
కంటే నేను క్షమించడమేమీ
గొప్పకాదండీ’ అంటూ రఘు తలను
తన గుండెల కడుముకుంది శాంత.
తన బిడ్డ ఎంతటి తప్పు చేసి నా
క్షమించగలిగే మాతృమూర్తిలా.

కథలంటే జీవితం

‘వంటలో వున్నారా?’

ఆ పలకరింపుకి, వెనుకకు తిరిగి చూసింది సావిత్రి. ఆ వీధి చివరనున్న పెద్ద భవనంలో నివసించే రాజేశ్వరిని చూసి గతుక్కుమంది సావిత్రి. సావిత్రి వుండేది చిన్న పెంకుటిల్లు చుట్టూ అవరణ కంటే, చెట్లు వున్నాయి. ఇల్లు లోపల తా చవుడు వారిపోయి, నేలంతా గచ్చాడిపోయి ఆయింటి యజమానిదీనావస్థకి ప్రతీకలా వుంటుంది. అంత పెద్ద భవనంలో వుండే రాజేశ్వరి తమ ఇంటికి రావటం, సావిత్రికి ఆశ్చర్యాన్ని కలుగజేసింది. రాజేశ్వరికి, సావిత్రికి మునుపెప్పుడూ పరిచయం లేదు. పరిచయం వుండటానికి ఎక్కడా అవకాశంలేదు. రాజేశ్వరికి, సావిత్రికి హస్తమశకమంత తేడావుంది. సావిత్రి భర్తకి ఆ ఊరు బదిలీ అయి ఆరువారాలు అయింది. సావిత్రికి నలుగురు పిల్లలున్నారు. పది శంవత్సరాల

పెద్దపిల్ల జానకి, తర్వాత ఏడేళ్ళు నిండబోతున్న బాబూ, నాలుగేళ్ళ వాడు నందూ, ఏడాది బుచ్చి నూ. బుచ్చి పుట్టగానే శంకరం కళ్ళు తెరుచుకుని, అవరేషన్ చేయించుకున్నాడు. అయినా, నలుగురు పిల్లలతోటీ, శంకరాని కొచ్చే వందరూపాయలూ ఏమూలకి చాలటం లేదు. సంసారం చాలా ఇరుకుగా నడుస్తోంది. సావిత్రి ఎంత పొడవుగా ఖర్చుచేసినా, ఇంట్లో ఏదో ఒక సామాను, అవసరానికి లేకుండానే పోతోంది. సావిత్రికి ఇరుగు పొరుగులతో కల్పించుకుని మాటలాడే స్వభావం కాదు. వంటా వార్సూ అయి, భోజనాలు అయి పోగానే, బియ్యం పప్పులూ బాగు చేసుకోవటమో, తన చీగిన బట్టలుంటే అవి చింపి, పిల్లలకి సరిపడేలా, పరిణీటిలా, చొక్కాలూ కుట్టటమో, చేసుకుంటూ కూర్చుంటుంది. ఊరి చివరగా వున్న ఆ ఇల్లు, వాళ్ళకి చాలా చౌకగా

ఐ. వి. యస్. అచ్యుతవల్లి

దొంగిరింది. అద్దె వది రూపాయలు మాత్రమే అవటంతో అది వాళ్ళకి మహాప్రసాదంగా వుంది. ఇంటి మీద పెంకులు చాలా కొద్దిగా వున్నాయి! అయినా, ఇంటికి నాలుగువైపులా పెద్ద పెద్ద మామిడి చెట్లు, అరటిచెట్లు వుండటంతో ఇంటి కప్పకి పెంకు తెరిపోయిన లోటు లేకుండా, వెలుతురు లేకుండా, ఆ ఇంటికి దిట్టమయిన కప్పు వున్నదనే భ్రాంతిని కలిగిస్తుంది. సావిత్రి ఇల్లు దాటిన తర్వాత అంతా చెట్లు, చెమలూ, పొదలతో దట్టమైన బయలు ప్రారంభమవుతుంది. సావిత్రి వంట ఇంటి గదినించి, మధ్య గదిలోకి వచ్చింది. నగం చినిగిన చావ తెచ్చి, వేసి, 'కూర్చోండి' అంటూ రాజేశ్వరిని మర్యాద చేసింది. రాజేశ్వరి స్తమితంగా కూర్చుంది. వాళ్ళు కూర్చున్న చోటికి కొద్ది దూరంలో దూలానికి తాడుకట్టి పాత చీరని జోలగావేసి అందులో పడకో బెట్టి ది బుచ్చిని సావిత్రి. ఆ జోలె బదువుగా ఇటూ అటూ కదల సాగింది. రాజేశ్వరి కళ్ళు, ఆ జోలె మీద ఆగాయి.

'మీరి ఇంటికి కొత్తగా వచ్చారా?' అంది రాజేశ్వరి.

రాజేశ్వరి తనింటికి ఎందుకు వచ్చిందో, తనలాంటి పేద ఇల్లాలితో, ఆమెలాంటి భాగ్య కాలిని పరిచయం చేసుకోవాల్సి న.త సరదా, ఆమెకి ఎందుకు

కలిగిందో తెలియక, మల్లగుల్లాలు పడతూనే సావిత్రి,

'జూ' అం.

'మీ వారికి వంసని?' అంది రాజేశ్వరి

ఫలానా 'అఫీసులో' క్లర్కు! అంది సావిత్రి.

'కూవారు ఐ. ఎ. యన్. ప్యాసయ్యారు. ప్రస్తుతం ఫారిన్ సర్వీస్లో వున్నారు! మీకు విల్లెంతమంది?' అంది రాజేశ్వరి.

'న గురు' అంటూ కన్నబుచ్చుకుంది సావిత్రి. ఆమె భర్త పెద్ద అఫీసరయి విదేశాల్లో వున్నాడు! ఆమె గొప్పకనల తనకి తెలియవర్చటానికి ఆ ఇల్లాలు పనిగట్టుకుని తన ఇంటికి వచ్చింది అని అనుకుంది సావిత్రి.

'నాకు ఒక్క ఆమ్మాయి! మూడేళ్ళుంటాయి. ఇంక వారం పదిరోజులో మూడేళ్ళూ వెళతాయి తెల్లగా బొద్దుగా వుంటుంది మా పాప!' చెప్తూంటే రాజేశ్వరి కళ్ళు తళతళా మెరిశాయి! అక్కడే తచ్చాడుతూన్న 'నందు' రాజేశ్వరి దీని చూశాడు! నందు కూడా వచ్చగా బొద్దుగా వున్నాడు!

'ఈ అబ్బాయి పేరేమిటి?' అంది రాజేశ్వరి నందుని చూసి.

ఆమె తన పేరు అడగటంతో 'నందు'కి యెక్కడలేని సిగ్గు

ముంచకు వచ్చింది. రాజేశ్వరి
చేతులకున్న లెక్కలేనన్ని బంగారు
గాజల వైపు, చెవులకి ముక్కుకి
ధగధగా వెరుస్తూన్న వజ్రాల
దిద్దలూ, ముక్కు పుడకల వైపు,
విస్ఫూరిత నేత్రాలతో చూస్తూ -
అవేతనంగా నిలబడి పోయిన
జానకి పరిణీతీ వుచ్చుకుని, జానకి
వెనక్కు వెళ్లి నిలబడ్డాడు!

“నందగోపాలు”. ఈవిడ తెందుకి

అనవసరం గొడవ అన్నట్లు, గింజు
కుంటూ చెప్పింది సావిత్రి.

“నందూ! అని విలుస్తారను
కుంటాను; మా పాప పేరు రాధ!

రాధీ అంటాను నేను” అంది
రాజేశ్వరి.

సావిత్రి ఏమీ అనలేదు. రాజేశ్వరి
కట్టుకున్న ఖరీదైన చీర, జాకెట్టు

వేపు చూస్తూ, అసె ఐశ్వర్యంతో
తన కేమిని పోల్చి చూసుకుంటూ,
బాధ పడసాగింది సావిత్రి!

‘ఈ వీధి చివరనే మా ఇల్లు !
చుట్టూ పూలతోటతో, సుధ్య న
మూడంతస్తులతో కనపడే ఆ తెల్లని
వేడని ఇంటి గుర్తు పట్టాడున్నా !
మీకు వీలు అయినప్పుడు ఒకసారి
రండి మా ఇంటికి !’ అంది
రాజేశ్వరి.

‘అలాగేలేండి !’ అంది సావిత్రి

‘ఇవాళ ఏం వంశారు ?’
అంది రాజేశ్వరి. ఆమె అంత కలుపు
గోరుగా మాటాడుతూంటే సావిత్రికి
చిన్నతనం ఎక్కువగా జూచింది.

‘పప్పుచారు’ అంది ముక్తసరిగా.

‘అయ్యో ! వట్టి పప్పుచారుతో
ఎల్లా తింటారు మగవాళ్లు ? మా
ఇంట్లో అయితే ఇంక చూసుకోండి !
పప్పుకాక ఒక పులుసుకూర, ఒక
వేపుడుకూర, ఒక పెరుగు పచ్చడి
ఒక పప్పు పచ్చడి, ముద్దపూసూ,
రసం, అప్పడం, ఒక స్వీటూ, ఒక
హాటూ ఇందులో ఏమి మనినాసరే,
కంచం విసరికొట్టి విస్తరి ముగిదు
నింది లేచిపోతారు. మా రాధితైతే
మీగడున్న పెరుగుతో కలిపితేనే
రెండముద్దల తిన్నవైసం ముగిస్తుంది.
లేకపోతే రోజులా చాక్ లెట్లతోనూ,
బోర్న్ విటాతోనూ గడిపి వేస్తుంది’
అంది రాజేశ్వరి.

బానకీ, బాబూ, రాజేశ్వరి

చెప్తున్న వంటకాల వీవరాలకీ,
పెదాలు చప్పరించుకుంటూ కళ్ళు
గుండ్రంగా చేసుకుని ఒక రివైపు
ఒకరు బిక్కగా చూసుకున్నారు !
సావిత్రికి చిరాకేసింది ! వీలవని
పేరంటంగా తమ ఇంటికి వచ్చి,
తనుకున్న అధికృతనీ, అధికపు అంత
నునీ మాటిమాటికి చెప్పుకుంటూంది
ఎప్పుడో? ఈ స్వాత్కర్షణ తను ఎటూ
విని శరించడం? చివరికి ‘జరుగు
బాటులో వుంటాయిలేండి! అవన్నీ!’
విన్నగా అనేసింది సావిత్రి.

రాజేశ్వరి ఆ మాట వినిపించు
కోనేలేదు. తన మామూలు
ధోరణితో తమ ఇంటి గురించి,
ఇంట్లోవున్న ఖరీదైన ఫర్నిచర్
గురించి, తనకున్న చీని చీనాంబరాల
గురించి, వజ్ర వైభవాల గురించి,
చాలాసేపు కబుర్లు చెప్పి చెప్పి
చివరకు,

‘మీ నందుని మా ఇంటికి
పంపండి! మా రాధితో జతగా ఆడు
కుంటాడు! ఇద్దరూ ఆడుకుంటూంటే
చూడముచ్చటగా వుంటుంది!’
అంటూ లేచివెళ్ళింది

‘అమ్మయ్య !’ అనుకొంది
సావిత్రి.

‘నందుని వాళ్ళమ్మాయితో ఆడు
కునేందుకు పంపాలట! ఆ మహారాణి
కూతురు యువరాణికి, చెలికాడు
కావాలి కాబోల్దు ! వెనకావ్వు!’
అనుకొని రుంజుకుంది సావిత్రి.

“అమ్మా ! నందూ నేనూ వాళ్ళిం
టాకి రెళ్ళమా రేపు ? అవిడరమ్మన్న
దిగా !” అంది జానకి.

‘రమ్మన్నదని వెళ్ళిపోతారేమిటి!
చింకిచేకులూ మొఖాలేనువని ! అవి
డేదో తన వైభోగం అంతా కొత్త
వాళ్ళం మనకి తెలిదు కదా అని
ప్రదర్శించటానికి రమ్మన్నది !

వాళ్ళకి మనకి నేస్తమే
మిటి!’ అంది సావిత్రి. జాన
కికి వెళ్ళాలి ? వున్నప్పటికీ
తల్లి మండలింపుతో పూరు
కుంటి. ఏదేళ్ళ జాబు
మటుకు అక్కా ! వాళ్ళ
రాధిని చూద్దామా ! ఆ
అమ్మాయికి ‘కి’ ఇచ్చే
రైలు బొమ్మ వుండేమో”
అన్నాడు.

నందు ‘రైలుకాదు !
గుర్రం వుంది !’ అని చూసి
నట్లు అన్నాడు

‘మీ ముఖాలున్నాయి!
నోరు మూసుకుని
కూర్చోండి !’ అసలే
కోపంగావున్న సావిత్రి
పిల్లల్ని గదమాయించింది.

ఆ తర్వాత ఇంచుమించు స్రతి
రోజూ, రాజేశ్వరి ఏదో ఒకవేళ
సావిత్రి ఇంటికి వస్తూనే వుంది.
రోజూ వాళ్ళ ‘రాధి’దేసే అల్లరి,
వాళ్ళాయన ఫారిన్సింది ఏరో
షేన్లో పంపే అటబొమ్మల
గురించి చాలాసేపు కబుర్లు చెప్పేది.
సావిత్రికి రోజురోజుకీ రాజేశ్వరి

అంటే విషగూ కోపం ఎక్కువ
అవుతూనే వున్నాయి. అంత పెద్ద
మేడలో రాజేశ్వరి, మూడేళ్ళరాధా,
సర్వెంట్లూ తప్ప ఇంకెవళ్ళూ
వుండరని విని అక్కర్లపోయింది
సావిత్రి.

‘మీరుకూడా మీ వారితో

ఒకడు స్నేహితుడితో :- ‘మా బావ
గారు సూర్యకిరణాలు మీద
పడగానే నిద్రలేస్తాడు ఎటొచ్చి
అయన మంచం పక్కన కిటికీ వడమటి
వేపున వుంది.’

* * *

మొదటిసారిగా మద్రాసు వెళ్ళిన తెలు
గాయన మాండు
రోడ్డులో ఎల్. ఐ. సి. భవనంచూసి :
‘బాగా ఎత్తుగా వున్నట్టు కనిపించాలని
అంత ఎత్తుగా కట్టా రనుకుంటాను.’

ఎందుకు ఫారిన్ వెళ్ళలేదు ?
అంది సావిత్రి ఒకసారి.

‘ఎల్లా వెళ్ళేది ? పెద్ద జమీ
లాంటి అస్తిసొమ్ములు నావి ! పెద్ద
మేడా ! అదీ ! ఇవన్నీ వదులుకుని
ఎల్లా వెళ్ళటం ? ఇక్కడుండి చూడ
టానికెవరూ లేరు ! మేము వళ్ళీ
వచ్చిచేరేసరికి ఇక్కడ, మొహంజో

దారో, హరప్పాలు మిగులుతాయి! అంది రాజేశ్వరి.

అమెకి అసిమీదున్న కాండ్లకి విస్తుపోయింది సావిత్రి.

రాజేశ్వరివద్ద సావిత్రి పిల్లలు బాగా చనువయ్యారు. సావిత్రి, రాజేశ్వరి వచ్చేసరికి ఇంటిపనులో వున్నా, జానకితో గచ్చకాయలు అడుకుంటూనో, పిల్లలకి కథలూ తమాషాలూ అవీ చెప్పి నవ్విస్తూనో కాలక్షేపం చేసేది. 'మాయాటికి రమ్మని సావిత్రి చాలాసార్లు ఆహ్వానించింది రాజేశ్వరి. కాని సావిత్రి వెళ్ళలేదు. బాబు అప్పడప్పడు రాజేశ్వరిని అడిగేవాడు.

'రాధిని తీసుకురా అత్తా?' అని. రాజేశ్వరి నవ్వేసి-

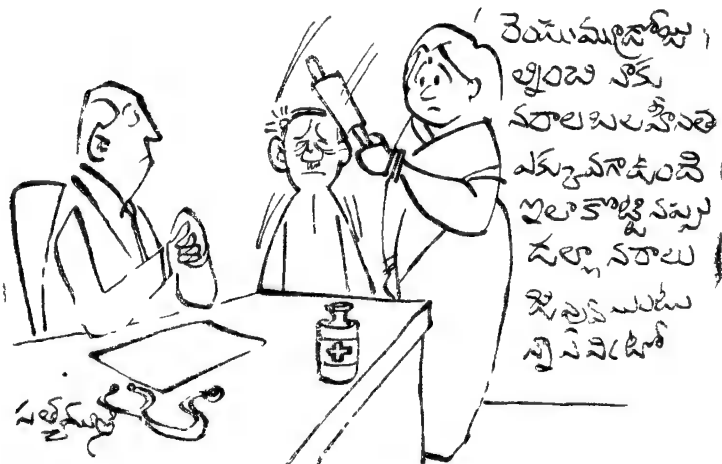
'అబ్బో! మా రాధి మేడ దిగడ. బలంతంగా తీసుకువస్తే ఏడుసూ కూచుంటుంది! దానితో అడుకోవాలని ఉంటే మారే రండి!' అనేది రాజేశ్వరిని పిల్లలు అత్తా, అత్తా అంటూ పిలిచేవారు. రోజూ బిస్కట్లో, పిప్పర మెంట్లో, బత్తాయీలో, జామపళ్ళో పిల్లల కోసం తెచ్చేది రాజేశ్వరి. సావిత్రి పిల్లలకి, రాజేశ్వరి ఒకరోజు రాకపోతే తోచేదికాదు.

'అమ్మా! ఈ రోజు రాజత్ర రాలేదు! వెళ్ళి చూసి రామా!' అనేది పెద్దది, జానకి.

'రాకపోతే మన కొంపేం మునిగి పోలేదులే! అంత వెళ్ళి

చూడాల్సినంత ఉపగ్రహం అమెకేడరాదు. వెధవ దరిద్రగొట్టు పిల్లలు! కుక్కకి రొట్టెముక్కలు పసినట్లు, ఈ వెధవలకి అమహాతల్లి ఇంత మేత పడేయడంతో, తిండికి మొహంవాచి వున్న మేళాం కనుక, ఒక్కరోజు రాకపోతే గింజుకుపోతున్నారు! నేను వారమేసి రోజులు, జ్వరంవచ్చి లాభణాలు చేస్తూ, వీళ్ళ ముఖాన వండి వార్చి పెట్టినా, అమ్మా! ఎట్లా వుండే భయం అని ఒక ముక్క అన్నా అడిగే దానివి కాదు! దారి, పోయే దాని కోసం తహ తహ లాడిపోతున్నారు సావం! మీ రంతా!' అంటూ, చివాట్లు వేసేది సావిత్రి! తన తల్లికి, రాజేశ్వరి అంటే ఎండకు గిట్టదో అర్థమయ్యేది కాదు జానకికి!

ఒకసారి, నాలుగయిదు రోజులు వరసగా రాలేదు రాజేశ్వరి! పిల్లలు తహతహ లాడిపోయేరు ఏమయితే అయ్యిందని, తల్లి వంటగదిలో వుండగా, 'బుచ్చి'ని చీరజోలెలో వదుకోబెట్టి, వీధితలుపుల చేరవేసి, జానకి తమ్ముళ్ళిద్దరినీ తీసుకొని రాజేశ్వరి ఇంటికి వెళ్ళింది. గేటు లోంచి ఇంటికి అరఫరాగు దూరం దాకా, పెద్ద పూలతోట వుంది. మేడ వరండాదాకా కారు వెళ్ళటానికి పీలుగా, సిమెంటు చేయబడి వుంది. జానకికి ఆ పూలతోట చూడగానే బ్రహ్మానంద మయింది. ఎన్నో రంగు రంగుల పూలు, వింత

రెండు ముద్రలు
అంటే నీకు
నరాలకుల సేవలే
ఎక్కువగా ఉంటే
బలకాజ్ఞానము
దల్ల నరాలు
జ్ఞానమును
నివేదిస్తా

మిత వా స న ల తో చిరుగాలు
లకి తలబూపుతూ ముచ్చట గొల్పు
తున్నాయి 'నందూ' దోసెడునిండా
విరిసిన నీలిరంగు 'జి ని యా' ని
కోసేసి,

'ఎంత పేద పువ్వు' అంటూ
పంబరపకిపోయేడు. ఆ పూల తోటని
చూస్తూ చూస్తూ నెమ్మదిగా
వరండా వద్దకి వచ్చింది జానకి.
బాబు, నందూ ఆ పూల తోటలో
తీర్చి దిద్దినట్లున్న సన్నని కాలిదారి
వెంబడి నడుస్తూ, మధ్య మధ్య
పున్న ఫాంటెన్లలోంచి వచ్చే నీటి
ధారలని చూస్తూ, తోట మధ్య కు
వెళ్ళిపోయారు. వరండాలో ఒక
ముసలమ్మ కూర్చుని కునికిపాట్లు
పడుతోంది.

జానకి 'మామ్మా మామ్మా !
రాజేశ్వరమ్మగారున్నారా?' అని

అడిగింది. ముసలమ్మ ఉలిక్కిపడి
కళ్ళు తెరిచింది. ఒక్కసారి అవలింది.
చిటికె వేసి-

'ఎవరమ్మా నువ్వు!' అంది ముస
లమ్మ.

'నేను ఆ చివరి టివాళ్ళ అమ్మాయని! ఆ త్రయ్య గారు లేరా?' అంది జానకి.

'ఉన్నారు, వున్నారు. లోపలికి వెళ్ళు' అంటూ మళ్ళీ ఒక్కసారి ఆకలిచి, చిటికె వేసి జోగటు మొదలెట్టింది. జా.కి బెరుకు బెరుకుగా లోపలికి వెళ్ళింది. హాలులో ఒక నాకరు ఏదో పనిచేస్తున్నాడు.

'ఆ త్రయ్యగారెక్కడున్నారు?' అని అడిగింది.

'ఆ లోపల గదిలో వున్నారు, వెళ్ళు' అన్నాడు.

వికాలమయిన ఆ హాలుకి ఇరు

వైపుగా గడులున్నాయి. అయితే, ఇటు అరూ గడులున్న పొడవైన హాలిది! పైన రంగురంగుల దీపాల పొండ్రియే ప్రేలాడుతుంది! గడులు అన్నిటికీ అందంగా ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన కలెను ప్రేలాడుతున్నాయి. విశాలంగా పొడుగ్గావున్న ఆ హాలులో ఖరీదయిన తివాసీ వరుసబడి వుంది. నౌకరు చూపించిన గదిలోనికి కలెను తొలగించుకుని వెళ్ళింది జానకి. ఎత్తయిన పందిరి పట్టమంచంమీద, వతిగలి పడుకుంది రాజేశ్వరి! దోమతెర పందిరిమీదికి ఎత్తేసి వుంది! ఆ గది కూడా విశాలంగా వుంది. ఒక ప్రక్క స్టాండు వుయ్యాల వుంది. ఇంకో ప్రక్క నిలువెత్తు బీరువా వుంది. దాని నిండుగా, రక రకాల బొమ్మలున్నాయి బీరువా గాజు తలుపుల్లోంచి ఆ బొమ్మలు జానకి కన్నీచి మరిపించాయి. జానకి ఆసక్తిగా ఆ బొమ్మలవైపు చూస్తూ మంచం వద్దకు నడిచి,

“అత్తయ్య గారూ?” అంది మృదువుగా. రాజేశ్వరి కళ్ళు తెరిచింది.

“ఎవరూ నువ్వా!” అంటూ, లేచి మంచంమీద కూర్చుని,

“దా! నువ్వొక్కరి వే వొచ్చావా! అమ్మగారు కూడా వొచ్చారా!” అని అడిగింది

“నేనూ తమ్ముళ్ళూ వొచ్చాం! పడుకున్నారేం అత్తయ్యా!” అంది జానకి.

“తమ్ముళ్ళేరి!” అంది రాజేశ్వరి.

“తోటలోకి పరిగెత్తారు! వదులున్నారే?” అని మళ్ళీ అడిగింది జానకి

“వంటలో బాగాలేదు తలీ! లేపద! ఇల్లంతా చూద్దువుగాని! తమ్ముళ్ళని వెల!” అంటూ నెమ్మదిగా లేచింది రాజేశ్వరి

“మీ రాధెక్కడ అత్తయ్యా!” అంది ఉయ్యాలవైపు చూస్తూను.

“రాధి మేడమీద వుంది” అంటూ హాలులోనికి దారి తీసింది రాజేశ్వరి. బాబు, నందూ తోటంతా తిరిగి తిరిగి చేతికి అందినన్ని పూలూ, వళ్ళూ తెంపుకుని, హాలులోనికి వచ్చారు.

రాజేశ్వరి పిల్లలకి కోవాబిళ్ళలు, చాక్లెట్లూ తెచ్చి ఇచ్చింది. నందూ—

“రాధేది అత్తా?” అన్నాడు.

“మేడమీద నిద్రపోతోంది! పదండి. తోటలో ఆడుకుందురుగాని” అంటూ తోటలోనికి దారి తీసింది రాజేశ్వరి.

“రాధిని చూపించండి అత్తా!” అన్నాడు బాబు.

“అది నిద్రపోతూ వుంటుంది. లేవితే తిక్కపెట్టి పడుస్తుంది. రేపు రండి చూద్దురుగాని” అంది రాజేశ్వరి

చీకటి పడ్డాక బితుకు బితుకు మంటూ వచ్చిన పిల్లలని చూసి మండిపడింది సావిత్రి.

‘ఏం మునిగిపోయిందని అక్కడకు పోయేరు?’ అంటూ పిల్లలని చావబాదింది. నందూ జేబులనిండా వున్న చాక్లెట్లు తల్లికిచ్చి-

‘బుద్ధికి దాచమ్మా’ అన్నాడు.

పిల్లలు ఆమె పెట్టే బిళ్ళలకి, బిన్నట్లకి వాటిపోయి దేవిరిపుగా వాళ్ళింటిచుట్టూ తిరుగుతున్నారని బాధపట్టుకుంది సావిత్రీకి

సావిత్రీ చూసి చూడకా నందూ, బాబూ, రాజేశ్వరి ఇంటికి రాక పోకలు సాగించారు. కానీ వాళ్ళు ఎన్నిసార్లు అడిగినా రాజేశ్వరి ముటుకు ‘రాధ’ని ఆ పిల్లలతో ఆడుకునేందుకు మేడ దిగించేస్తాడు. దానితో ఆ పిల్లలకి ఆమె పెట్టే తినుబండ రాలమిది ఆ పేషుకన, రాధని ఎలాగయినా తను జట్టులోకి లాక్కుని ఆడుకోవాలనే తపన హెచ్చిపోయింది.

ఒకరోజు ప్రొద్దుటే ఆర్భాటంగా వచ్చింది రాజేశ్వరి.

‘వదినా ఏం చేస్తున్నారు!’

అంటూ. రేపన్ బియ్యంలో గెడ్డలు ఏరుతూకూర్చున్న సావిత్రీ -

‘మామూలుపనే! ఏమిటి విశేషం ప్రొద్దుటే వచ్చారు?’ అంది.

‘విశేషమే! రేపు మా రాని పుట్టినరోజు! తప్పక మీరంతా సాయంకాలం పేరంటానికి, రత్తి

విందుకూ, రావాలి! మీ రెప్పుడూ మా ఇంటికి రానేలేదు! పిల్లల్ని తీసుకుని తప్పక రండి!’ అంటూ బంగారు కుంకుమ భరిణలోంచి కుంకుమ తీసి బొట్టు పెట్టింది రాజేశ్వరి చీరంతా జరిపువ్వలతో, పట్టుతొనేసిన చీరకట్టి, దోసెడు వెడల్పు జరితంచువున్న రజక తొడిగింది రాజేశ్వరి! బంగారం ముద్దలా వున్న ఆ చీరమీద, ఆమె గరించిన ఆభరణాలు వెలవెలా జొతున్నాయి! వచ్చగా, బొద్దు, పొద్దుగావున్న రాజేశ్వరి, చెంపకు చారెడేసి కన్నులతో, రాజరాజేశ్వరిదేవి మూర్తిలా వున్నది! ఆ ఆలంకరణతో ఒక దేవప్రతిమ ససేసాంగా తన కన్నులముందు నిల్చి నట్లు భావన వచ్చింది సావిత్రీకి! ఆ భాగ్యదేవతని మోడగా న సావిత్రీకి ఇన్ని రోజులుగా పేరుకుంటున, ఈర్ష్యాద్వేషాలు మంచులా కరిగి పోయాయి! తొలిసారిగా రాజేశ్వరిలో ఒక విధమైన దైవత్వాన్ని చూడ గలిగిన సావిత్రీ మనస్సు.

ఒక ఇల్లాలు పేరంటానికి వెళ్ళింది. నలుగురైదుగురి కంటే పేరంటాళ్ళు రాలేదు అవిడ మొహం చిట్టించి పక్కావికతో అన్నది ‘ఇంత తక్కువ మంది వస్తారని తెలిస్తే ఈ కొత్త పట్టుచీరకట్టుకుని వచ్చేదాన్నే కాను’

రాజేశ్వరిపట్ల భక్తి భావంతో నిండి పోయింది.

“కూర్చోండి!” అంటూ అక్కడున్న పీట వాల్చింది సావిత్రి.

“కూర్చును! ఇంకా బోలెడు మందిని పిల్చుకురావాలి! ముందు మీ ఇంటికే వచ్చాను. మీరు మటుకు తప్పక రావాలి” అంటూ వెళ్ళి పోయింది కళ్లు చీకట్లు కమ్మాయి సావిత్రికి. ఇంతసేపూ ఒక అపూర్వమైన సౌందర్య దృశ్యం ఆమె కళ్ళని ఆకట్టుకుంది ఆ దృశ్యం ఆదృశ్యమవగానే ఆ వెలుగు మాయమై ఆ కళ్ళు చీకటిని చూడలేక పోయాయి. గట్టిగా కళ్ళు మూసుకుంది సావిత్రి.

మర్నాడు ప్రొద్దుటినించీ పిల్లల వాదాడి ఇంతా అంతా కాదు. జానకి బట్టలన్ను తెచ్చి మాసిపోయిన పాపడా, జాకెట్టు పుతికి అరేసుకుంది.

సావిత్రి భర్తని అడిగి రెండు రూపాయలు తీసుకుంది — చిటికెరాధకి ఏదన్నా బహుమతి కొనాలని! రెండు రూపాయలకి ఏమి వస్తాయో అని ఆలోచించింది చిన్న గొమ్మ కొంది మన్న, గొన్నకి సరిపడ గుడ్డ కొందామన్న, రెండు రూపాయలకి మంచి రికవిరావు! పైగా మూడెళ్ళు నిండబోతున్న రాధ ఎంత వుంటుందో తామెవ్వరూ చూడలేదు! మాటిమాటికీ తమ పిల్లలకి బోలెడు తినుబండారాలూ, అట సామాన్లూ

తెచ్చి ఇచ్చే రాజేశ్వరి ఏకైక పుత్రికకి ఏదో మంచి బహుమతి ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? భోజనాలయినాక పిల్లలని ఇంట్లో వుండమని చెప్పి తను ఎదురింటికి వెళ్ళింది సావిత్రి.

ఎదురింటి “వెంకటమ్మ”తో ఈ మధ్యే, వీధి కుళాయివద్ద పరిచయమయిందిసావిత్రికి. వెంకటమ్మదికూడా సావిత్రిలానే, మధ్యరకం సంసారం! ఒకళ్ళ ఈతిబాధలు ఇంకొకళ్ళకి బాగా తెలియటంతో, కొద్దికాలం లోనే ఆప్త మిత్రురాలైపోయారు! వెంకటమ్మది ఆఫూరే స్వంతవూరు కావటంతో ఆ పూళ్ళోపున్న వాళ్ళ గుట్టుమట్టలన్నీ బాగా తెలుసును ఆమెకి!

“రాజేశ్వరిగారు పేరంటానికి విలిచారు అక్కయ్యా! నా వద్ద రెండు రూపాయలున్నాయి! ఏం కొంటే బాగుంటుందంటావు? మా జానకమ్మో యాపిలుపండు కొని ఇద్దామంది! అక్క పండుకొని ఇస్తే బాగుంటుందా? కనీసం అరదజను పళ్ళేనా కొనాలి! అయినా ఆ పాపకి యాపిలుపళ్ళకేం తక్కువా? రోజుకి బోలెడు పళ్ళకొంటారు వాళ్ళమ్మో” అంది సావిత్రి. వెంకటమ్మ బోకబోక నవ్వింది సావిత్రి తెల్లబోయింది. చిన్నబుచ్చుకుని —

“అట సామాను కొందామన్నా ఆ రాధకి బీరువాలతో పునా,యట అటసామాను. అవి కూడా బోలెడు ఖరీదలు. ముప్పై రెండు రూపాయ

అకేం అట సామాను వస్తాయి !
అసలే కరువు మండిపోతుంటేనూ ?
అంది సావిత్రీ.

“పిచ్చిపిల్లా !” అంది వెంకటమ్మ.

“ఆ రాజేశ్వరి సావకి మన మేమీ
బహుమతులు ఇవ్వక్కర్లేదు” అంది
వెంకటమ్మ.

“బాగుంటుందా అక్కయ్యా !”
అంది సావిత్రీ.

“అసలు రాజేశ్వరికి కూతురుంటే
గదా ! మనం బహుమతులు ఈయ
టానికి !” అంది వెంకటమ్మ.

“కూతురేలేదా ?” అంది అశ్వ
ర్యంగా సావిత్రీ

“హం ! రాజేశ్వరి తల్లితండ్రు
లకి ఒక్కతే కూతురు ! ఆ అన్న
అంతా, రాజేశ్వరి పుట్టింటి వాళ్ళదే !
చిన్నప్పుడే పెదఇంటి పిల్లవాణ్ణి
తెచ్చి రాజేశ్వరినిచ్చి పెళ్ళిచేసి,
అతనికి చదువు సంధ్యా చెప్పిం
చారు ! అతను చదువులో అన్న
క్లాసు లోనూ ఫస్టుగా ప్యాస
య్యాడు ! పారిస్ ఛాన్స్ వచ్చింది.
రాజేశ్వరి తల్లితండ్రులు చొద్దన్నా
వినకుండా వెళ్ళిపోయాడు ! ఈలోగా
రాజేశ్వరి తల్లితండ్రులు పోయేరు !
రాజేశ్వరి భర్త ఫారిన్ వెళ్ళేసరికి,
రాజేశ్వరి యెనిమిది నెలల
గర్భవతిగా వున్నది ! భర్తని దూర
దేశానికి వెళ్ళవద్దని యెంత
బ్రతిమిలాడినా వినకుండా అతను
వెళ్ళిపోవటంతో ఏకాకిగా మిగిలి
పోయిన రాజేశ్వరి బెంగపెట్టుకుని
జబ్బు వడింది. ఆ జబ్బులోనే రాజే

శ్వరికి పురుడయ్యాది. సిరసింది పుట్టిన
పిల్ల దక్కలేదు. దూరదేశాల్లో వున్న
భర్త క్రమంగా ఆ దేశమే నచ్చి
పోవటంతో అక్కడి ‘శ్రీ’ని ఎవనో
నివాహమాడి అక్కడనే సిరపడి
పోయాడు. దానితో రాజేశ్వరికి
మతి చలించిపోయింది. అతను రాజే
శ్వరిని కూడా మరో నివాహం చేసు
కోమని వ్రాశాడుట ! అయినా,
రాజేశ్వరి మరో నివాహం మాట
తలపెట్టలేదు” విచారంగా అంది
వెంకటమ్మ.

“అయితే ఇప్పుడీ పేరంటం
ఎందుకు చేస్తోంది ? ఇదిజరిగి ఎన్ని
రోజులయింది ?” అంది సావిత్రీ.

“పది పదిహేనేళ్ళు కావస్తోంది !
అప్పుడప్పుడు ఇలా ఆమెకి తోచక,
పేరంటం చేస్తూవుంటుంది ! ఎన్ని
రోజులు గడిచినా తన కూతురికి
నాడేళ్ళు నిండి, నాలుగో ఏడు
వస్తుందనే చెబుతుంది ! అదొక మాన
సిక వ్యాధి ! పాపం !” అంది
వెంకటమ్మ.

“పేరంటంలో ఏ పిల్లని కూడా
బెట్టుంది !” అంది సావిత్రీ
విజ్ఞాపగా.

“ఆమె దగ్గర పెద్దరబ్బరుబొల్లు
వుంది ! దానిని కుర్చీలో కూర్చో
బెళ్ళి హారతిస్తుంది ! ఆ బొమ్మనే
రాధి, రాధి — అని పిలుస్తుంది.
పేరంటానికి వచ్చిన వాళ్ళు తెలిసిన
వాళ్ళుగాతే పాపం ఆమె స్థితికి
జాలిపడతారు ! కొత్తవాళ్ళు
తెలియక విసుబోతారు !” అంది
వెంకటమ్మ.

‘సోనీ ఎవరినన్నా పెంచుకో కూడదా?’ అంది సావిత్రి.

‘అ సలహా ఎవరన్నా చెప్పారంటే, ఆమెకి కోపం వస్తుంది! నేనేమన్నా గొడ్రాలునా పెంచుకోవటానికి! అంటూ దుమ్మెత్తి పోస్తుంది! వాళ్ళ ముఖం ఇంక చూడనైనా చూడమి!’ అంది వెంకటమ్మ!

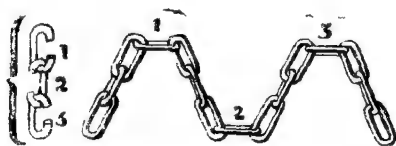
‘పాపం! అదొక నీచ్చి! ఆమెకి! అనుకొంటూ ఇంటికి వచ్చింది సావిత్రి. రాబేత్వరిపట్ల ఇరవై

నాలుగు గంటలక్రితం కలిసిన భక్తి భావంతోపాటూ, జాలీ సానుభూతి కూడా కలిగాయి సావిత్రికి!

‘రాధికి ఏం కొన్నావే అమ్మా!’ అని అడిగిన పెద్దపిల్ల జానకి ప్రశ్నకి సావిత్రి ఏం మాట్లాడలేదు.

పిల్లలుమటుకు ‘రాధి’ని చూడాలనే ఉత్సాహంతో ఉరకలు వేస్తూ, రాబేత్వరి ఇంటివైపు వరుగులు తీశారు!

గొలుసు లెక్కకు జవాబు

90 పైసలు. ఇంతకంటే తక్కువ ఖర్చుతో పెద్ద గొలుసు తయారు కాదు. అయిదు చిన్న గొలుసులలోను మొదటిదాన్ని తీసుకొని, దాని లోని మూడు లింకులను విడదీయించండి అక్కడికి 30 పైసలయింది.

అలా విడదీసిన లింకులతో మిగతానాలుగు గొలుసులను ఒక్కొక్క లింకుతో రెండేసిగొలుసుల సొప్పన-కలిపి అతికించండి. అంటే మూడు సార్లు అతకాలి. మూడు ఇరవైలు 60 పైసలు ఇందాకటి 30 తో కలిపి మొత్తం 90 పైసలు.

కిశోర స్వయం

(గత సంచిక తరువాయి)

మీ తలిదండ్రులు, తోబుట్టువులు ఎవరూ రాలేదేమి అని అడిగాడు రాఘవరావు. 'వాళ్ళెందుకు లెండి' అన్నాడు చూడవచ్చిన పెళ్ళికొడుకు. అతని పేరు ప్రహదతు. ఆ అబ్బాయి తో వాసు మాట్లాడుతూ కూర్చున్నాడు. వసంత తనే ప్రింటు చేసుకున్న 'బాజీక్' డిజైన్ చీర కట్టుకుంది. ముత్యాలు, పగడాలు కలిసిన కిమ్మలు, గాజులు, నెక్లెస్ పెట్టుకుంది. పగవాళ్ళు మాట్లాడు

విజయలక్ష్మి
రామకృష్ణన్.

(ఉన్నవ విజయలక్ష్మి)

కుంటుండగా జానకి వసంతను వెంటపెట్టుకు వచ్చి కూర్చుంది.

'ఈమె మా అన్నగారమ్మాయి వసంతలక్ష్మి. ఈయేదే బి. ఏ. పూర్తిచేసింది. మద్రాసులో స్టెల్లా మేనేజ్ లో చదివింది అని ప్రహదకు వసంతను పంచయం చేసింది జానకి. పగ్గరాడు, వసంత ఒకరి నొకరు క్షణం చూసుకున్నారు.

'ఎంత అందంగా వున్నాడు' అనుకుంది వసంత మరో ఐదు నిమిషాలకు అనంత ఫలహారాలు, టీ పట్టించుకు వచ్చింది వంటు మనిషితో. అందరి ముందర ప్లేట్లు పెట్టింది. 'టీ మా అక్క బాగా కలుపుతుంది' అంటూ తెటిల్ వసంత ముందుకు జరిపింది. వసంత కప్పుల్లో టీ కలిపింది ఎవరికి ముందు ఇవ్వాలో తెలియక మెదలకుండా వుండిపోయింది. అది గ్రహించిన వాసు తనే అందరికీ కప్పులుంది

చాడు. ప్రసాదు అడవాళ్ళవరితోటి మాట్లాడలేదు. రాఘవరావు, నారాయణరావు అడిగిన ప్రశ్నలకు క్లుప్తంగా జవాబులు చెప్తూ వాసుతోనే నవ్వుతూ హుషారుగా మాట్లాడాడు అంతసేపు. టీత్రాగిన పదినిమిషాలకు వెళ్తానంటూ లేచాడు. వచ్చిన టాక్సీలోనే వెళ్ళిపోయాడు.

తెల్లగా, దృఢంగా, ఎత్తుగా వున్నాడు. పొట్టిగా కత్తిరించిన జుట్టు, తేనెలూరేచిన్న కళ్ళు, పెద్ద చెవులు, చెక్కినట్లున్న ముక్కు, ఎప్పుడూ నవ్వుతున్నట్లు కనిపించే పెంపులు, గర్వంగా కాస్తంత ముడుకు వచ్చిన గడ్డం - గ్రీకు శిల్పంలాగా వున్నాడు ప్రసాదు.

అతడు వెళ్ళిపోయాక 'చూడ్డానికి దొరలాగా వున్నాడు. తల్లి, తండ్రి, తోడు అందరు వున్నారు వసంత పూజమంచి.' అన్నది జానకి. 'ఏ తీక్కైనా వుట్టి ఉద్యోగం వదిలేసినా గింజుకు లోటులేకుండా కాస్తంత ముగాణి వుంది. అందుకే నాకు నచ్చిందీ సంబంధం' అన్నాడు రాఘవరావు. 'బాగా తెలివైన వాడులా కనిపించాడు' అన్నాడు

నారాయణరావు. 'చాల స్మార్ట్ అండ్ పాలిష్డ్' అన్నాడు వాసు. 'ఎంతోబాగున్నాడుకదూ ఆత్మయ్యా' అన్నది అనంత ఏమీ మాట్లాడనిది వసంత ఒక్కతే. ఆ మర్నాడు రాఘవరావు వెళ్ళిపోయాడు. వసంతబందరులోనే వుండిపోయింది.

ఇంట్లో ఎప్పుడు వసంత ఎదురయినా వాసుకు ప్రసాదు గుర్తు వచ్చేవాడు ఒక వార మయ్యాక సంబంధ తీసుకువచ్చిన మధ్యవర్తి వచ్చాడు 'పిల్ల నచ్చిందట, అయితే ముప్పయి వేలు మరీ తక్కువ అంటున్నాడు పెళ్ళి కొడుకు తండ్రి' అన్నాడు. అందరు నిరాంతపోయారు తెముల్పుకుని 'అ అబ్బాయి యేమన్నాడు' అనడిగాడు వాసు 'అబ్బాయిదేముంది లెండి పిల్ల బాగానే వుండన్నాడట. కాక పోతే స్టూలిష్ గా వుంది, నాకు వచ్చే బీటంలో సరే ఆమె మేకప్ ఖర్చుకే సరిపోతుందేమో' అన్నాడట 'హరి అప్పా చ్యూడా' అన్నాడు నారాయణ రావు. 'అప్రాచ్యురైజే అట్లా అని వుండదు వీడు పూర్తిగా ప్రాచ్యుడు లాగున్నాడు' అన్నాడు వాసు

'సరే - యింకేదైనా చూడండి - ఇహ ఇవి కుదరదులెండి' అన్నాడు నారాయణరావు మధ్యవర్తితో. 'మనిషిని చూసి మోసపోవడం అంటారు, ఇదే కాబోలు ! ఇంతకీ అన్నీ మనం అనుకున్నట్లు జరగవు.

సిరియల్

అన్నయ్య వునూడు మంటూరు అంది
జానకి.

అక్కను చేసుకుంటూ డను
కున్న ఆ అందగాడు తనకేమీ
కావోడనుకుంటే దిగులయింది

నంతకు. దిగులుగా అక్కవంక
చూసింది. వసుంత ముఖం పాలి
పోయింది. సంబంధం తప్పినందుకు
ఆమె బాధ పడలేదు. కన్నీటి మరీ
కాస్త అడిగినందుకు అసహ్య పడ
లేదు. తన సొందర్యాన్ని అవమా
నించినట్లు భావించలేదు. కానీ తన
మేకప్ గురించి అందరితోటీ అన్న
ప్రసాదు అల్పబుద్ధి ఆమెను
బాధించింది. తనకేమీ విచారంగా
అలంకరించుకోలేదని ఆమెకు

తెలుసు. సింపుల్ గా నైనా అధునాత
నంగా కనబడడం ఆమె కిష్టం. 'దానికి
ఇంత రాద్ధాంతమా' అనుకుంది.

'పోనీలేదురూ, పాత చింతకాయ.
కోసం బెంగపడడం దేనికి' అన్నది
అనంత. అందరూ నవ్వారు. వాతా
వరణం తేలికయింది. మధ్యవర్తి
వెళ్ళిపోయాడు. మళ్ళీ వారం
తీరబ్బందా రాఘవభావు యింకో
సంబంధం పట్టుకొచ్చాడు. పెళ్ళి
కొడుకు డాక్టరు అఖరు సంవత్సరం

చదువుతున్నాడట. తండ్రికి బాపట్లలో కలవ వ్యాపారమట. ఈసారి తలుపుల తెరలు మార్చలేదు. ఇల్లు బూజు దులవలేదు. పెళ్ళి కొడుకు తల్లి తండ్రికూడా వచ్చారు. స్టేషన్ కు కాదు తీసుకు వెళ్ళాడు రాఘవరావు రాగానే వాళ్ళను మొడట చూచింది అనంత పెళ్ళి కొడుకును చూడగానే పాక్ వచ్చి నట్లయింది అనంతకు. మట్టుకుంటే తంటకునే నలుపు !

'భగవంతుడా, ఇతడా నాకు బావ కాబోతాడు ? వదు, అక్కకు పెళ్ళి కాకపోతే ఫరవాలేదు' అనుకుంది. టీ, ఫలహారాలు వంటమనిషితోనే పంపింది. అక్క తకు వెళ్ళబుద్ధి కాలేదు. తన గదిలోనే వుండిపోయింది. తలాతోకా లేని సంభాషణ తర్వాత వచ్చిన వాళ్ళు వెళ్ళారు. ఎవరికి అసక్తి లేకుండా వుంది అక్క రాఘవరావుకు తప్ప. వాసుకు ఒళ్ళంతా మండిగా వుంది. వసంత ప్రక్కన ఆ పెళ్ళి కొడుకును పూసించుకో లేక పోతున్నాడు నిశ్శబ్దాన్ని భరించలేక అనంత 'ఛీ, అట్లావున్నాడేమిటి బాబూ, నాకు నచ్చలేదు' అన్నది.

అంతా తెలబో చూచారు. రాఘవరావు 'గచ్చాలిసింది నీకు కాదుగా ! అందగా వున్నవాడు ఎంత సంస్కారవంతుడో చూశాంగా' అన్నాడు.

వసంత 'నాకు అభ్యంతరంలేదు' అన్నది.

విడుగు వడ్డెట్లయింది అనంతకు. అందరూ వసంత కంక చూశారు. వసంత ముఖం భావరహితంగా వుంది. నారాయణరావు నిట్టూర్చాడు మూడవ నాటికి కబురు తీసుకు వచ్చిన షధ్యవర్తి మాటలు విని అందరికన్నా రాఘవరావు రుద్రుడయ్యాడు అ అబ్బాయి పరీక్ష ప్యాసయ్యాక ఉద్యోగం చెయ్యడట. బాపట్లలోనే ప్రెక్టీసు పెట్టుకుంటాడట అందుకు కనీసం అరవై డెబై వేల యి నా కావలసి వస్తుందట. అమ్మాయి తల్లి లేని పెంకం, అందులో మద్రాసులో హాస్టల్లోవుండి పెరిగిన అమ్మాయి. అందుచేత పెళ్ళి కొడుక్కు, అతని తల్లికి అంతగా యిష్టం దట. అయినా అరవై వేలయితే 'అబ్బాయికి నేను నచ్చచెప్తాను' అన్నాడట పెళ్ళి కొడుకు తండ్రి. 'అబ్బాయి, వెధవలు' అని మండిపడ్డాడు రాఘవరావు. నారాయణరావు ఏమీ మాట్లాడకుండా తన గదిలోకి వెళ్ళి పోయాడు.

నిజానికి ఆ రోజు వసంత తన కథ్యంతరం లేదని చెప్పినపుడు బాధ పడినంతగా ఇవాళ సరిబంధం వెనక్కి పోయినందుకు ఎవరూ బాధ పడలేదు ఏ భావమూ లేకుండా జూనకి 'దిగులు పడకండి అన్యాయ, ఇంతకీ కళ్యాణ ఘడియ రావాలి' అన్నది. సంబంధం కాకుండా పోయినందుకు మనస్ఫూర్తిగా

‘అనందించింది అనంత. ఈ సంబంధం కూడా తప్పిందనుకున్న తర్వాత వసంతను చూసినప్పుడల్లా వానుకు జూలాంటి భావమేదో ముందుకు వచ్చేది !

రాత్రి అందరూ భోంచేస్తుండగా నారాయణరావు ‘ఇప్పటికీ యిహా ఏమీ తలపెట్టుకుండా వసంతను యం. ఏ కు పంపించు రాఘవా! రెండేళ్ళయ్యాక మళ్ళీ మానుకోవచ్చు’ అన్నాడు. ‘చాల్లేవయ్యా చెప్తున్నావు! చదివిన చదవుకు ఓ మొగుడు దొరికితే చాలు. ఇంకా చదివిస్తే తర్వాత దివిటీలేసి వెదికినా ఎవడూ దొరకడు’ అన్నాడు. వసంత వల్లె విడిచి వెళ్లింది. అనంత ఆయోమయంగా చూసింది. వాను తల్లి వంక చూశాడు. జానకి నొచ్చుకుంటూ ‘అయినా భోజనాల దగ్గరే వస్తాయి అన్ని కబురూనూ, ఎప్పుడేదీ మాట్లాడాలో తెలియకపోతే ఎట్లా చేస్తే’ అని భర్తను విసుక్కుంది. తను లేచి వెళ్ళలేక, పల్లెం ముందు కూర్చోనూ లేక అవిస్థ వడింది.

ఎట్లాగో అయిందనిపించి అందరూ లేచారు కుర్చీల్లోంచి. జానకి గదిలోకి వెళ్ళి ‘వసంతా కాస్త వేడిగా పాలైనా త్రాగమ్మా’ అంటూ లేపింది, బోర్లపడుకున్న వసంత వీపుమీద తడుతూ, వసంత విడవడంలేదు ముఖమంతా కెంపు వారింది ‘అత్తయ్యా, నాన్నకు చెప్పండి. నేనుతిప్పినా, ప్యాసయినా

యింక చదవను నేను కూడా కొన్నాళ్ళు యిక్కడే వుంటా నత్తయ్యా - వీణ నేర్చుకుంటాను’ అన్నది జానక్కి ఏమి అర్థంకాలేదు. ఉన్నట్లుండి వీణమీద మనసెందు కయిందో ఆమెకు అర్థం కాలేదు. ‘ఇంద, ఈ పాలు త్రాగుముందూ, అట్లాగే వుండు, వీణ నేర్చుకో, నీ కెట్లా ఇష్టమో అట్లాగే చెయ్యి’ అన్నది జానకి ఆ మరునాటి నుంచి అనంతకు సంగీతం చెప్పే మాష్టారి దగ్గరే వసంత కూడా వీణ నేర్చుకోడం మొదలు పెట్టింది.

అంతలోఓజబ్బువచ్చాయి. వాను రెండుకోర్సుల్లోనూ ప్యాసయ్యాడు. వసంత కూడా ప్యాసయింది. ఆమెకు ఫ్రెంచ్ లో కాసు కూడా వచ్చింది! వాను మళ్ళీ బెనారస్ వెళ్ళిపోయాడు. అనంత కాలేజి కూడా తెరిచారు. అనంత కాలేజికి నాలుగు రోజులు కారులోనూ, నాలుగు రోజులు రికాలోనూ వెళ్ళుది. ‘నెలకు నాలుగుసార్లు వర్క్ పాపు కెక్కుడి మనకాడు. అమ్మేని క్రొత్తది కొను మూసుయ్యా’ అంది అనంత. ‘ఇవాళ కారు మార్చమంటావు, రేపు ఇలు మారుద్దాం అంటావు. నీకేం తెలుసు’ అన్నాడు నారాయణరావు. ‘ఇలు మార్చబ్బలేదు కాని, డాబామీద ఓ గది వేయించండి. వాను నాలుగేళ్ళ బట్టి అడుగుతూంటే వినిపించుకోరు మీరు’ అన్నది జానకి.

‘చూడు జానకి, వాడు పైన

గది ఎందుకు కావాలంటున్నాడో నాకు తెలుసు. అందుకే నేను అశ్రద్ధ చేసేది. 'అదేమిటి' అన్నది జానకి 'వాడికి ఈ పయనులో కోరుకునే స్వేచ్ఛకు ఒక హద్దు వుండదు. ఇంట్లో వుంటే సిగరెట్లు త్రాగడానికి అడ్డు. స్నేహితులతో చీట్లాడానికి, అంకులు, చెనకులు ప్రేలడానికి, బెత్త పుస్తకాలు చదవడానికి అడ్డు. పెన గది వుంటే నెమ్మదిగా స్నేహితులు పోగవుతారు. మనం చూస్తామేమోననే, భయం అగుతుంది. వాళ్ళిష్టం వచ్చినట్లు వుండవచ్చు. ఇంట్లో ఆడపిల్లలు వున్నారు. వాడి స్నేహితులంటూ రోజూ ఓదిమంది కుట్లాళ్ళు మనింటికి రావడం, పోవడం నా కిష్టంలేదు' అన్నాడు. జానకి కొడుకు మీద ప్రేమ పొంగి పోయింది. 'మన బంగారం మంచి దయితే ఎటువంటి భయమూ అక్కర్లేదు వాను గురించి మీ కేమి తెలుసు? వాడు మీకన్నా నియమవంతుడు. వాడు మీలాగా తెుపరెన్ను సొసైటీ మెంబరు కాక పోవచ్చు గాని మీ మీద పంతాని కైనా వాడు సిగరెట్లు తాగకుండా వుంటాడు. మీరు మీ నమ్మకాలు, సిద్ధాంతాల గురించి పదిమందికి చెప్పుకుంటారు, వాడు తన గురించి ఎప్పుడూ మాట్లాడడు' అంది ఉద్రేకంగా. నారాయణరావు భార్య పెంచుకున్న మాతృ గర్వాన్ని మొదటిసారి తెలుసుకున్నాడు.

భార్య కొడుకును తనతో పోల్చి చెప్పడం ఆయనకు నచ్చలేదు. ఎవరిదారినవాళ్ళు గదుల్లోకి వెళ్లారు.

ఉన్నట్టుండి ఒకరోజు రాఘవ రావు వచ్చాడు. 'మళ్ళీ ఏమన్నా చూశారా అన్నయ్యా' అనడిగింది జానకి వసంత సంబంధాల గురించి. 'అ ఒకటో రెండో వచ్చాయి కాని నాకు నచ్చలేదు. అసలు నే నిప్పుడు వచ్చింది ఆ పని మీదనే. నీతో మాట్లాడదామనే వచ్చాను' అన్నాడు. 'నాతోనా, అదేమిటన్నయ్యా' అన్నది జానకి. 'మీ మేనల్లుడు కృష్ణమోహన్ కు మేనరికం చేసుకుంటే సరే, లేక పోతే ఎంత సంగతి కదిలించి రావాలి!' అన్నాడు జానకి ఏమీ తోచలేదు 'ఔను, మా వదిసకు అన్న హతుళ్ళు వున్నారు ముగ్గురు. మద్రాసుకో చదువు కుంటున్నారు. పెద్దది ఇండిర మన వసంత క్లాసు మేటు కూడాను, మేనరికం వదులుకుంటా రన్నకోను' అన్నది.

'ఈ రోజుల్లో మేనరికాలు అందరూ చేసుకోవడం లేదమ్మాయ్. చేసుకుంటే సరే, లేకపోతే మన మొక మాట వాళ్ళ చెబినేసి వుంటే మంచిది' అన్నాడు రాఘవరావు. జానకి సందేహంగా 'ముందు వసంత నడుగుదాం, అదేమో బి. య్. ప్యాసయింది. మోహన్ రెండు సార్లు బి. య్. కు వెళ్ళి తప్పాడు. ఈ మధ్య ఏమైనా ప్యాసయ్యాడేమో తెలియదు.

సినిమాహాలు చూసుకోడం తప్ప
చదువు ధ్యాస ఎక్కువలేదు వాడికి.
ఇంకా పై చదువులకు వెళ్ళడు.
అంది.

‘పై చదువు చదవకపోతే
సీమీకొరత కాదులే. కుటుంబం
మీకు కలిసింది. తెలిసినవాళ్ళు.
కుటుంబాదు బాగుంటాను. బుగ్గి
మంటుడు. సినిమాహాలు మీది
బాగానే గడించారు నా తల్లి నుఖ
పడుతుంది. డిగ్రీ మీద డిగ్రీ
లున్నవాళ్ళు ఉదరిస్తారా? వాళ్ళ
సంస్కారం చవిచూశాంగా? అన్నాడు
రాఘవరావు ‘మీ రేమంటారు?’
అంది అంతవరకూ మౌనంగా
కూర్చున్న భర్తతో. ‘మీ యిష్టం,
నాదేముంది నమ్మకంవుంటే -’
అన్నాడు నారాయణరావు. జూనెక్కి
ఏమి చెయ్యాలో తోచలేదు. వెళ్తే
పని అవుతుందన్న ధైర్యం లేదు.
వెళ్ళకుండా ఎట్లా తప్పించు
కోవాలో తెలియలేదు. ‘అడగలే
దన్నమాట నా నెతిర వేసుకోడం
దేనికి?’ అనుకుని గుంటూరు
బయలుదేరింది

ఏదో పనిమీద ఆ గదిలోకి
వచ్చిన అంత తండ్రి మాటలునిని
ప్రచించి పోయింది. ‘ఏం కావాలి
అనంతా? అన్నది జానకి. తేరుకుని
‘అబ్బే ఏమీలేదు’ అంటూ తన గది
లోకి వెళ్లి తన పక్కమీద అడ్డంగా
పడింది. వసంత ‘ఏమిటట్లా
వున్నావు’ అని చెల్లెల్ని అడిగింది.
‘ఏమిటో నొప్పిగా వుంది’ అంది
అనంత ఏమి తోచక. ‘ఏమి నొప్పి’
అనడిగింది వసంత కంగారుగా.

‘కడుపులో నొప్పిగా వుందక్కా.

నువ్వు కొంచెం బైట కెళ్ళావా?’
అంది అనంత. ‘నెల నెలా వస్తుం
దేమిటి నొప్పి? మందెందుకు తీసు
కోవు కొంచెం వేడిగా హార్నిక్స్
తీసుకురానా’ అని వసంత బైటకు
వెళ్లి గది తలుపు మూసింది. అనంత
త్వరగా లేచి తలుపు గడియ పెట్టి
వచ్చి మళ్ళీ పక్కమీద పడింది.
దిండలో ముఖం పెట్టుకుని బిగ్గరగా
వీడ్చింది.

‘ఎందుకిట్లా అవుతున్నది?
మోహన్ ను అక్కను చేసుకోమని
అడుగుతారా? నాకు మోహన్.
నచ్చాడు. నాకు కావాలి మోహన్.
నేను వెళ్ళి చెప్పనా? ఎవరికి?
నాన్నతోనా, మామయ్యతోనా?
మామయ్య ఏమంటారో, మామయ్యకు
‘మోహన్ అంటే ఆశలు పడదు.
మోహన్ అక్కను చేసుకుంటే
అక్కతో కూడా నేను మామూలుగా
వుండలేను మోహన్! ఎందు
కోయి, నువ్వంత అందంగా
వుంటావు? నా మనస్సును ఎందుకు
కొల్గొట్టావు? నీకు నన్ను చూచి
ఏమనిపించిందో తెలియదు. నేనెవ
రితో చెప్పకోను? మా కాలేజీలో
ఎంతమంది అబ్బాయిలు లేరు?
ఎంతమంది నాకు ప్రేమలేఖలు
ప్రాయ లేదు? ఎప్పుడైనా నా
హృదయం స్పందించిందా? నిన్ను
చూడగానే వాకెందుకంత ఉన్మత్త
త ఆవేశించాలి? ఎందుకంత
పరవశించిపోయాను? పదిమందిలో
నిన్ను పది నిమిషాలు తనివిధీరా
చూడలేక పోయినందుకు ఎంతగా
చింతిల్లాను? నీ చెయ్యి

పట్టుకుని ఎవరూ లేని ఏకాంతం లోకి బిరబిరా ఈడ్చుకుపోయి నిలబెట్టి అటే, అటే చూడాలని పించిందే నాకు - ప్రేమంటే యిది కాదా? నేను నిన్ను ప్రేమించ లేదా? ఏమి పట్టకట్టు ను వువ్వు వున్నావు. ఇప్పుడేమో అక్కను యిస్తారట నీకు! భూమి బ్రద్దలై నన్ను యముడుక్కుకుని నా అవ మానం పంచుకోదేం?

తనుచదివిన నవలల్లోని పాత్రలన్నీ ప్రాణం పోసుకుని ఆమె ఎదుట నిలిచాయి. 'మిమ్ములను తెలుసుకునైనా బుద్ధి తెచ్చుకున్నానుకాదు! తెలిసి తెలిసి బురదలోకి దిగాను. నేను కూడా కళ్ళనీళ్ళు నింపుకుని మీ సరసన నిలబడ్డంకంటే చెయ్యగల్గింది ఏముంది?' అనుకుంది. వారాత్తుగా మోహిని గుర్తుకు వచ్చింది అనంతకు.

'ఇంకొక విచ్చిది మోహిని. వాసును ప్రేమించింది. ఫలిస్తుందా ఆమె ప్రేమయినా? మోహినిమీద అంతటేని జాలి పొగింది అనంతకు. 'మోహిని - నువ్వయినా సుఖంగా వుండాలి! నువ్వంటే నా కెంత యిష్టమో తెలుసా నీకు?' అనుకుంది. వెంటనే వాసుకు ఉత్తరం వ్రాసింది. 'అక్కను మోహన్ కు అడుగుతారట! నాన్న వచ్చారు. ఉత్తయ్యను గుంటూరు పంపిస్తున్నారు అడగటానికి. పనిలో పని నీకు మోహినికి కూడా స్థిరం చేస్తారను

కుంటాను. నీ కిష్టమేననుకుంటా!'' అని వ్రాసింది. ఇంట్లో ఎవరూ ఆవుద్దేశం ప్రకటించకపోయినా ఓ అబద్ధం జోడించి వ్రాసింది.

ఉత్తరం ముగించి చివర పియస్. అనిపెట్టి 'నీ రోహిణికి నెలలు నిండాయని రంగన్న అంటున్నాడు' అని వ్రాసింది. రోహిణి వాసు పెంపుడు అవు రోహిణి తల్లి లక్ష్మి జానకి పుట్టింటి నించి అరణంగా తెచ్చుకున్న అవు. లక్ష్మి పాలు త్రాగే పెరిగాడు వాసు. లక్ష్మికి మొదట నాలుగు దూడలూ కోడెలే! స్వంత వ్యవసాయం లేకపోవడాన అన్ని కోడెలను అమ్మివేశారు. కడమాలి యీత పెయ్యదూడ. ఈన లేక చచ్చి పోయింది లక్ష్మి. అదూడకు అవుపాలు కొని పోసి పెంచింది జానకి వాసుకు అదూడంటే ప్రాణం. తనకిచ్చిన బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లు, అరటిపళ్ళు దానికి సగం పెట్టేవాడు. రోహిణికి మొదటి రెండు కోడె దూడలే. వాటి రెంటిని వాసు అమ్మనివ్వలేదు. నూజెళ్ళ రాఘవరావు యింటికి పంపారు. అక్కడ యితే మేత కొనక్కరలేదు. 'రోహిణి' అని వాసు పిలిస్తే వాసు దగ్గరకు వచ్చి మోపెత్తి గంగడోల గోకించు కుంటుంది. ఆ రోహిణికి మళ్ళీ ఈనే రోజులు.

(సతేషం)

వా

క్ర

హి

క

క

క

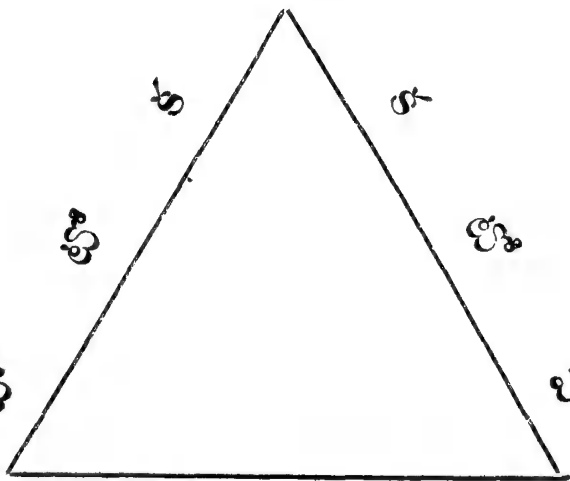
క్ర

క్ర

క్ర

క్ర

క్ర

క్ర క హి వా

చూత్రకు తెలిసినంతవరకు మానవుడు విన్న పెద్ద కబ్బం ఏదో తెలుసా? 1945 లో హిరోషిమా, నాగసాకి వగరాలమీద యాటంబాలు పడినప్పుడు ప్రపంచం ఆ మహా విధ్వంసానికి నిర్భాంత పోయింది. ఆ తర్వాత 'అమెరికా, రష్యాలు వరసగా ఎన్నో యాటంబాలను, హైడ్రోజన్ బాంబులను, నూకర్ హైడ్రోజన్ బాంబులను వాటి పొట్లవాన్ని పరీక్షించడంకోసం ప్రేలా.యి. ఇప్పుడవి అలవాటై పోయాయి. ప్రపంచం క్రమంగా నిర్భాంతపడడం మానేసింది.

ఈ అభ్యస్త్రాల ప్రేలుక్కు చాలా శక్తివంతమైనవే. కాని వీటికంటే కొన్ని వందలరెట్లు పెద్ద ప్రేలుడు చరిత్రలో ఒకసారి జరిగింది. అది 1888 అగస్టు 27వ తేదీన క్రకతోవా అగ్నివర్వతం బద్దలైనప్పుడు జరిగింది. క్ర క టో వా ఇ డోసిసియా దీవులలో ఒకటి. జావా, సుమిట్రా ద్వీపాల మధ్య ఉంది. చాలా చిన్న దీవి. దానిలో ని అగ్నివర్వతం బ్రద్దలైనప్పుడు ఆ ధ్వని మూడువేల మైళ్ళ దూరానికి వినిపించింది ఆ ప్రేలుడు వల్ల సముద్రంలో లేచిన తరంగాలు నాలుగు అండాలు తీరాలను

కా కాయ. ఎనిమిదివేల మైళ్ళ దూరం ప్రయాణించాయి. ఆ ప్రేలుడు వల్లవుట్టిన వాముతరంగం ప్రపంచం చుట్టూ ఒకపారికాను, చాలాసార్లు ప్రయాణంచేసింది ఆ దీప్వంలో ఆ మైలు ఎత్తున పర్వతం వుండవలసిన చోట వెయ్యి అడుగుల లోతు, కొన్ని మైళ్ళు వెడల్పు కలిగిన బ్రహ్మాండమైన రంధ్రం ఏర్పడింది.

ఆ ప్రేలుడువల్ల లేచిన దుమ్ము ఆ కాశంలో 30 మైళ్ళ ఎత్తుకు వెళ్ళింది. ఒక ఏడాదిపాటు ఆ దుమ్ము మొత్తం భూగోళాన్ని ఆవరించింది. ఆ అగ్ని పర్వతానికి వందమైళ్ళ దూరంలో ఎక్కడా పెద్ద పట్టణాలేమీ లేకపోయినా, మొత్తం 30 వేల మంది చనిపోయారు.

ఇది మానవ చరిత్రలోకల్లా పెద్ద ప్రేలుడు. దీనిముందు ఎన్ని యాటం బాంబుల ప్రేలుడు చాలుతుంది?

కుంపటిమీద నీళ్ళు కాచినప్పుడు గిన్నెమీద మూత ఎగిరెగిరి పడుతూ వుంటుంది.

ఆ మూతను కదిలించే శక్తి వంటిదే అగ్ని పర్వతం బ్రద్ద యేట్టు చేస్తుంది. కాకపోతే కొన్ని లక్షల రెట్లు ఎక్కువ శక్తి. అంతేభేదం.

క్రకటోవా అగ్నిపర్వతాన్ని ప్రేల్చినది ఒక మైలు పొడవున వ్యాపించిన లావా శక్తి. అది ఒక ఘనపరిమాణం కలిగిన ఘముద్రాన్ని

విపరీతమైన వేడిగల అవిరిగా మార్చి వేసింది.

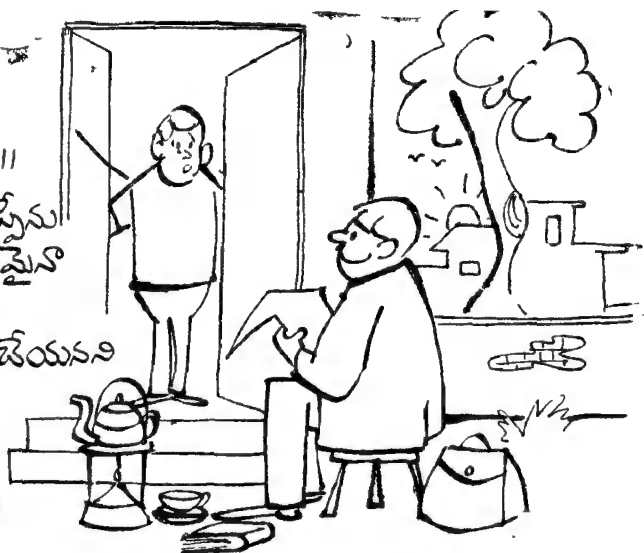
క్రకటోవా ఒక్కసారిగా ప్రేల లేదు. వార్షింగ్ ఇవ్వకపోలేదు. 1823 మార్చి, ఏప్రిల్ ప్రాంతాల నుంచే పొగ, అవిరి రావడం ప్రారంభించాయి. అయితే, ఆ దీప్వంలో అలా చాలాసార్లు జరిగింది. అందువల్ల ఎవరూ అంతగా పట్టించుకోలేదు. అప్పటికి ఇండోనేసియాను డచ్చివారు పరిపాలిస్తూ వుండేవారు. కెప్టెన్ ఫెర్వినార్ అనే డచ్చివాడు క్రకటోవా వెళ్ళి వచ్చి, అక్కడ రెండు అగ్ని పర్వతాలు 'సిద్ర' లేచాయని, బూటు తొడుక్కున్నా కాళ్ళు కాలి పోయేంతగా నేల వేడెక్కి పోయిందని బతుకయ్యలో అధికారులకు చెప్పాడు. ప్రేలుడుకు ముందు క్రకటోవాలో అడుగు పెట్టిన అఖిరి శ్వేతజాతీయుడు అతడే.

ఆ తర్వాత క్రమంగా క్రకటోవా చుట్టుపక్కల సముద్రం వేడెక్కింది. నౌకలు తిరగడానికికూడ వీలులేకపోయింది. అగ్ని పర్వతం కోపంగా గరిష్టన్నట్టు ద్వనులు జావా తూర్పుతీరాన విసబడేవి. ఆ ద్వని దూరాన ఎక్కడో తుపాను హోరువలె ఉండేది.

అగ్ని 20 వేల తేదీ మధ్యాహ్నం నుంచి ఉరుములు ధమధమ ఉరుము తున్నట్టు ఉండి వుండి ద్వనులు మొదలయ్యాయి. క్రమంగా ఆ ద్వనులు పెద్దవయ్యాయి, మరింత

మొరెంకా
ఇక్కడే
ఉన్నారా? ||
నిన్ననే వెళ్ళను
కనుకే ఏమైనా
సరే నేను
ఇన్స్పెక్టర్ చేయను

సత్యమూర్తి

తరుచు ఆ యోగి. ఆ రాత్రి
ఎవరికి నిద్రపట్టలేదు. తెల్లవారే వెళ
అగ్ని పర్యతం ధ్వని తప్ప మరొక
శబ్దమే వినబడకుండా పోయింది 26
వ తేదీ సాయంత్రం ఏడు గంటలవేళ
పెద్ద ప్రేలుడు జరిగింది. భవనాలు
కదిలిపోయాయి. గోడలు బీకలు
ఇచ్చాయి. మూసిన తలుపులు వాటం
తట అనే తెరుచు కున్నాయి. బతుకీ
యాలో జనం అంతా వీధుల్లోకి
పారి పోయారు. ఇంతలో చెర్రలు
చిల్లలు పడేట్టు ఇంకో ప్రేలుడు.
ఆ తర్వాత అంతా నిశ్శబ్దం.

కాని, అంతటి తో అంతా
కాలేదు. అగ్ని పర్యతం వగిరి ఖాళీ
వీర్పడింది. ఆ ఖాళీలో నుంచి లావా
ప్రవాహం వివరీత వేగంతో ముందు

కు రికింది. రెండో వేపు నుంచి
సముద్రం చొచ్చుకువచ్చింది.
లావాను తాకగానే, సముద్ర జలం
ఆవిరై పైకెగిసింది. మళ్ళీ లావా
ముందుకు పోయేదీ చొచ్చుకువచ్చున్న
సముద్రాన్ని ఆవరించేసింది. ఈ
విధంగా లావాకు, సముద్రానికి ఆ
రాత్రి అంతా యుద్ధం జరిగింది.
చివరికి సముద్రమే గెలిచింది. లావా
శక్తి, వేడి ఉడిగి పోయాయి.
సముద్రం క్రకటోవా ద్వీప మధ్య
భాగాన్ని ఆగస్టు 27 ఉదయమయ్యే
సరికి ప్రవేశించింది. ఆ క్రిందటి
రోజున వినవచ్చిన రెండు పెద్ద
ప్రేలుడులకంటే కొన్నివందల రెట్టు
పెద్ద ప్రేలుడు జరిగింది. 14 ఘనపు
మైళ్ళ రాళ్ళు అకాశంలోకి చిమ్ము

జుడాయి. సూర్యుడు కనిపించడం మూని వేశాడు.

ఆధ్యాత్మిక పుస్తకమైన దూరంలో ఉన్న బ్రతుకయొక్క ప్రజల చెవులు తూట పోయాయి. 1700 మైళ్ళ తూర్పుగా పున్న ఆస్ట్రేలియాలో ఫినిగిలు ప్రేమను చప్పుడెంది. పశ్చిమాన 2968 మైళ్ళ దూరంలో పున్న మేడగాస్కర్ వద్ద రోడ్రిగజ్ అనే ద్వీపంలోనివారికి ఆ ధ్వని వినిపించింది.

ధ్వని కంటే భయంకరమైనది సముద్రంలో కలిగిన మహాప్రళయం. వంద అడుగుల ఎత్తున ఉప్పెన లేచింది. నీటితో కట్టిన గోడలా ఆ తరంగం తన కెదురుపడిన ప్రతి దీపాన్ని కొంచివేస్తూ ముందుకు సాగిపోయింది. వెలాది ప్రజలు చనిపోయారు. మొత్తం హిందూ మహా సముద్రమంతా ఆ తరంగం ప్రయాణం చేసింది. 5100 మైళ్ళ దూరంలోపున్న కేప్ టౌన్ (దక్షిణాఫ్రికా)ను చేరేసరికి ఆ తరంగం ఇంకా ఒక అడుగు ఎత్తున వుంది. అది 'గుడ్ హెల్త్' అగ్రాన్ని చుట్టి అట్లాంటిక్ లో ఉత్తరంగాపోయి ఇంగ్లీష్ ఛానల్ లో అంతమైంది.

ఇండోనేసియాలో ఎన్నో జిల్లాలు భస్మరాశిలో మునిగిపోయాయి. వరి చేలు ఎవరూ లయ్యాయి. ఆకాశం బూడిదతో నిండిపోయి బతుకయిలో కొన్నాళ్ళపాటు పగళ్ళు

కూడా దీపాలు వెలిగించి వుండుకోవలసి వచ్చింది.

క్రకటోవా వర్షతం పిండి పిండి అయిపోయి ఆ ధూళి ఆకాశంలో లక్షన్నర అడుగుల ఎత్తుకు చిమ్మింది. ఆ ధూళి అన్ని ఖండాలకు వ్యాపించి దానికోసమంది సూర్యకిరణాలు గా వ గం న ల్ల లం డన్ గో, పా రి స్ లో, న్యూయార్కులో, కయిరోలో అస్తమించే సూర్యుడు నిలంగా, నల్లగా, అకుపచ్ఛగా కనబడేవాడు. రాత్రిళ్ళు చంద్రుడు, నక్షత్రాలు అకుపచ్ఛగా కనిపించేవి.

1831 ఏప్రిల్ వరకు ఈ అద్భుతం ఇలాగే కొనసాగింది. క్రకటోవా పూర్తిగా ధ్వంసమైపోయింది. కాని క్రమంగా మళ్ళీ అక్కడ జీవరాశి — ముందు వచ్చిక, పాదలు, పురుగులు, చీమలు, పక్షులు, జంతువులు సృష్టి పరిణామ క్రమాన్ని గుర్తు చేస్తూ — బయలు దేరింది. ఇప్పుడు ఆ దీవి మామూలుగానే ఉంది. కాని పాత అగ్ని వర్షతం పూర్తిగా మాయమై పోలేదు. దాని స్థానంలో కొత్తది — బాగా చిన్నది — బయలు దేరింది. దాన్ని అక్కడి ప్రజలు 'అనక్ క్రకటోవా' అని పిలుస్తారు. అంటే 'క్రకటోవా పిల్ల' అని అర్థం. అది కూడా ఎప్పుడో బ్రద్దలపుతుందేమో ఎవరికి తెలుసు?

సినిమాలూ - స్త్రీలూ

మే తొమ్మిదవ తేదీ సాయంత్రం
మద్రాసులో జరిగిన ఒక సమా
వేశంలో మద్రాసు ఫిలిం ఫాన్స్
అసోసియేషన్ వారు 1966లో విడుద
లైన దక్షిణ భాషా చిత్రాలకు బహు
మతులు ప్రకటించారు. నాటి సమా
వేశానికి మద్రాసు హైకోర్టు
న్యాయమూర్తి శ్రీ కృష్ణస్వామి రెడ్డి
అధ్యక్షత వహించారు.

ఒక్కొక్క భాషకు ఒక్కొక్క
కమిటీనివేసి ఉత్తమ చిత్రాలను,
ఉత్తమ తారలను ఉత్తమ సాంకేతి
కజ్ఞాలను వోటింగ్ వద్దతిద్వారా
ఎన్నుకొన్నారు.

ప్రతి కమిటీలోను స్త్రీలు
వున్నారు. వోటింగ్ సమయంలో
స్త్రీల మాటే నెగ్గింది అందుచేత
ఎక్కువగా, ముఖ్యంగా తమిళ,
మలయాళ భాషా చిత్రాలలో
'రెడీస్ సబ్జెక్టు' (స్త్రీల సమస్యలు

పున్నః) ఎక్కువ బహుమతులూ
పొందాయి.

తెలుగు కమిటీకి మద్రాసులో
సెంట్రల్ బ్యాంకి ఉన్నతాధికారి
శ్రీ డి. ఎన్. శాస్త్రి అధ్యక్షులు.

నాటి సమావేశంలో శ్రీ శాస్త్రి,
ఇతర కమిటీల అధ్యక్షులు ప్రశంసించి
నప్పుడు సభ్యురాండ్రు ఆభిప్రాయా
లతో ఒక్కొక్కప్పుడు పేచీలు
వచ్చాయని, ఒక్కొక్కప్పుడు
వోటింగ్ 5-4, 3-2, 5-5 గా
అధ్యక్షుని కాస్టింగ్ వోటుతో
నిర్ణయాలు జరుగవలసి వచ్చిందని
అన్నారు.

మొత్తానికి సినిమాలపై స్త్రీల
ప్రాబల్యమే హెచ్చుగా ఉందన్నారు.
కమిటీలో కూడా స్త్రీలు ఎక్కువ
మంది ఉంటే మంచిదన్నారు.

తెలుగు రంగంలో 'స్త్రీ కృష్ణ'

పొండపీయం' దర్శకుడు ఎన్.టి. రామారావు ఉత్తమ దర్శకుడుగా నిర్ణయ మైనారు.

'నవరాత్రి' నటుడు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ఉత్తమ నటుడుగా నిర్ణయ మయ్యారు.

ఉత్తమ తీర్మానంగా, ఉత్తమ కథగా 'అన్నపూర్ణా వారి 'అత్తగౌరవం' నెగ్గింది.

ఉత్తమ నటిగా 'శ్రీకృష్ణతులా భారం' సత్యభామ జమున, క్యారక్టర్ యాక్ట్రెస్ అనే కొత్త తరగతిలో సావిత్రి, తెలుగు తమిళ రంగాలు రెండింటిలోను ఉత్తమ నేపథ్య గాయనిగా పి. సుశీల ఎన్ని క అయ్యారు.

నందన ఫిలింస్ "సాక్షి"

టైట్ డోర్ దృశ్యం....

కె. వి. మహదేవన్ తెలుగు (అస్తిపరులు), తమిళ (మహాకవి కాళిదాసు) రంగాలు రెండింటిలోను ఉత్తమ సంగీత దర్శకుడుగా నిర్ణయం కావడం, 'లేత మనసులు' పద్మిని ఉత్తమ జాల నటిగా ఎన్ని క కావడం తదితర విశేషాలు.

“ప్రాణమిత్రులు”

ప్రక్కదోవలు లేకుండా కథ సూటిగా వెళ్ళిన చిత్రం పద్మశ్రీ వారి 'ప్రాణమిత్రులు.'

ఒక అంశం - అయువుపట్టు వంటిది - తీసుకొని దాని చుట్టూ కథ నడచిన ఈ చిత్రం వి. వెంకటేశ్వరు, పి. వల్లయ్య, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ వృష్టి.

సందర్భ మో అసందర్భ మో వినోదం ఉండితీరాలి ; సీరియస్ సీనును కామెడీ సీను వెంబడించాలి; సెక్స్, రొమాన్స్, బ్యాన్సులు కామాలు, కోలనులు, పెమికోలను వలె సినిమా వాక్యంలో రావాలి అనే పాత సూత్రాలకు పాతర వేసిన ఈ చిత్రం కళ, ఛాయాగ్రహణం, సంభాషణలు, అభినయములలో ఉన్నత ప్రమాణాలు సాధించిన శ్రీ ఫిలింస్ రిలీజ్.

ప్రాణమిత్రుల కథా కాలం భారత దేశం అస్వతంత్రంగా వున్న వాటిది.

దేహాలు వేరైనా, ప్రాణం ఒక్కటే ఐనా బాబు, చిన్నాలగాథ

నందనా ఫిలింస్ "సాక్షి" చిత్రంలో

విజయనిర్మల, కృష్ణ

ఇది; వారిలో ఒకరు కన్నులు, మరొకరు కన్ను వంటివారు అయిన జగదాంబ గాథ ఇది.

నౌకా శ్యాపారం చేసే విశాఖ వట్నం కుటుంబంలో దాదాపు జమీందారిజీ వంటిది జగదాంబ (కాశికుమారి). ఆమె కుమారుడు బాబు-(జగ్గయ్య). వారింటి నౌకరు చిన్న (నాగేశ్వరరావు).

బాబు, చిన్న ఒకతల్లి కడుపున పుట్టకపోయినా ఒక తల్లి పాలు తాగి పెరిగారు. అన్నదమ్ములు ఎరగని అన్యోన్యత వారిది.

వినోద విలాసాలలోను వాడే జటగా వున్నారు నౌకా కంపెనీ కార్మికులకు (రేలంగి, గిరిజ, చదల వాడ అండ్ కంపెనీ) రాత్రి బడులు నడుపుతున్న పార్వతితో (సావిత్రి) సేస్తానికి బాబు తన నేస్తాన్ని (నాగేశ్వరరావు) ప్రయోగించాడు. ఫలితం చిన్నపై పార్వతి హస్త ప్రయోగం.

జగదాంబ కంపనలకు దిహను (గుమ్మడి) బాబు విలాస పురుషుడని తెలుసుకొని, కంపెనీ వ్యవహారాలలో గుడ్డి సంతకాలు చెయ్యడం

తప్పితే వేరే ఆసక్తిలేదని తెలుసుకొని, ఏమరుపాటుతో కొన్ని సంతకాలు చేయించుకొని బాబు వట్టి ముంచాలనే గట్టి ప్లానులో వుంటాడు.

అయితే దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వర మివ్వడనే సామెతలా బాబు సంతకాల వరాలు యివ్వబోతూవుంటే చిన్నా అన్నిచోట్లా అడ్డు తగులుతాడు. ఈ పీడను కరగడ చేసుకోడానికి దివాను తన సహాయకునిలో (అల్లు రామలింగయ్య) దురాలోచనలు, దూరాలోచనలు సాగిస్తాడు. జగదాంబలో ద్వేషంరగిల్చి, చిన్నాను ఇంటినుంచి గెంటివేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. కాని చిట్టచివరి క్షణంలో కథ అడ్డం తిరుగుతుంది.

చదువులేని చిన్నా క్రింద దివాను పని చెయ్యవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఈ నికానీ దారుణ ప్లాన్ కొట్టించాలనే సంతకల్పంలోకొంపలు ముంచడానికి వెళ్తుంటే అక్కడ చిన్నా ముండి పెట్టతాడు చిన్నా ఆ పత్రాలపై నామాలు పెట్టతాడు. అంతవరకు వగ. అఫీసులో వుంటూ రాత్రి పార్వతివద్ద ఓసరాలు ప్రారంభించి, ఇంగ్లీషు కూడా చదివి అబద్ధపు పత్రాలకే నామాలు పెట్టే స్థితికి వచ్చాడన్నమాట.

చిన్నాకు రాత్రివేళల ఓసరాలు నేర్పిన పార్వతి శ్రీ కదా. తను చిన్నాతో ప్రేమలో ఓసరాలు

కూడా ప్రారంభించింది. అది బాబు చూచాడు. తన మూలాన పార్వతి చెంప దెబ్బ తిన్న చిన్నా ఈ నాడు పార్వతికే ప్రేమ చెంప దెబ్బ వెయ్యడం ఒక విజయంగా యెంచాడు.

బాబుకు ఎందుకో వేళాకోళంగా చిన్నా స్నేహాన్ని పరీక్షించాలని వించింది. పార్వతిపై కాంక్షను సూచనగా ప్రకటించి వెనుదిరిగి చూశాడు. అప్పటికే చిన్నా పార్వతికి తన మిత్రుని వాంఛ తెలిపడం, మునుపటివలె చెంపపై ఒక గుండెపై గుదిబండ దెబ్బ తినడం జరిగింది.

బాబు పశ్చాత్తాప పడ్డాడు. తన స్వచ్ఛమైన మనసు నిరూపించడం కోసం పర్వతను (కాంచన) వివాహమాడాడు. తను ఒక యంత్రవాదమూడు. కాని చిన్నాను ఒక యంత్రవాణ్ణి చెయ్యలేక పోయాడు.

పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వల్లనేమి, దివాను మాయోపాయం వల్లనేమి బాబు చిన్నాను ఒక కార్మిక నాయక ఇంటివాణ్ణి చేశాడు.

కార్మిక నాయకుడైనా చిన్నా, అహం భావం బాటును అణచి వెయ్యవలసిన ప్రళయ పరిస్థితి వచ్చింది. బాబు పిస్టల్ తీశాడు. ఒకటి, .. రెండు పేదీ అవేలోగా చిన్నా బాబూ మనిషి, మనసు తెలిసిన మనిషి కావాలి. బాబూ తొమ్మిదీ అన్నాడు. ఇంకా రాలే

దేరా అన్నాడు. పిస్టల్ ప్రే
పార్వతిచే గుండెకు గుడిబండ
తిన్న తిన్న గుండెకు ఇప్పుడువి
గుండు తగిలింది. ప్రాణమి
రక్తంరాల్చి ప్రేమ, కరుణ
బాబులో ఎగజిమ్మింప జేశాడు.

ప్రాణమిత్రుల మధ్య, తల్లి
వారికి మధ్య సంఘటనలను, దుర్ఘ
నలను హృద్యంగా హృదయం
ద్రవింపజేసేటట్లుగా చిత్రీకరించారు.

అంతా ఏదో ఒక కొత్తకథ,
వాతావరణం, కథనం చూస్తున్నామని
విస్తుంది ఆద్యంతా నాగేశ్వరరావు,
జగ్గయ్య పోటాపోటీగా నటించి
తెలుగు నానలో మరొక వెలుగు
చూపారు.

ప్రాణమిత్రుల మధ్య రవ్వ రగల
దానికి కారణం, రవ్వ ఒడబాగ్నిగా
ప్రజ్వలిల్ల దానికి స్వాభావికమైన
కారణాలు చూపిస్తే ఈ చిత్రం
మరింత రమ్యంగా వుండేది.

మైత్రానికి అనేక కొల్ల కోణాలు
చూపిన పద్మశ్రీవారికి ఆ మూడు
అక్షరాలు తగును.

* * *

నటీ జయంతి హిందీ చిత్రాలు

ప్రమోద్ చక్రవర్తి కలర్ చిత్రం,
కేదార్ కపూర్ తెలుపు నలుపు
చిత్రంలోనూ నటిస్తున్న తెలుగుతార
జయంతి సత్యన్ బోస్ తన హిందీ
చిత్రానికి మే రెండవ వారంలో బుక్
చేసుకొన్నారు.

“గల్లభామ -

ఎన్. టి. రామారావు

చలన చిత్ర వార్తలు

ఆదుర్తి పై మంచు నర్సం

కన్నెపిల్ హిందీ చిత్రం ఔట్
డోర్ ఫూటింగ్ లో పాత్రాని
దర్శకుడు ఆదుర్తి సబ్బారావు
డాక్టరింగ్ నుంచి మే ఒకటవ
తేదిన మద్రాసుకు తిరిగివచ్చారు
డాక్టరింగ్ అనుభవాలపై ఈ లేఖ
కుసితో ఆదుర్తి ముచ్చటిస్తూ
ఏప్రిల్ లో కూడా చప్పట మంచు
పుష్టి విపరీతంగా వుండన్నారు.

దాదాపు 30 రోజుల ఔట్ డోర్

గాసనాల సత్ఫలితాలను చెప్ప
గుతున్నా నన్నారు.

ఏదకాలం నుంచి యోగవిద్య
జలో వుండని, మరెన్ని శతా
శ్రేణా దాని విలువ వుండనే
నుం దన్నారు.

శ్రేణాస పర్యతం ఎత్తిన రావ
ణాసురుడు మంచి నీసినటుడు
రామారావు వరకు యోగవిద్య
సత్ఫలితాలు పొందినవారే నన్నారు.
డిటిలో కార్లపీటు

సి
న్

ధ్యా

నాలుగు గంటలు

మె పై

న్ని మట్టలు దాడి
ంగ్లో చీకరించాడు.

సినిమా తారలకు

రామారావు చిట్కాలు

సినిమా రంగంలోనేమి, మరే
రంగంలోనేమి ఎవరైనా దార్శన్యంతో
ఉత్సాహంతో చిరకాలం నవనవ
లాడుతూ వుండాలంటే యోగ విద్య
క్రమ వ్యక్తిని అభ్యసించడం మంచి
దని ఎన్.టి. రామారావు సహా
యిచ్చారు.

మే ఏకవతేదీని మద్రాసు త్యాగ
రాయశగర్లో పాల్గొని యోగవిద్యా
చార్యుడు సచ్చిదానందస్వామి
యోగవిద్యా ప్రదర్శనలకు అధ్యక్షత
వహించిన సందర్భంలో రామారావు
మాట్లాడుతూ స్వామి భవంతో

అన్నపూర్ణావారు "పూలరంగడు"
బెత్ డోర్ షూజింగ్ ఉదకమండ
లంలో పతి శన్నేతు రోజులు జరిపి
మే మధ్యలో మద్రాసు వచ్చాడు.

హైదరాబాద్ నుంచి ఉదకమండ
లానికి తెలుగు యూనిట్ ఒక క్యార
వాన్ గా వెళ్ళింది. ఈ యూనిట్ కు
మధ్య మజిలీ మద్రాసు.

మద్రాసు నుంచి కోయంబత్తూర్
మీదుగా ఉదకమండలానికి ప్రయా
ణాలు రకరకాలుగా సాగాయి.

శ్రీమెరా సామగ్రి తీసుకు వెళ్ళి
వలసిన వారు రైలులో, విరామం
ఉన్నవారు రైలులో, ముందుగా
వెళ్ళి అజమాయిషీ చెయ్యవలసిన
వారు విమానంలో, చివరి ఖ్యాచీలో
ఒకరోజు ఎరంలో అదుర్తి, నాగేశ్వర
రావు, జమున తదితరులు వెళ్ళారు.

“గొల్లభామ”లో రామారావు విజయలక్ష్మి

ఏప్రిల్ 29 వ తేదీ నుంచే మద్రాసు నుంచి ప్రయాణాలు ప్రారంభమయ్యాయి

డాబ్బిలింగ్ నుంచి వచ్చిన అదుర్తి మే రెండవ తేదీ మధ్యాహ్నం జయలుదేరి వెళ్ళారు

మే మూడవ తేదీన ఊటీకి జయలుదేరి వెళ్ళేముందు అక్కడేని నాగేశ్వరరావు ఈ రేఖను నికోముచ్చటిస్తూ ఊటీలో తన కార్యక్రమం గురించి ముచ్చటించారు

ఊటీలో రోజుకు నాలుగు గంటలు మించి షూటింగ్ కు వీలు ఉండదన్నారు సూర్యునితో

దోబూచులాడు కొనవంసి ఉటుందన్నారు

‘అయితే మిగిలిన కాలం ఏం జేస్తారు?’ అని అడగా అలోపించ వలసింది చాలా ఉందన్నారు

‘మీ హైదరాబాద్ ఇండస్ట్రీస్ గురించి’ అని అడగా కాదన్నారు

సినిమా : పయారే చాలా అలోపించ వలసినవి వున్నాయన్నారు.

నాగేశ్వరరావు కొత్తగా పి.వి.వి. వారి ‘బ్రహ్మచారి’లో నటించేందుకు అంగీకరించారు

పి.వి.ఎమ్. వారి కలర్ చిత్రంలోను, తెలుపు వెలుపు చిత్రంలోను నటించేందుకు అంగీకరించారు

భాగాలలోగా కొత్త స్వంత
సృష్టి చక్రవర్తి చిత్ర వుంది. అదుర్తి
దర్శకత్వం, భాగస్వామ్యం.

ఉదకమండలం నుంచి వచ్చే
టప్పుడు సాగేశ్వరరావు మెట్ట
నిర్ణయంతో రావచ్చు నంటున్నారు.

అప్పటికి వెళ్ళి సంకల్పం
లోనూ ఉన్నారు 'అంశస్థులు'
అప్పటికియాలో ఫిలిం ఉత్సవంలో
ప్రదర్శించ బడుతోంది. సాగేశ్వర
రావు, నిర్మాత రాజేంద్రప్రసాద్

రేఖా అండ్ మరళి
ప్రొడక్షన్స్ వారి
"శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాదరామన్న"లో
పద్యనాథం

ఈ సంచిక వెల వడసరికి అప్పటి
లియూలో వుండ-చ్చు.

'పూలరంగడ' ఊటీ పెడ్యూ
లులో సాగేశ్వరరావు, జమునల
ప్రే, శోభన్ బాబు విజయ నిర్మల
పైన పాటలు చిత్రీకరించారు.

పోతే శ్రీ సాగడి స్టూడియోస్ లో
జక్క చిన్న పూటింగ్ పెడ్యూలు
మాత్రం మిగిలివుంది.

జూన్ లో అది కూడా పూర్తి
అయిపోతుంది.

వేరొక చెంప పైసల్ ఎడిటింగ్
కూడా జరుగుతున్నది.

నిర్మాత దుక్కపాటి మధుసూదన
రావు.

ఈ చిత్రానికి ముప్పాళ్ళ రంగ
నాయకమ్మ సభాషలు రచించారు.
సంగీతం రాజేశ్వరరావు.

రంగారావు భాగాలే తరువాయి

బి.ఆర్. ఫిలిమ్స్ వారి మ్యూజికల్
విస్తరికి మే రెండవ వారంలో
మద్రాసు శివారు కొనత్తూరులో
కొత్త చిత్రీకరణ జరిగింది. రాజశ్రీ,
రామమోహన్ పాల్గొన్నారు.
రంగారావు భాగాలు మాత్రమే
కెమెరా దృశ్యం చేసుకోవలసివుంది.
రంగారావు, రాజశ్రీ కూడా
స్వీపాత్రాభినయం చేస్తున్న ఈ
చిత్రం ప్రసాద్ ను సినీ రచయితగా

“శ్రీ కృష్ణమహిమ” చిత్రం ఒక నమూనా

శ్రీనివాసరావును డైరెక్టర్ గా, ఎన్ రామలింగేశ్వరరావును (తండ్రి రాజేశ్వరరావుతోపాటు) సంగీత దర్శకునిగా పరిచయం చేస్తున్నది. నిర్మాత బ్రహ్మాండం రామారావు. నిర్వహణ “చిత్ర” నరసింహారావు.

వెండితెరకు

కండల వీరుడు అర్జున

“మిస్టర్ హార్మోనిస్ట్” (కలకత్తా), “మిస్టర్ మద్రాస్ స్టేట్”, “మిస్టర్ ఇండియా” మొదలైన కండల వీర బిరుదులు పొందిన విశైక అంగుడు అగా జనార్దనరావు తారకరామా పిక్చర్స్ వారి “శ్రీకృ

ష్ణావతారిక” నామక చిత్రాన్ని నెన్నారు. కాళీపిక్చర్స్ హజరెంజుర్లో “భాతర్ శ్రీ” వనశాసన భవనము లపై నర్తకత్వ ప్రదర్శించారు. వుండరితాక్షయ్య చిత్రాన్ని కమలాకర కామేశ్వరరావు దర్శకుడు రచన : సముద్రాల రామభార్య.

*

ఎన్. వి. ఎన్ వారి “నిడు మనసులు” ఒక గజదొంగకు సంబంధించిన కథ దర్శకుడు ఎన్. డి. లాల్. రామారావు, దేవిక ప్రధాన పాత్రధారులు.

జయంతీవారి

సన్యాసి వేషాలు

జయంతీవారి హాస్య వ్యంగ్య జానపదంలో మరొక పెడ్యాలు మేరెండవ వారంలో జరిగింది సన్యాసి రాజు (రాజనాల) 'దర్బారు' ధోరణులు చిత్రికరించారు కె.వి. శెట్టి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రానికి మాటలు, పాటలు పింగళి నాగేంద్రరావు సమకూర్చారు

* * *

"పెళ్ళిరోజు" చిత్రంలో ఒక పాట పాడేందుకు జమున తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు

"గొల్లభామ"లో
దేవి క

ప్రసాద్ చిత్రానికి

ప్రత్యగాత్మ దర్శకత్వం

ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్ వారి హిందీ చిత్రానికి ప్రత్యగాత్మ దర్శకత్వం వహించ బోతున్నారు హిందీ 'కుల గోత్రాలు' ఇప్పటికి 8 రీళ్ళు అయింది నాల్గింట మూడవంతలు పూరి కాగానే ప్రసాద్ చిత్రం పని ప్రారంభిస్తాడు

పింజలి చిత్రానికి

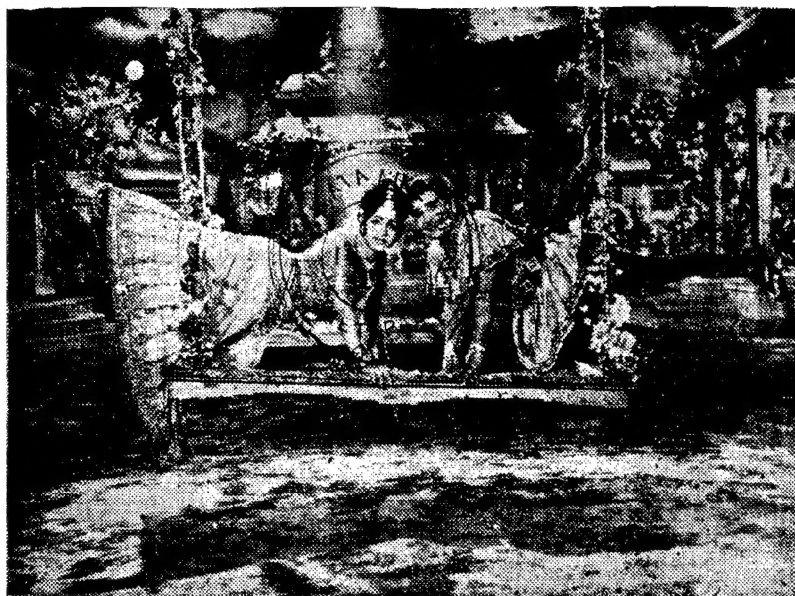
సూర్యం దర్శకత్వం

'హంతకులొస్తున్నారు జాగ్రత్త' నిర్మాత పింజలి సుబ్బారావు అతి త్వరలో తీయబోయే జానపది చిత్రానికి గిడతూరి సూర్యం దర్శకత్వం వహిస్తారని, కాంతారావు, రామకృష్ణ మొదలైనవారు ముఖ్య భూమికలు ధరించగలరని తెలుస్తున్నది.

నాగభూషణం చిత్రానికి

సూర్యం దర్శకత్వం

సేజీ, సినినటుడు నాగభూషణం తెలుగులో నిర్మించనున్న 'కలి కాలం'కు గిడతూరి సూర్యం దర్శకత్వం నెరవేరతారని, భిమిడిపాటి రాధాకృష్ణ సంచాషణలు వ్రాస్తున్నాడని తెలుస్తున్నది

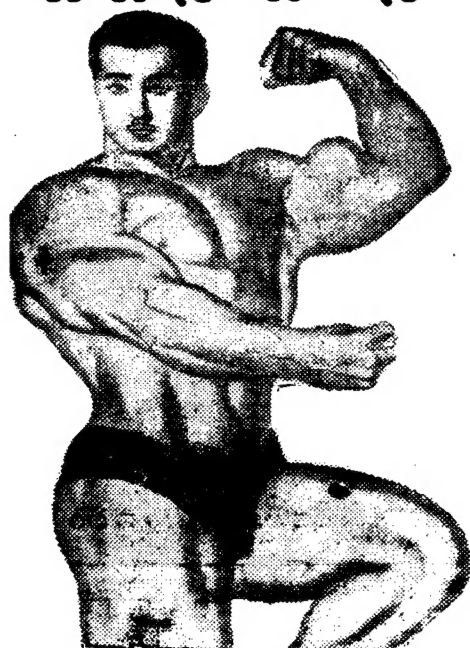
“శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాదరామన్న”లో గీతాంజలి, పద్యనాథం

“అందం కోసం పందెం”

కాంచన భారతి పద్మజ సాధన, కాంతారావు, రమణారెడ్డి, రాజనాల, చలం, రాజబాబు, మిక్కిలిసేని, వాస్రసాద్ మన్నగు తారాగణంతో హృషికేశ్ విక్టర్స్ పతాకం క్రింద నిర్మింపబడుతోంది “అందం కోసం పందెం” అనే జాన పద చిత్రం ఈ చిత్రంలో బి రామ లింగయ్య చాడరి అనే ఒక నటుడు ఒక ముఖ్య భూమికను ధరిస్తున్నాడు నిర్మాత శ్రీ వై వి కృష్ణమూర్తిగారే యీ చిత్రానికి కథను అలారు, పంభాషణలు శ్రీ వీటూరి లిఖించారు స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం శ్రీ ఆమంచర్ల శేషగిరి

రావు నిర్వహిస్తున్నారు సంగీతాన్ని శ్రీ కోడండపాణి అందిస్తున్నారు వాహినీ, విజయా స్టూడియో లో చిత్రీకరింప బడుతోన్న ఈ చిత్రాన్ని ఆదిత్యతలోనే పూర్తిచేసి ఆంధ్ర ప్రజా నీకానికి అందివ్వాలనే నిర్మాత శ్రీ వై వి కృష్ణయ్యగారి సంకల్పం పాత తారలతోపాటూ కొత్త తారలను కూడా యీ చిత్రంలో ప్రవేశ పెట్టాలనే యీ చిత్ర నిర్మాత ఆభిప్రాయం ఇప్పటికి ఈ చిత్రం మూడు నెట్లలో వర్కు పూర్తి అయింది మళ్ళీ జూన్ నెల మొదటి వారంలో మరో నెట్ మీద పని ప్రారంభం కానున్నది

జీవన్ బోన్ రిజిస్టర్ నెం. 218726

పత్రికలలో ప్రకటన చేసిన ఔషధాలను సేవించి, ఫలితాలను పొందనివారు అనేకులున్నారు. కాని జీవన్ బోన్ ను కొనుక్కుని దానిని ఉపయోగించి ప్రయోజనం పొందండి. జీవన్ బోన్ కేవలం వనస్పతి కొవ్వునుంచి తయారు చేయబడినది. జంతువుల కొవ్వు చేరుకువలననే యీ అనుకోనటువంటి బలిష్ఠతకు కారణమని కొందరను కొందురు. కాని అది యిందు చేరలేదు.

జీవన్ బోన్ గుణములు :

ఎంత మంచి ఆహారము తిన్నా ఎముకల పొగువరే,

బలహీనంగా ఉండేవారు కొంతమంది ఉన్నారు. అట్టి వారికి జీవన్ బోన్ మంచిబలాన్ని, లావును, బరువును ఇస్తుంది. అకలి లేనివారికిమంచి జీర్ణశక్తినిస్తుంది. ఇది బలహీనత, కాళ్ళు చేతులు తేలిపోవుట, తల తిరుగుడు, రక్తహీనతను పోగొట్టి, పరిపూర్ణమైన దేహబోగాన్ని, పుష్టిని ఇస్తుంది. శరీరం ఎరుపు ఛాయ పొందటానికి జీవన్ బోన్ తో తొమాటోలు తీసుకొనండి. ఆరోగ్యవంతులకు కూడ జీవన్ బోన్ మంచిది. జీవన్ బోన్ తీసుకొన్నప్పుడు మీరు కొంతశరీరవ్యాయామం చెయ్యటం మంచిది. లేక పోతే మీ శరీరం అనవసరంగా లావె క్కుతుంది. కావలసిన బరువు, బలిష్ఠత చేరినవెంటనే జీవన్ బోన్ సేవించడంమానండి. స్త్రీలు బిహిష్టుకాలంలో తీసుకొనకూడదు.

వెల : 454 గ్రాములు రు. 10/- వి. పి. పి. కి వ్రాయండి

Tel: 440206 **JOTHI HOSPITAL,**
P. B. No. 1413, 32, V. N. Road, MADRAS - 17.
Resident Doctor: Dr. DAMODARAM, M. A. I. A. D. S.

Edited and Published by V. V. Raghavaiah
and Printed by him at Jyothi Printers
Congressoffice Road, Governorpet, Vijayawada-2

YOTI JUNE '67
Regd No. H.368

శేఖర్ ఫిలిమ్స్

గాల్లహామ

బిక్టర్... సి. పుల్లయ్య, నిర్మాతలు... సోమశేఖర్, రాధాకృష్ణ